

TEPLICKÉ POTOKY

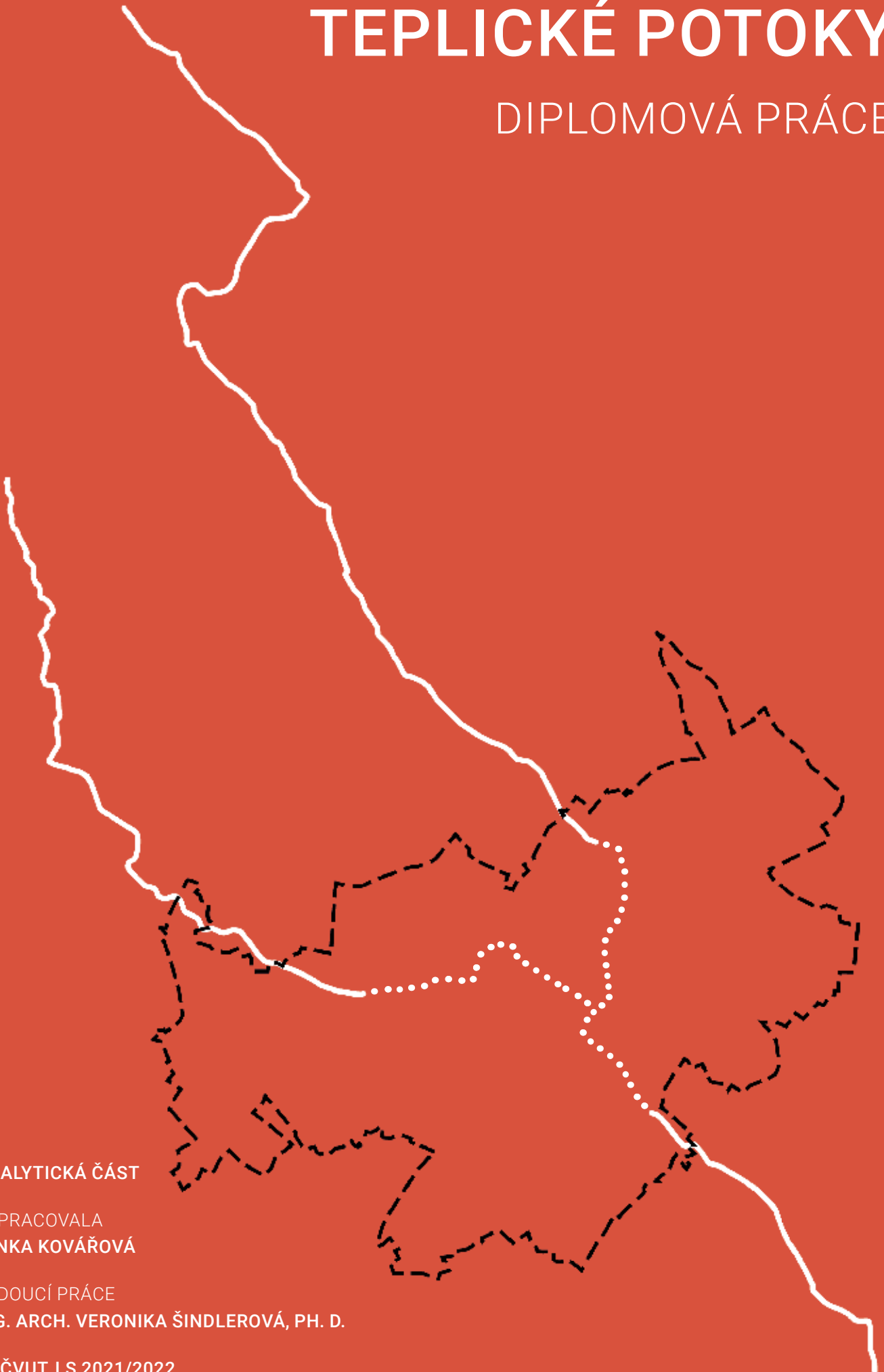
DIPLOMOVÁ PRÁCE

ANALYTICKÁ ČÁST

VYPRACOVALA
LENKA KOVÁŘOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
ING. ARCH. VERONIKA ŠINDLEROVÁ, PH. D.

FA ČVUT, LS 2021/2022

OBSAH

ÚVOD	7
HISTORIE	13
MIKROKLIMA	35
SOUČASNOST	41
ÚSEKY	51
REFERENCE	139
ZÁVĚR	155
ZDROJE	159

ÚVOD

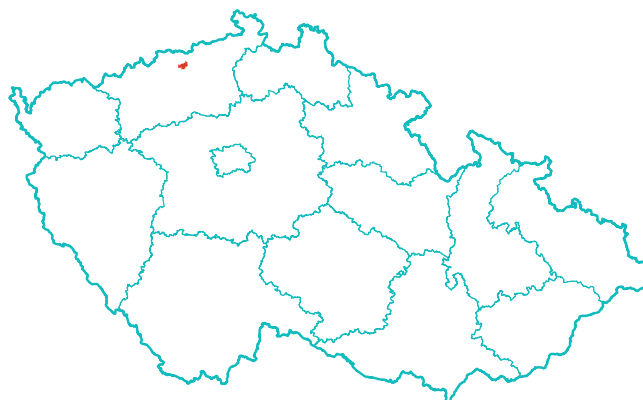
ÚVOD

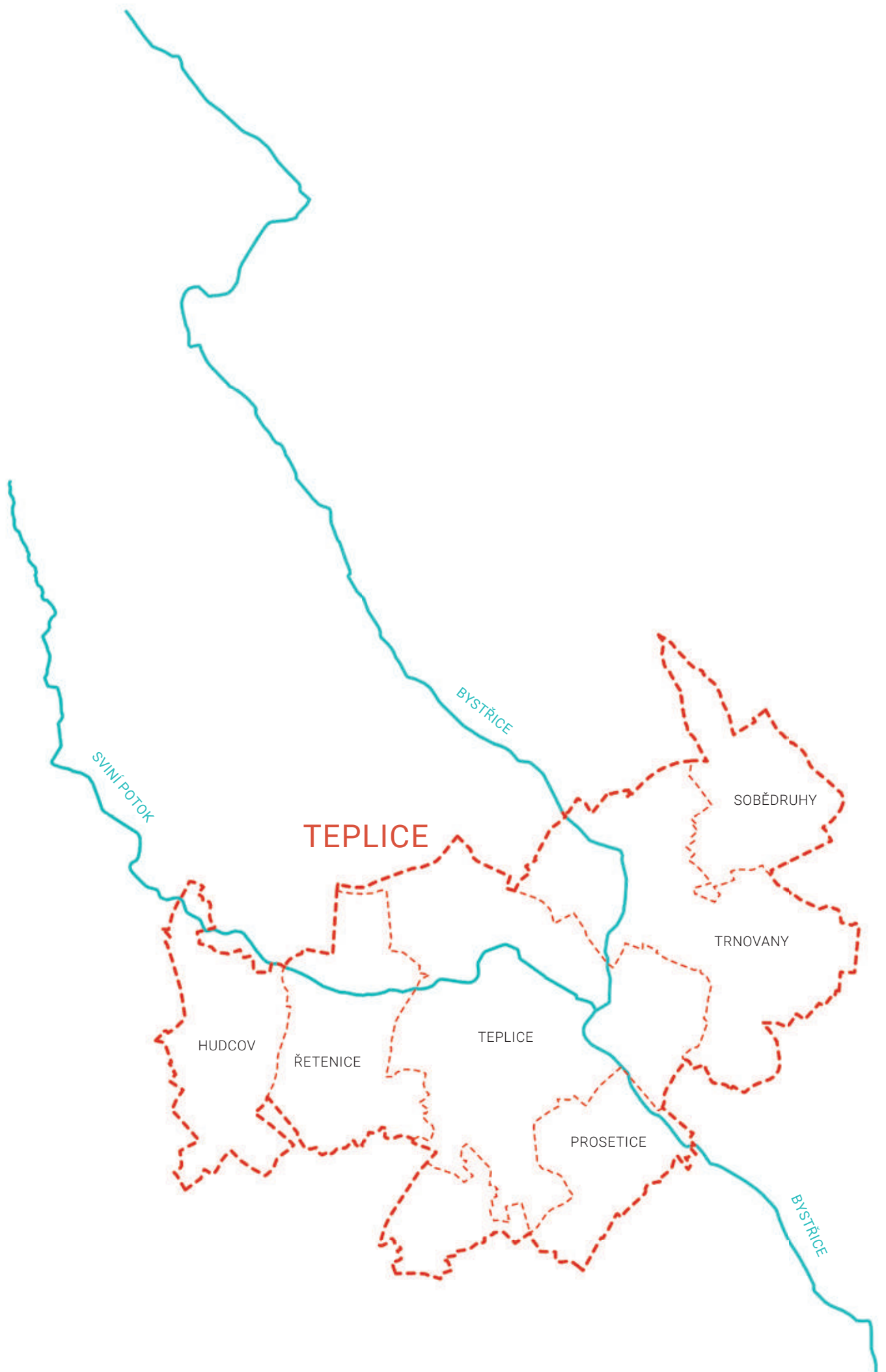
Teplíce leží v severozápadních Čechách, v kotlině mezi Krušnými horami a Českým středohořím. Jejich historie byla vždy pevně svázána s lázeňskými prameny. V Teplících se nenachází jen voda léčivá, ale skrz celé město prochází i dva potoky – Bystřice a Sviní potok. V průběhu historie byla však obě koryta zakryta, neuvěřitelných 6,5 kilometrů vody, která doslova zmizela. Současně docházelo i k zasypávání rybníků a zániku koupališť. Ač jsou tedy Teplíce spojeny s lázeňstvím, vody v ulicích mnoho nenajdeme.

Cílem diplomního projektu je návrat toků nejen do města, ale také do povědomí obyvatel. Potoky se mají opět stát lineárním prvkem spojujícím městské čtvrti a plnohodnotnou součástí veřejného prostoru. Navíc v kontextu současného boje s klimatickou změnou znovu doceňujeme pozitivní vlivy vody v městském prostředí.

TEPLICE

KRAJ	ÚSTECKÝ
ORP	TEPLICE
UMÍSTĚNÍ	50.6403975N, 13.8245072E
NADMOŘSKÁ VÝŠKA	200 - 399 m n. m.
PLOCHA	23,78 km ²
POČET OBYVATEL	49 705 (2021)

HISTORIE

TEPLICE

ZALOŽENÍ MĚSTA

Prvním usazeným národem po pravěkých lovcích a sběračích na území Teplic byli Keltové. Jejich mince ze 4. století př. n. l. s vyobrazením kance a koně byly objeveny v lázeňských pramenech, které dokládají jejich známost a snad i využívání k léčebným účelům. Díky Keltům mohou být Teplice označovány za nejstarší lázně střední Evropy. V pramenech byly objeveny i mince římské z 1. až 4. století našeho letopočtu. V následujících staletích došlo k osídlení Germány a později Slovy. ¹

Vznik města Teplice je spjat se založením benediktinského kláštera na počátku 12. století královnou Juditou. Jeho součástí byl špitál a řeholnice při léčení využívaly minerální vody. Dosud se zdejší prameny využívaly pouze nahodile. ² Během následujících sto let zde vzniklo opevněné gotické město umístěné na významné obchodní cestě do Saska. ³

LÁZEŇSKÝ VĚHLAS

Od 16. století se teplické lázně pozvolna dostávaly do povědomí za hranicemi Čech, pravidelně je navštěvovali saští kurfiřtí. Investovalo se do výstavby prvních kamenných lázeňských domů, dostavby zámku a založení zahrad. Modernizace přispěla k dalšímu zvýšení návštěvnosti. Teplice byly zařazeny mezi 10 nejvýznamnějších lázní světa. V roce 1712 využil místní léčivé vody také car Petr Veliký. Jeho pobyt ho inspiroval k založení prvních lázní v Rusku. Ze slavných osob pobývajících v Teplicích lze jmenovat například Ludwiga van Beethovena nebo Johanna Wolfganga Goetha. Na počátku 19. století se tak Teplicím začalo přezdívat „Malá Paříž“. ⁴

ROZVOJ PRŮMYSLU

Od 18. století se v Teplicích i jejich okolí začal rozvíjet průmysl. Vzniku velkých podniků však bránila Lázeňská komise dbající o příjemné prostředí. Zlomem se však stalo vybudování železniční dráhy z Ústí nad Labem, podél které se začaly otevírat první hnědouhelné doly. Prudce se rozvíjející podniky lákaly novou pracovní sílu a Teplicko tak patřilo v 70. letech 19. století k oblastem s největším přírůstkem obyvatelstva. K německé národnosti se v této době hlásilo přes 90 % obyvatel. ⁴

20. STOLETÍ

Válečné období a navazující hospodářská krize vedly k úbytku lázeňských hostů a s tím souvisejících příjmů do městské kasy. Se vznikem Československé republiky docházelo k národnostním problémům mezi Čechy a Němci, jejichž většina se přidala k Sudetoněmecké straně. Následkem Mnichovské dohody byly Teplice jako součást Sudet podstoupeny Němcům a velká část českých obyvatel prchla do vnitrozemí. Po válce a vysídlení německého obyvatelstva se přistěhovalo mnoho nových obyvatel bez vazeb na území. Došlo k asanaci židovské čtvrti a k dalším zásahům do sídelní struktury, do 80. let bylo vystavěno několik nových sídlišť. Lázeňské domy, chloubu města, se vinou zanedbané údržby dostaly do dezolátního stavu. V 80. letech musela proběhnout generální oprava vybraných budov s dostavbou nových objektů. ⁵

Obr. 1 – Pozdrav z Teplic, r. 1897

Obr. 2 – Továrna na hasičské stříkačky R. Czermaka, jeden z mnoha teplických industriálních provozů, r. 1898

Obr. 3 – Ke světlým zítřkům, duben 1979

Obr. 4 – Morový sloup na Zámeckém náměstí, r. 1870

PO ROCE 1989

Otevření hranic po Sametové revoluci mělo na Teplice vliv v podobě přílivu zahraničních lázeňských hostů. Teplické lázně se staly atraktivními pro Rusy, Němce i pro návštěvníky z Arabského poloostrova. Tato zahraniční klientela se stala hlavním zdrojem příjmů teplického lázeňství. Rozdílné kulturní návyky však měly za následek občasné konflikty s místními obyvateli. Uplynulá covidová pandemie však přísun zahraničních hostů pozastavila a lázně fungují pouze v omezeném režimu.

V centru města dochází k postupné rekonstrukci památkově chráněných budov, přesto jich stále značná část chátrá. Dochází také ke zkvalitňování veřejných prostranství, avšak bez celkového konceptu. Například bylo za posledních 20 let umístěno několik kašen bez návaznosti na místo. Centrum města bylo také poznamenáno výstavbou dvou obchodních domů na náměstí, které se staly jedním z nejatraktivnějších cílů pro obyvatele.

Teplice jsou kulturním i pracovním centrem okresu a jejich okolí se tak potýká se značnou suburbanizací. Město také profituje z blízkosti německých hranic. Němečtí obyvatelé přinášejí kapitál v turistickém odvětví a mnoho Čechů naopak dojíždí do Německa za prací.

Pandemie „naučila“ obyvatele pobývat v přírodě. Okolní krajina se stala za poslední rok hojně navštěvovaným cílem, především Krušné hory a České středohoří.

V oblasti investic do veřejné vybavenosti a spolupráce mezi radnicí a obyvateli však Teplice stagnují. Dochází pouze k výstavbě komerčních nebo soukromých objektů. Město má potenciál stát se znovu „Malou Paříží“, musí však urazit ještě dlouhou cestu.

Obr. 5 – Benešovo náměstí

Obr. 6 – Náměstí Svobody obklopené nákupními centry

Obr. 7 – Pohled na Krušnohorské divadlo z lázeňského parku

Obr. 8 – Teplická radnice

VODA

Teplíce jako lázeňské město byly vždy spojovány s vodním elementem. Nejznámějším prvkem jsou léčivé prameny vyvěrající v centru města. Mezi ty nejmocnější patří Pravřídlo a Hynie. Neviditelnou linií spojující město tvoří potoky Bystřice a Sviní potok, skoro v celé délce vedené v podzemí. Na východě území protéká Sobědruhy krátký úsek Modlanského potoka. Na toky v historii navazovaly mlýnské náhony a rybníky, například Králičí rybník nebo Anger. V Teplících se nacházely dvě plovárny – v Trnovanech a termální v Zámecké zahradě. U zámku se do současnosti dochovaly pouze dva rybníky – Horní a Dolní zámecký rybník.

TEPLICKÁ POVĚST

„Podle legendy, o které píše Václav Hájek z Libočan ve své kronice, měl pasáček, který každý den pásal vepře, ve svém stáde také jedno prase, které kulhalo a vždy zaostávalo za ostatními. Proto se také ze začátku vůbec nedivil tomu, že se občas ztrácelo. Po nějaké době si ale pasáček všiml, že vepř přestal kulhat a je dokonce čipernější než ostatní. Přesto se každý den odděloval od stáda. A tak se pasáček jednou rozhodl ho sledovat a zjistit, kam chodí a co vězí za jeho zázračným uzdravením. Šel za ním až k místu, kde ze země vyvěral horký pramen. Prase se tam spokojeně rochnilo v bahně. Jen co se pasáček vrátil se svým stádem domů, pospíchal za zemanem Kolostůjem, kterému patřil tento kraj, aby mu pověděl o tom, co viděl. Kolostůj na tomto místě založil město, kterému se později začalo říkat Teplíce.“⁶

MIZEJÍCÍ PRAMENY A POTOKY

Hlavním léčebným zdrojem teplických lázní jsou prameny Pravřídlo a Hynie. Dosahují teploty 41°C a využívají se pro léčbu pohybového aparátu.

V průběhu historie se však ztrácely nejen teplické potoky, ale i léčivé prameny. Poprvé roku 1755, kdy velké zemětřesení v Lisabonu ovlivnilo hladinu podzemních pramenů v Teplících. Prameny se začaly kalit, na pár minut přestaly téct úplně, po chvíli našťěstí opět mocně vytryskly.⁷

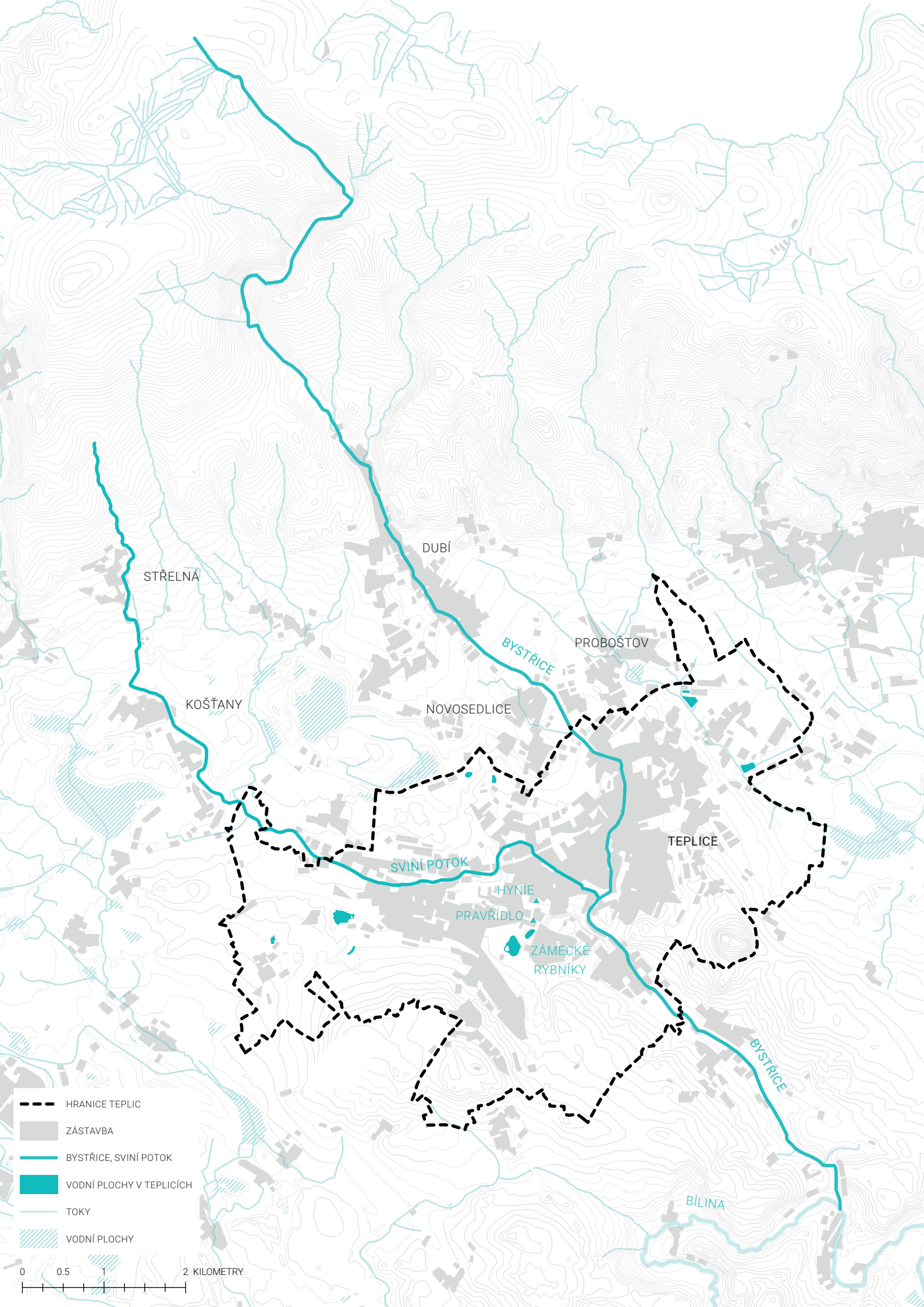
Daleko větší neštěstí se událo 10. února 1879. Při těžbě v podzemní hnědouhelné dole Döllinger poblíž Duchcova došlo k průvalu vody. Důl byl okamžitě zatopen a uhynulo v něm dvacet jedna horníků. Událost ovlivnila i teplické lázně. O tři dny později se v Teplících ztratil pramen Pravřídlo, na kterém je závislá existence lázní. Na pomoc byli povoláni odborníci z Vídně. Bylo nutné prohloubit šachtu Pravřídla, odkud se voda jímá dodnes. Zároveň se nepřetržitě čerpá důlní voda, která by při vyšší hladině mohla ohrozit kvalitu léčivého zdroje a zároveň zatopit sklepní prostory v centru Teplíc.⁸

Obr. 9 – Teplické prasátko

Obr. 10 – Zřídelní šachta Pravřídla, r. 1912

- HRANICE TEPLIC
- ZÁSTAVBA
- BYSTRICE, SVINÍ POTOK
- VODNÍ PLOCHY V TEPLICÍCH
- TOKY
- ▨ VODNÍ PLOCHY

0 0.5 1 2 KILOMETRY

BYSTRICE – FLÖSSBACH

Tato horská bystřina dostává svému názvu. Pramení na vrcholcích Krušných hor poblíž Cínovce a prudkým údolím rychle spěchá do Teplické pánve. Jako přímá linka proteče Dubím, zanoří se do teplického podzemí a opět za světla se vlije do řeky Bíliny.

Teplické lázeňské hosty provázela Bystřice již v minulosti. Elektrickou dráhou vyrazili proti proudu toku do Dubí, kde se procházeli v místním malebném parku:

Der nie versiegende Flößbach, in dessen klaren Wellen sich Forellen tummeln, und dessen Ufer mit samtartigem Moose eingesaumt sind, füllt den umfangreichen Sammelteich...^[1]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 26. April 1879

Její prudký tok byl zdrojem obživy více jak 20 mlýnů. V 19. století umožnila vznik keramických manufaktur jak v Dubí, tak v Teplicích. Když se uvažovalo o zbudování rezervoáru pitné vody pro Teplice v dubském údolí, byl myšleno i na dostatek vody pro všechny podniky:

Diese Reservoirs würden mit einem Canal (Stollen) mit dem Flößbach nächst der sogenannten Bilinischen Brettsäge (im Seegrundthal) verbunden. Im Flößbach wäre eine Wehranlage anzubringen, welche das fließende Wasser derart theilt, daß den an dem Flößbache gelegenen Wasserwerken nach wie vor deren Wasser gesichert bleibt.^[2]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 11. Januar 1893

S vodním tokem byly odjakživa spojené záplavy způsobené přívalovými dešti či táním sněhu na krušnohorských vrcholcích. Přírodní neštěstí pak nejvíce postihovalo obce Dubí, Bystřice (nyní součást Dubí), Prosetice a Šanov. Jedna z nejničivějších povodní přišla v noci z 29. na 30. července roku 1897. Ani vrchovištní rašelinisté nedokázala pojmout objem čtrnáctidenních dešťů, a tak se údolím provalila mohutná vlna. Všechny mosty mezi Dubí do Teplic byly ztrženy, trať elektrické dráhy podemleta, voda vnikla do sklepů a přízemních prostor domů, stavby byly zavaleny nánosy bahna až do výšky 3 metrů.⁹ O povodni lze nalézt mnoho historických záznamů:

Das Wasser stieg immer höher, und bald war die Neubadallee, der Concertplatz, die Schönauer Badegasse und die Pragerstraße von ungemein rasch dahinschäumenden Wassermassen überfluthet. Das Wasser drang zuerst in die Vorhäuser, dann in die Keller, und zuletzt auch in die ebenerdigen Wohnungen ein. Alle Badeanstalten, auch zum großen Theile das Neubad, waren ringsumher von tosenden Fluthen umgeben, der Verkehr zwischen den beiden rechts und links vom Flößbache situirten stadtheilen vollständig unterbrochen.^[3]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 4. August 1897

Zwischen dem Flößbach und einem Garten, durch welchen das Wasser wie ein Strom brauste, hatte sich eine kleine Insel gebildet. Auf dieser standen zwei Männer, zwei Frauen und ein etwa 0-jähriger Junge, welche um Hilfe riefen. Es war von keiner Seite leicht anzukommen.^[4]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 7. August 1897

Tato událost nastartovala umělé upravování koryta s cílem rychlého a bezpečného odvedení vody až do Bíliny. V Bystřici došlo k přeložení a narovnání toku:

In erster Reihe ist die Regulierung jenes Theiles des Flößbaches in Aussicht genommen, welcher zwischen der Fabrik von Pohl & Riedel und der Volksschule in Wistritz liegt. Das Bachbett wird dort zum Theil verlegt und in grade Richtung gebracht werden, wie die betreffenden Regulierungsarbeiten in dem vom kaiserlichen Bauamte angefertigten Plänen ersichtlich gemacht sind.^[5]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 13. Juli 1898

Následující výňatek popisuje technickou úpravu koryta mezi Dubím a Trnovany:

Was die Profilierung bei der projectierten Regulierung des Flößbaches von Ober-Eichwald bis zum Turner Park anbelangt, so sind hiefür zweierlei Profile vorgeschlagen u. zw.:

1. Gepflasterte Böschung mit 3 Meter breiter gepflasterter Bachsohle
2. Gemauert in 1,5 Meter Höhe.^[6]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 14. April 1900

Přeložení koryta se provádělo také v Trnovanech a Teplicích:

Der Bezirksausschuß Teplitz wird ermächtigt, die Flößbachregulierung von der Parkstrasse bis zur Einmündung in den Saubach ... durchzuführen.^[7]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 4. Mai 1907

Financování regulace potoků bylo částečně zajištěno i z Ministerstva pro polní hospodářství (Ackerbauministerium):

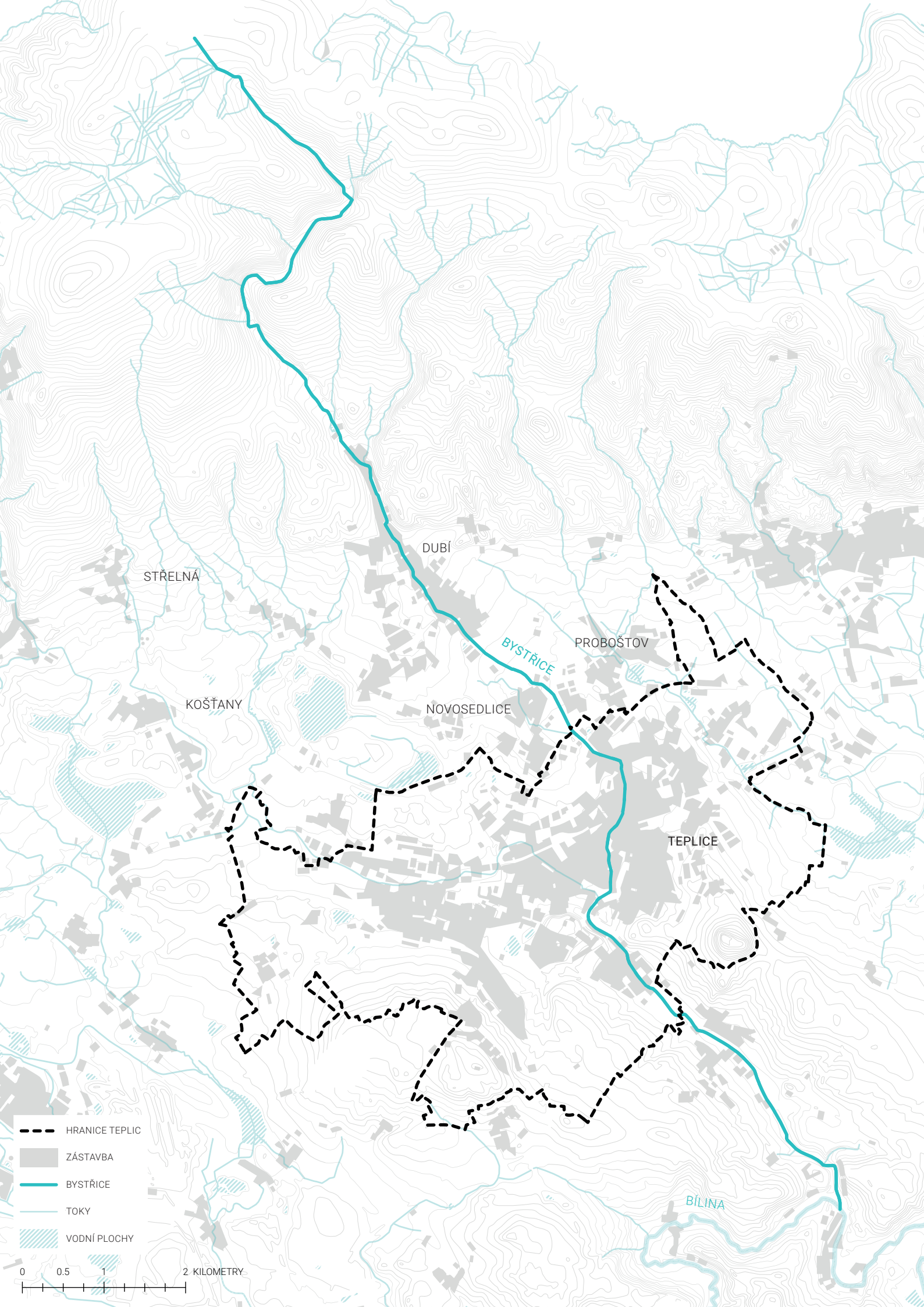
Seine Exzellenz der Ackerbauminister Freiherr von Giovanelli ... wird ... das Reservatfeldgebiet befahren, hierauf die Flößbach – und Saubach Regulierungsarbeiten in Augenschein nehmen und um 9 Uhr abends die Weiterreise nach Aussig antreten.^[8]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 18. Mai 1903

Ve věštníku lze najít i kuriózní záznamy spojené s Bystřicí:

*Ein umgeworfener Milchwagen
Gestern stand der dem Realitätenbesitzer Herrn M. gehörige Milchwagen, dem ein Pferd vorgespannt war, in der Neubadallee ohne Beaufsichtigung, da das Milchmädchen sich entfernt hatte. Als ein Bäckerlehrling an einem Hausthor in der Nähe klopfte, um Einlaß zu erhalten, wurde das Pferd scheu und raste davon. Der Milchwagen fiel um und 47 Liter Milch floßen in den Flößbach.^[9]*

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 8. Februar 1902

SVINÍ POTOK – SAUBACH

Sviní potok pramení na úbočí vrchu Pramenáč v Krušných horách. Na úpatí hor proteče obcí Střelná a míří do prostoru košťanských výsypek. Zde bylo jeho koryto z důvodu těžby upravováno. Teplice ho vítají svou průmyslovou částí v podobě sklárny. Tady zároveň jeho povrchový tok končí. V podzemí tiše meandruje a proplétá se mezi silnicí I. třídy a železniční tratí. Za nádražím v hloubce asi 6 metrů okusí vilovou zástavbu z 19. století a v lázeňském parku se nepozorovaně vlévá do Bystřice.

Stejně jako na Bystřici, i okolí Sviního potoka postihovaly pravidelné záplavy:

Der außergewöhnlich starke Schneefall der letzten Tage und das unmittelbar darauffolgende Thauwetter haben wie überall, so auch in Teplitz, ein rapides Steigen der Gewässer zur Folge gehabt. Der Saubach ist im Verlaufe weniger Stunden zu einem reißenden Strome geworden und hat in den an seinen Ufern liegenden Häusern und Grundstücken gar arge Verheerungen angerichtet.^[10]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 12. März 1881

Před vybudováním kanalizace byly splašky jak z domácností, tak z průmyslových závodů vypouštěny do nejbližších potoků. Sviní potok tak často dostával svému názvu:

Dieser Bach sei, nachdem er die übelduftenden Abflüsse diverser industrieller Etablissements aufgenommen hat, mehr offener Unratskanal als Bach, ein wahrer Saubach.^[11]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 15. Februar 1868

V korytu se hromadily odpadky a zdroje infekce. Voda zapáchala tak, že „ani bohové podzemí by si tento zápach nespletli s kadidlem“:

Der Saubach macht wahrlich mehr seinem Namen, als den Gemeinden von Teplitz und Schönau alle Ehre. Die verschiedensten Dinge trüben seine klaren Wellen und die mephtischen Dünste, die er ausströmt, verbreiten weithin einen Geruch, den selbst die Götter der Unterwelt nicht für Weihrauch halten dürsten.^[12]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 16. Oktober 1869

Jedním z důvodů zakrytí potoků tak bylo zlepšení hygienické situace v zástavbě:

„Eine der wichtigsten sanitären Angelegenheiten unserer Stadt“ – es handelte sich nämlich um die schon so lang geplante und so oft gewünschte Ueberwölbung des Saubachs und der damit in Verbindung stehenden Regulierung der Meißner – (Spojenecká) und Hansastrasse (28. října).^[13]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 5. Juni 1875

Překlenutí toků umožňovalo další rozvoj zástavby, vytvoření nových ulic nebo parků:

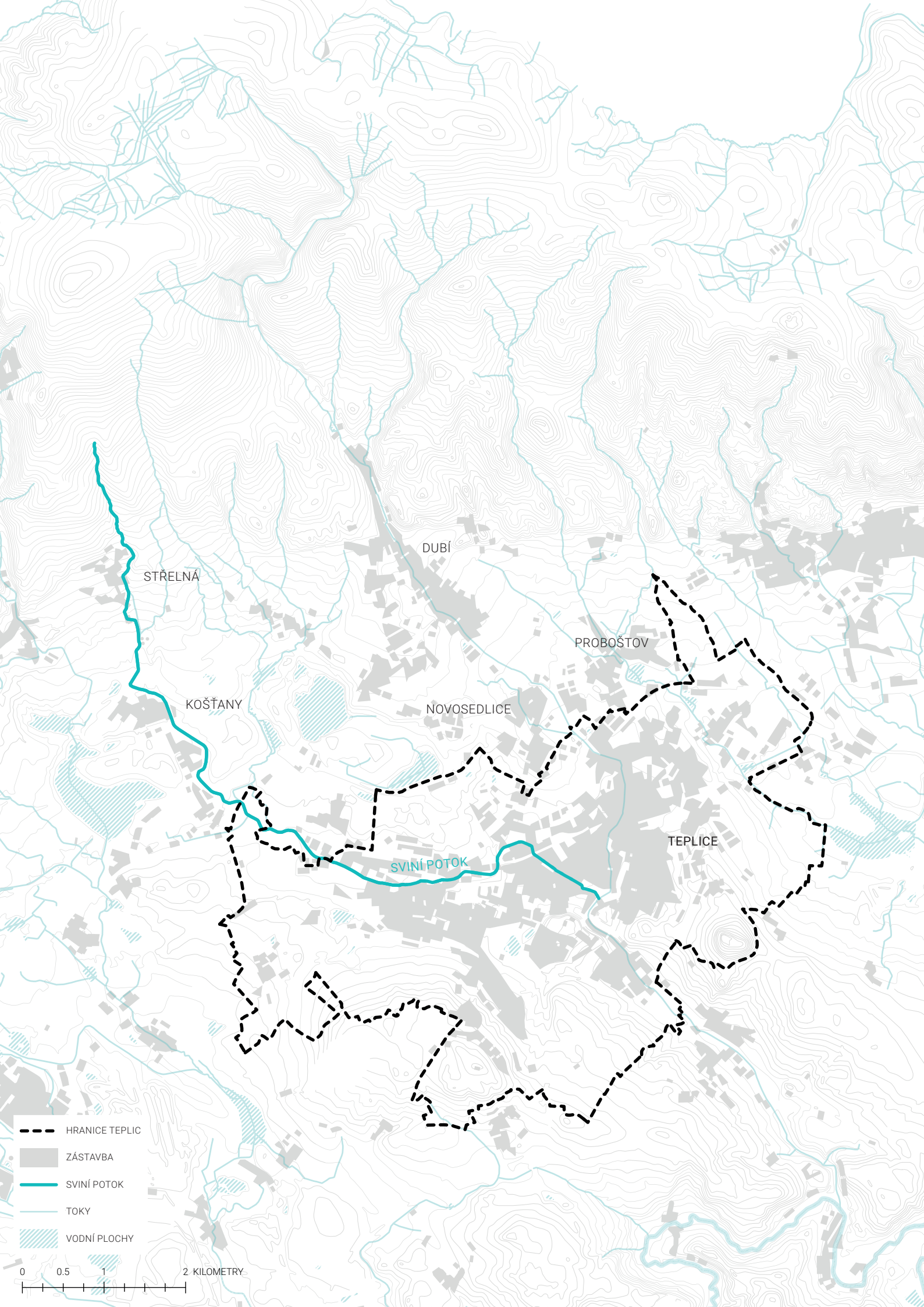
... Schönauer Lagerplan ... befürwortet die Fortsetzung des Kaiserparkes bis zur Brücke; er beantragt über den einzuwölbenden Saubach einen 14. Klafter breiten Park mit zwei Fahrstraßen von je 5 Klfr. Breite zu dessen beiden Seiten, so daß die unbebaute Fläche eine Breite von 24 Klafter bei einer Länge von 185 Klafter Quad.-Klfr. ergibt. ... Der Saubach müßte nun nach diesem Plane ebenfalls von der Stadtgemeinde Teplitz überwölbt werden, was wieder 40.000 fl. kostet.

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 6. Oktober 1875

Klenba byla zhotovována z cihel či kamene (porfyru):

Der bereits überwölbte Saubach ist vom Hause „zur Harfe“ in Schönau bis zum Ende der Überwölbung mit Ziegeln abzapflastern...^[15]

Teplitz-Schönauer Anzeiger, 18. Februar 1871

STŘELNÁ

DUBÍ

PROBOŠTOV

KOŠTANY

NOVOSEDLICE

TEPLICE

SVINÍ POTOK

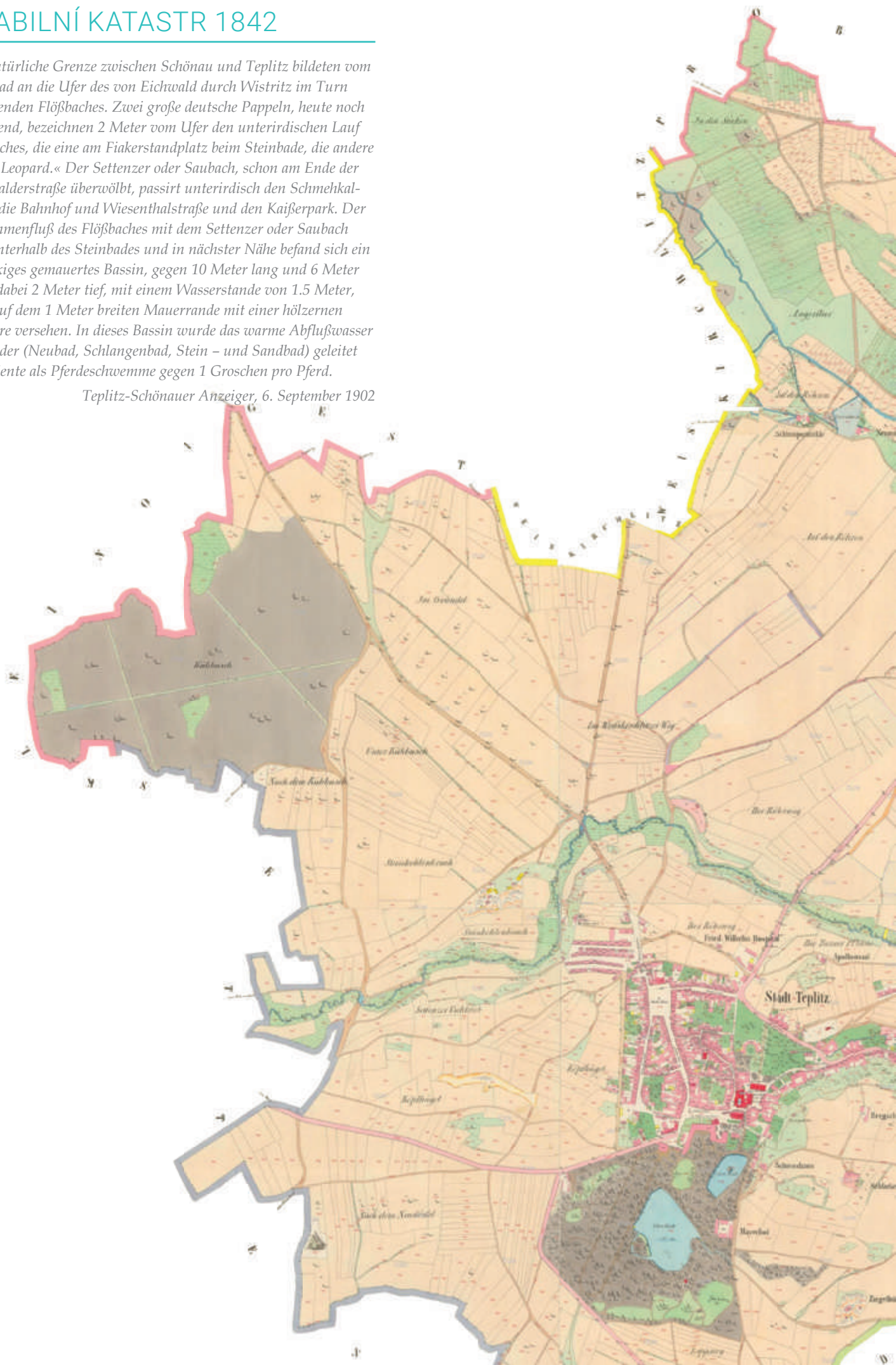
- HRANICE TEPLIC
- ZÁSTAVBA
- SVINÍ POTOK
- TOKY
- ▨ VODNÍ PLOCHY

0 0.5 1 2 KILOMETRY

STABILNÍ KATASTR 1842

Die natürliche Grenze zwischen Schönau und Teplitz bildeten vom Steinbad an die Ufer des von Eichwald durch Wistritz im Turn kommenden Flößbaches. Zwei große deutsche Pappeln, heute noch bestehend, bezeichnen 2 Meter vom Ufer den unterirdischen Lauf des Baches, die eine am Fiakerstandplatz beim Steinbade, die andere beim »Leopard.« Der Settenser oder Saubach, schon am Ende der Eichwalderstraße überwölbt, passirt unterirdisch den Schmeckalplatz, die Bahnhof und Wiesenthalstraße und den Kaiserpark. Der Zusammenfluß des Flößbaches mit dem Settenser oder Saubach war unterhalb des Steinbades und in nächster Nähe befand sich ein viereckiges gemauertes Bassin, gegen 10 Meter lang und 6 Meter breit, dabei 2 Meter tief, mit einem Wasserstande von 1.5 Meter, oben auf dem 1 Meter breiten Mauerrande mit einer hölzernen Barriere versehen. In dieses Bassin wurde das warme Abflußwasser der Bäder (Neubad, Schlangenbad, Stein – und Sandbad) geleitet und diente als Pferdeschwemme gegen 1 Groschen pro Pferd.

Teplitz-Schöner Anzeiger, 6. September 1902

Přirozenou hranici mezi Šanovem a Teplícemi tvoří od Kamenných lázní břeh potoka Bystřice přitékající z Dubí. Dva německé topoly, dnes ještě existující, stojí 2 metry od břehu podzemní trasy potoka; jeden u stanoviště kočárů u Kamenných lázní, druhý u Leoparda. Sviní potok, už od konce Dubské ulice zaklenutý, teče pod Tržním náměstím, nádražím, Kollárovo ulicí a Šanovskými sady. Soutok Bystřice se Sviním potokem je pod Kamennými lázněmi a v jeho blízkosti se nacházel čtvercový vyzděný bazén, 10 m dlouhý, 6 m široký a 2 m hluboký, s výškou hladiny 1,5 m, nahoře na hraně 1 m široké opatřený dřevěnou bariérou. Do tohoto bazénu byla vypouštěna teplá odpadní voda z lázní (Nových, Hadích, Kamenných a Písečných) a sloužil jako koňský bazén za 1 groš za koně.

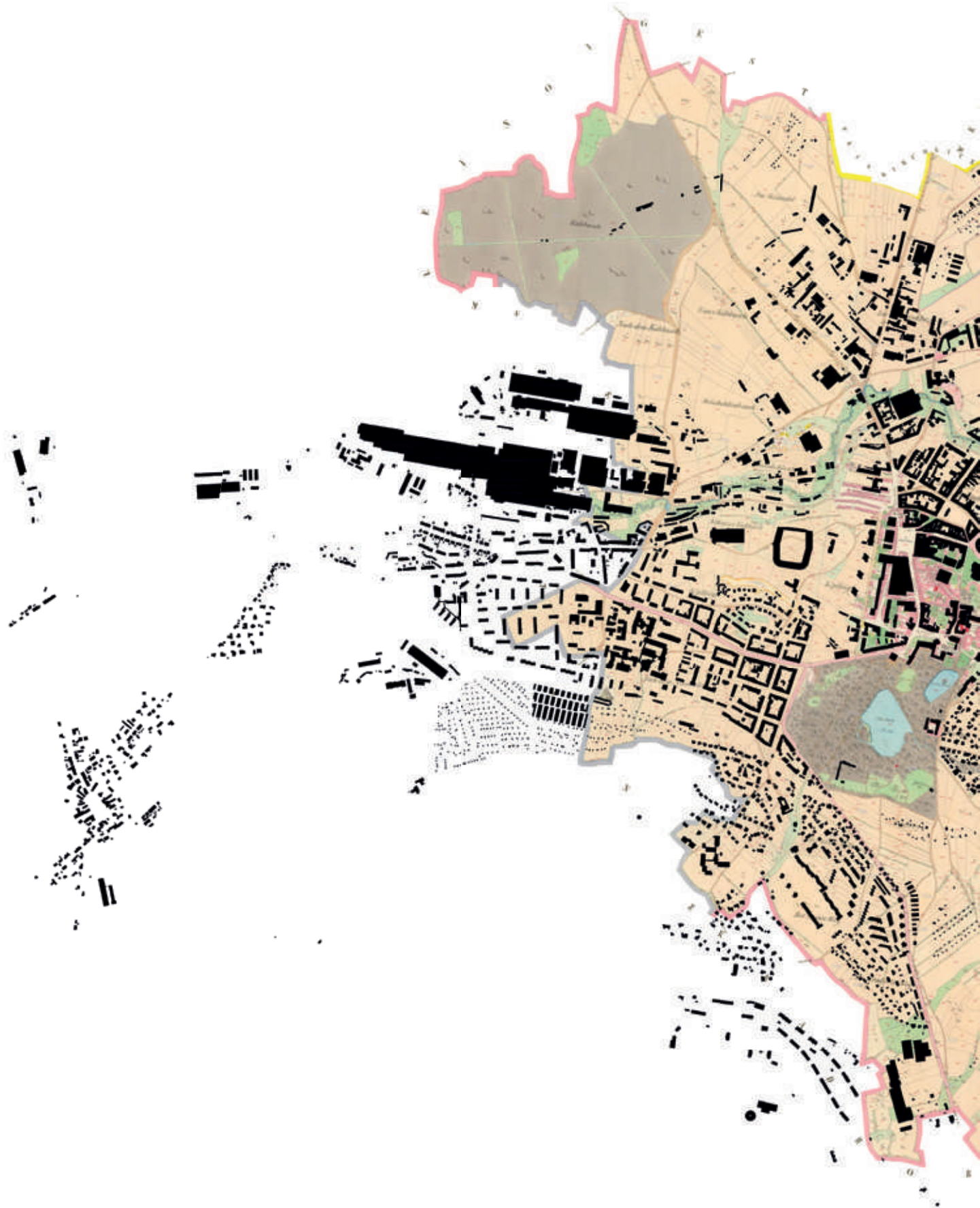
Teplitz-Schönauer Anzeiger, 6. září 1902

POROVNÁNÍ 19. A 21. STOLETÍ

Teplice se rozrůstaly podle historických cest a časem pohltily několik okolních obcí. Zástavba z 2. pol. 20. století však tento vývoj příliš nerespektovala. Z porovnání je také jasně vidět úbytek domů v centru města způsoběný asanační židovské čtvrti.

Stopa Bystřice je v plánu města dodnes zřetelně patrná. Na severozápadě území však došlo k rozvoji průmyslových areálů a Sviní potok není v zástavbě rozeznatelný.

ZMIZELÁ VODA

RYBNÍK ANGER

Rybník Anger vznikl již ve 12. století. V roce 1922 došlo městem Trnovany k úpravě na koupaliště. Jedna část sloužila pro plavání, druhá pro jízdu na loďkách. Areál byl hojně navštěvován i v zimním období, kdy zde vzniklo přírodní kluziště. V 90. letech 20. století bylo koupaliště uzavřeno a nakonec zasypano. Od roku 2007 se zde nachází fotbalový areál.¹⁰

KRÁLIČÍ RYBNÍK

Králičí rybník byl umístěn téměř v centru Trnovan. U rybníka stál mlýn na vydělávání kůží, později ho nahradila keramická manufaktura Amphora I.¹¹ Na malém ostrůvku fungovalo koupaliště. Počátkem 20. století byl vysušen kvůli nárokům na novou výstavbu. Na jeho místě vznikla roku 1908 měšťanská škola a park, dnešní Smetanovo náměstí.¹²

TRNOVANSKÁ PLOVÁRNA

Původně se v blízkosti plovárny nacházel Šenkovní rybník, který byl kolem roku 1900 vypuštěn a zasypan. Plovárna poté vznikla jižně od zaniklého rybníka a sloužila až do období před 2. světovou válkou. V jejím areálu se nacházel 50m bazén, skokanská věž a zázemí. Dnes zde stojí budova Policie ČR.¹³

KATZBACH

Věstník Teplitz-Schönauer Anzeiger dokládá existenci kanálu, pojmenovaného Katzbach, v dnešní Mlýnské ulici. Tento krátký tok vyvěral z lázeňských pramenů a díky síle vřídla uživil až čtyři mlýny. Podle nich vznikl i název ulice Mühlstraße (Mlýnská ulice). Vřídelní voda byla však ve stále větším množství odebírána pro lázeňský provoz, a tak potok postupně vyschl a zanikl.¹⁴

An der rückwärtigen Seite des Hauses in der kleinen Mühlstraße führt ein Kanal abwärts an der „Pautschmühle“ vor über gegen den Saubach zu.^[16]

Teplitz-Schönauer, Anzeiger 24. Mai 1890

ZÁMECKÁ PLOVÁRNA

Zámecká plovárna byla vybudována v roce 1932 a na svou dobu disponovala moderním zázemím. Sloužila nejen pro rekreační vyžití, ale také pro plavecké závody nebo exhibice skokanů do vody.

Plovárna byla napájena termální vodou z přebytku Pravřídla smíchanou s pitnou vodou z vodovodního řadu, aby nebyla příliš horká. Teplota bazénu však nikdy neklesla pod 22 °C. Teplá voda byla využívána i ve sprchách.

Koupaliště ukončilo svůj provoz v roce 1996 a od té doby chátrá.¹⁵

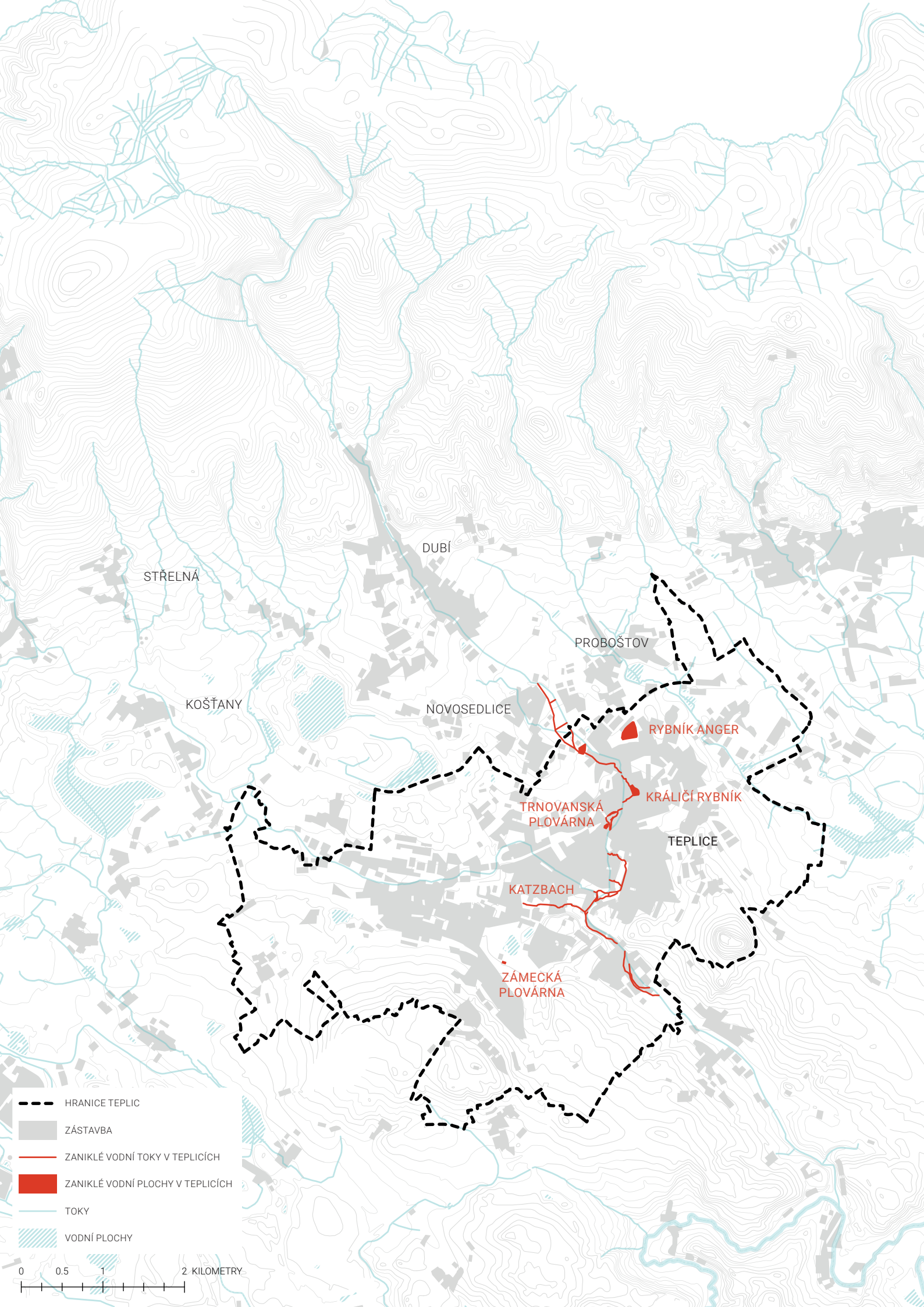
Obr. 11 – Rybník Anger

Obr. 12 – Skupina dělníků při zavážení Králičího rybníka

Obr. 13 – Zámecká plovárna

STŘELNÁ

DUBÍ

PROBOŠTOV

KOŠTANY

NOVOSEDLICE

RYBNÍK ANGER

TRNOVANSKÁ PLOVÁRNA

KRÁLIČÍ RYBNÍK

TEPLICE

KATZBACH

ZÁMECKÁ PLOVÁRNA

- HRANICE TEPLIC
- ZÁSTAVBA
- ZANIKLÉ VODNÍ TOKY V TEPLICÍCH
- ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY V TEPLICÍCH
- TOKY
- VODNÍ PLOCHY

0 0.5 1 2 KILOMETRY

ZAKRÝVÁNÍ POTOKŮ V ČASE

Se zakrýváním potoků se začalo kamennou klenbou již na přelomu 19. a 20. století. Tyto úseky již nejsou ze současné katastrální mapy znatelné. Zbytek toků byl zakryt prefabrikovanými betonovými panely v 80. letech 20. století.

BYSTRICE

TEPLICE

BYSTRICE

PROČ POTOKY ZMIZELY?

Jak již bylo zmíněno u jednotlivých potoků výše, prvotním důvodem pro zakrytí Bystřice a Sviního potoka byly často se opakující povodně, které poškozovaly okolní zástavbu. S rozvojem průmyslu docházelo také ke stále většímu znečišťování potoční vody, která svým zápachem obtěžovala okolí. Zakrytí tak bylo považováno za efektivní způsob, jak se vypořádat s tímto hygienickým problémem. A nakonec nelze opomenout ani možnost nahradit tok novými ulicemi a zástavbou.

MIKROKLIMA

MIKROKLIMA

Mikroklima představuje lokální atmosférické podmínky, které se odlišují od okolního území. Rozdíl může být málo znatelný, nebo naopak podstatný. Mikroklima může označovat plochu několika čtverečních metrů či mnoha kilometrů. Klima popisuje stále podmínky s určitou výchytkou, ale pojmem mikroklima označujeme podmínky, které jsou dlouhodobě odlišné, nejčastěji definované teplotou a vlhkostí.¹⁶

Mikroklima může být vytvořeno blízkostí vody, tvarem povrchu, nadmořskou výškou, prouděním vzduchu, hydrologickými poměry nebo typem vegetace. Mikroklima je v neposlední řadě ovlivněno také člověkem.¹⁷

PŘÍKLADY

Velký rozdíl lze pozorovat mezi vystavěným prostředím a blízko položeným parkem. Rostliny pohlcují svými listy teplo a světlo, které je v případě umělých povrchů budov a zpevněných ploch vyzařováno zpět do okolí. Tento jev je označován jako tepelný ostrov.¹⁶

Území je ovlivňováno i lesy. Jejich vznik je podmíněn příznivým klimatem, které pak nadále spoluvytvářejí. Lesy ve vnitrozemí napomáhají vytvářet vodní cyklus a v dané oblasti tak prší častěji než v bezlesích územích.¹⁶

Dalším faktorem je typ půdy. Jílovité zeminy se mohou chovat jako zpevněné povrchy a tím zvyšovat teplotu okolí, naopak půdy pórovité teplý vzduch lépe pohlcují a zvyšují pravděpodobnost přízemních mrazů.¹⁶

Mikroklima často vytváří příležitosti pro zemědělství. Správně vybrané místo pro pěstování rostlin, například v průběhu dne dlouho osluněná stráž nebo území chráněné před větrem, umožní pěstování rostlin v daném klimatu jinak nemožné. Opakem jsou střešní zahrady, oproti zemi více vystavené extrémním teplotám a větru.¹⁶

Své mikroklima může vytvářet i výšková budova. Vrhá dlouhý stín na okolní území a zároveň směřuje větrné proudy blíže k zemi.¹⁶

Mikroklima může být vytvořeno i uměle, například uvnitř budovy. Technologie zajišťující stálou teplotu či vlhkost jsou využívány v muzeích či archivech.¹⁶

VLIV PŘÍRODY NA ČLOVĚKA

O pozitivní vliv přírody na člověka se mezi prvními začal zabývat psycholog Roger Ulrich v 80. letech minulého století. Pověřil si, že lidé z města při dojíždění autem do obchodního centra volí raději delší trasu vedoucí alejí vzrostlých stromů. Podnikl tedy několik studií pro zjištění působení přírody na lidský organismus. Výzkum z nemocnice v Pensylvánii prokázal, že pacienti ležící na lůžkách s výhledem na stromy za okny se po operacích zotavovali rychleji.¹⁸

Výsledky bádání podnítily mnoho dalších studií potvrzujících, že pozorování zeleně, ale především její přímý zážitek snižuje stres, zlepšuje pozornost a paměť. Příznivě působí i pouhé pokojové květiny. Vědci zkoumají i jednotlivé aspekty přírody – vůně půdy po dešti vyvolává pocity svěžesti, přírodní scenérie mořského pobřeží zotavují nervovou soustavu.¹⁸

Návštěvy přírody jsou tedy vědecky podloženým „lékem“ na psychický stav člověka. V současné době však přibývá lidí, kteří hranice města neopouští. Úpravy měst za účelem zlepšení mikroklimatu tak budou mít jako přidanou hodnotu pozitivní vliv na mentální zdraví obyvatel.¹⁸

TEPELNÝ OSTROV

Tepebný ostrov označuje urbánní nebo metropolitní oblast, která je výrazně teplejší než okolní venkovské osídlení. Rozdíl teplot je nejvýraznější v noci a nejpatrnější za bezvětří. Hlavní příčinou jeho vzniku je vystavené prostředí, tedy modifikace původní krajiny. Druhotnou příčinou je odpadní teplo způsobené lidskou činností. Čím je plocha města větší, tím se zvyšuje intenzita tepelného ostrova.¹⁹

Tepebný ostrov se nejvíce projevuje v létě a zimě. V zimním období je dobře pozorovatelný v oblastech s pravidelnou sněhovou pokrývkou. Ve městě sníh díky vyšší teplotě roztává dříve, což má za následek snížení odrazivosti povrchu a následný opětovný nárůst teploty.¹⁹

PŘÍČINY

Jednou z příčin je geometrie města – formy budov způsobují několikanásobný odraz slunečního záření, díky kterému se zvyšuje teplota prostředí. Budovy zároveň blokují větrné proudy, které jinak město ochlazují a zároveň rozptylují škodlivé plyny.¹⁹

Ke zvyšování intenzity tepelného ostrova přispívají také umělé materiály, především ty s tmavým povrchem. Jedná se například o asfalt nebo beton. Mají vyšší absorpční schopnosti tepla a následně déle a výrazněji ohřívají okolní vzduch.¹⁹

Zpevněné povrchy způsobují rychlý odtok dešťové vody, která by jinak postupným odpařováním ochlazovala prostředí.

DOPADY NA POČASÍ A KLIMA

Tepebný ostrov obliňuje také lokální klimatické podmínky. Teplý vzduch stoupá atmosférou vzhůru, což může způsobovat větší počet přeháněk a bouřek. Vzniká také oblast nižšího tlaku, kam je přitahována vlhkost z okolního prostředí a zvyšuje se tak pravděpodobnost tvorby oblačnosti. Tepebný ostrov může změnit směry větrného proudění, vlhkost nebo tvorbu mlhy.¹⁹

Ovliněna je také kvalita vod. Sálající povrchy oteplují dešťovou vodu, která následně odtéká do kanalizace nebo vodních toků a zvyšuje jejich teplotu. Tento jev přispívá ke snížení jejich kvality.¹⁹

DOPADY NA ZDRAVÍ

Jelikož se tepelné ostrovy vyznačují vyšší teplotou, přispívají k větším a delším vlnám veder. Horký den stresuje organismus, ohroženy jsou především skupiny seniorů a dětí. Tropické teploty mohou přivodit například úžeh a teplé noci neumožní organismu si odpočinout.¹⁹

Vysoké teploty také přispívají ke koncentraci škodlivých plynů, které mohou způsobovat respirační obtíže. Související nízká vlhkost zároveň zvyšuje prašnost.¹⁹

ODPADNÍ ENERGIE

Vyšší teplota venkovního vzduchu ve městě zapříčiňuje častější používání klimazace, která opět generuje teplo vypouštěné do okolí. Tepelnému ostrovu přispívá i odpadní energie vytvářená dopravou nebo výrobními procesy.¹⁹

PRAHA

V českém prostředí je nejlépe zdokumentován tepelný ostrov Prahy. Průměrný rozdíl teplot mezi centrem a okolím je 2,2 °C, znatelný je především v noci. Vzhledem k postupujícímu globálnímu oteplování se počítá se zvyšováním intenzity tepelného ostrova. Narůstá také počet tropických dní (s maximy nad 30 °C) a noci (minima nad 20 °C).²⁰

ZMÍRNĚNÍ DOPADŮ

Zmírnění tepelného ostrova lze dosáhnout rozčleněním městské struktury způsobující vyšší teplotu, a to několika způsoby: Používání odrazivých materiálů jako světlé zbarvený beton, světlé střechy nebo dláždění. Toto musí být doprovázeno používáním odrazivých skel na okolních budovách, aby nedocházelo k jejich ohřívání.¹⁹

Teplotu snižuje nejúčinněji vegetace. Nejenže pohlcuje tepelné záření, ale zároveň způsobuje výpar, který ochlazuje okolí. Pokud není možné do ulic implementovat stromy nebo zeleň, je účinným prostředkem používání zelených střech nebo stěn. Ty zároveň výborně tepelně izolují vnitřky budov.¹⁹

Ke zmírnění tepelného ostrova přispívá výpar vody. Je tedy vhodné do města umísťovat vodní prvky nebo používat zpevněné povrchy se spárami umožňujícími vsak a výpar. Takovými materiály je vhodné nahrazovat zpevněné plochy typu vyasfaltovaných parkovišť.¹⁹

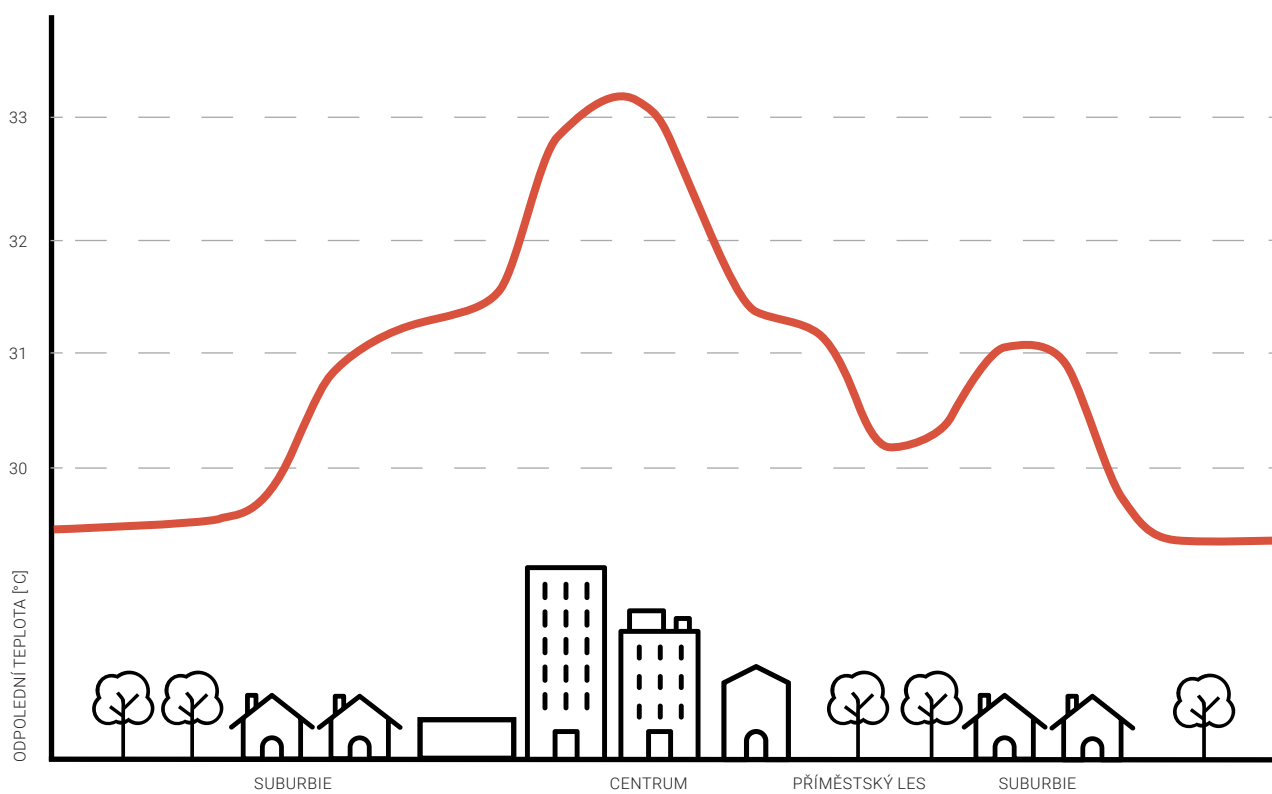
Důležité je také omezování dopravy nebo inovace technologií v průmyslu uvolňující méně tepla.

DRUHOTNÉ POZITIVNÍ VLIVY

Přírodní složka města přispívá k mentálnímu zdraví člověka, jak je popsáno v textu výše. Výsadba stromů nebo zeleně se může stát stmelovacím prvkem komunit, jejich společným projektem. Flora navíc pohlcuje vybrané škodlivé plyny a zlepšuje kvalitu vzduchu.¹⁹

Zelené střechy umožňují vytvoření vlastní zahrádky na místech, kde je zdánlivě nedostatek prostoru. Zahradničení se v posledních letech stává ve městech oblíbenou rekreační aktivitou. Osazení zelených střech pestrou škálou rostlin zároveň podporuje biodiverzitu, například vytváří vhodné prostředí pro hmyz a ptáky.

TEPLOTA V MĚSTSKÉM PROSTŘEDÍ

SOUČASNOST

STAV POTOKŮ

KORYTA

Povrchová koryta potoků, i mimo území Teplic, jsou z velké části uměle upravena. Úseky s původní linií toku jsou spíše výjimkou.

Cihelné či kamenné klenby zhotovené před více jak sto lety slouží dodnes a v současné době probíhá průzkum jejich stavu. Místa však začíná docházet k jejich borcení, jako například v roce 2021 v Humboldtových sadech. Nové zakrytí bylo provedeno železobetonovou deskou. Betonové konstrukce z 2. poloviny 20. století na zbytku toku nyní také procházejí rekonstrukcí.

POVODNĚ

Úpravy toků byly provedeny primárně jako protipovodňové opatření. Koryta jsou navržena na stoletou vodu. V horských partiích vznikly na potocích suché poldry. Níže se však na tocích nenacházejí žádná protipovodňová opatření v podobě rozlivných ploch nebo meandrů.

Skoro po celé délce Sviního potoka na území Teplic je vytyčena záplavová zóna stoleté vody.

Do potoků je v Teplicích zaústěna dešťová kanalizace okolních ulic, kterou však koryta při extrémních srážkách nedokáží pobrat a voda začne probublávat na povrch. K poslední takto způsobené povodni došlo v roce 2002.

V uplynulém roce byl magistrátem zahájen pilotní projekt modrozelené infrastruktury týkající se vybudování malého úseku ulice v Trnovanech. Jiné hospodaření s dešťovou vodou v současné době v Teplicích neprobíhá.

KANALIZACE

Na přelomu 19. a 20. století byly splašky vypouštěny do obou potoků. Jejich zápach byl pak jedním z důvodů pro zakrytí koryt a vybudování jednotné kanalizační sítě.

Při výraznějších srážkách však jednotná kanalizace kapacitně nestačí a splašky z odlehčovací komory přetékají do potoka. Zároveň do potoků nejspíše ústí i několik nevidovaných stok. Při probíhající rekonstrukci koryta se tak v okolí stavby tvoří nepříjemný zápach.

PLÁNY NA OTEVŘENÍ POTOKŮ

Vybrané úseky potoků byly v rámci územního plánu Teplic zpracované v roce 2004 architektonickou kanceláří Ing. arch. Romana Kouckého doporučeny pro odkrytí. Na několika místech byly navrženy nové vodní prvky. Výkres byl zpracován v malém měřítku bez větších detailů.

K navrženému řešení však nikdy nedošlo. Magistrát města Teplice o obnově povrchového vedení potoků neuvažuje. Jako argumenty uvádí znečištění vody a estetickou stránku řešení koryta. Také by hrozil pád občanů do betonové „jámy“.

Obr. 15 – Oprava koryta v Humboldtových sadech, r. 2021

Obr. 16 – Probíhající rekonstrukce koryta Bystřice v Palackého ulici u ZŠ Metelkovo náměstí

Obr. 17 – Nahrazení klenby železobetonovou konstrukcí v Humboldtových sadech

Obr. 18 – Sviní potok u Újezdečka

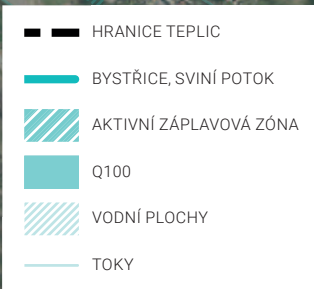
ORTOFOTO

DUBÍ

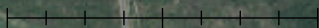
KOŠTANY

NO

SVINÍ POTOK

0 0.25 0.5 1 KILOMETR

BYSTRICE

PROBOŠTOV

VOSEDLICE

TEPLICE

BYSTRICE

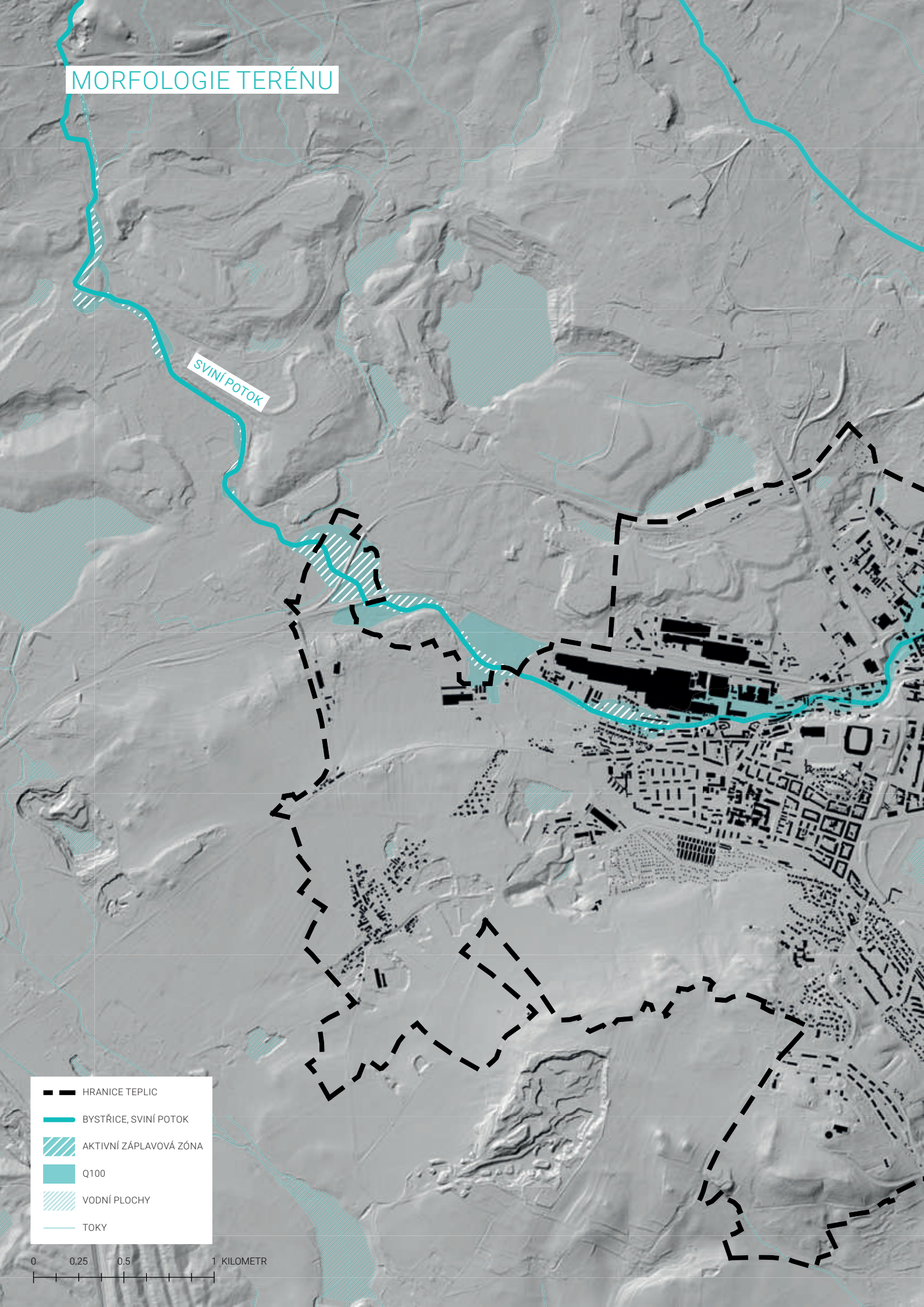
BYSTRÁNY

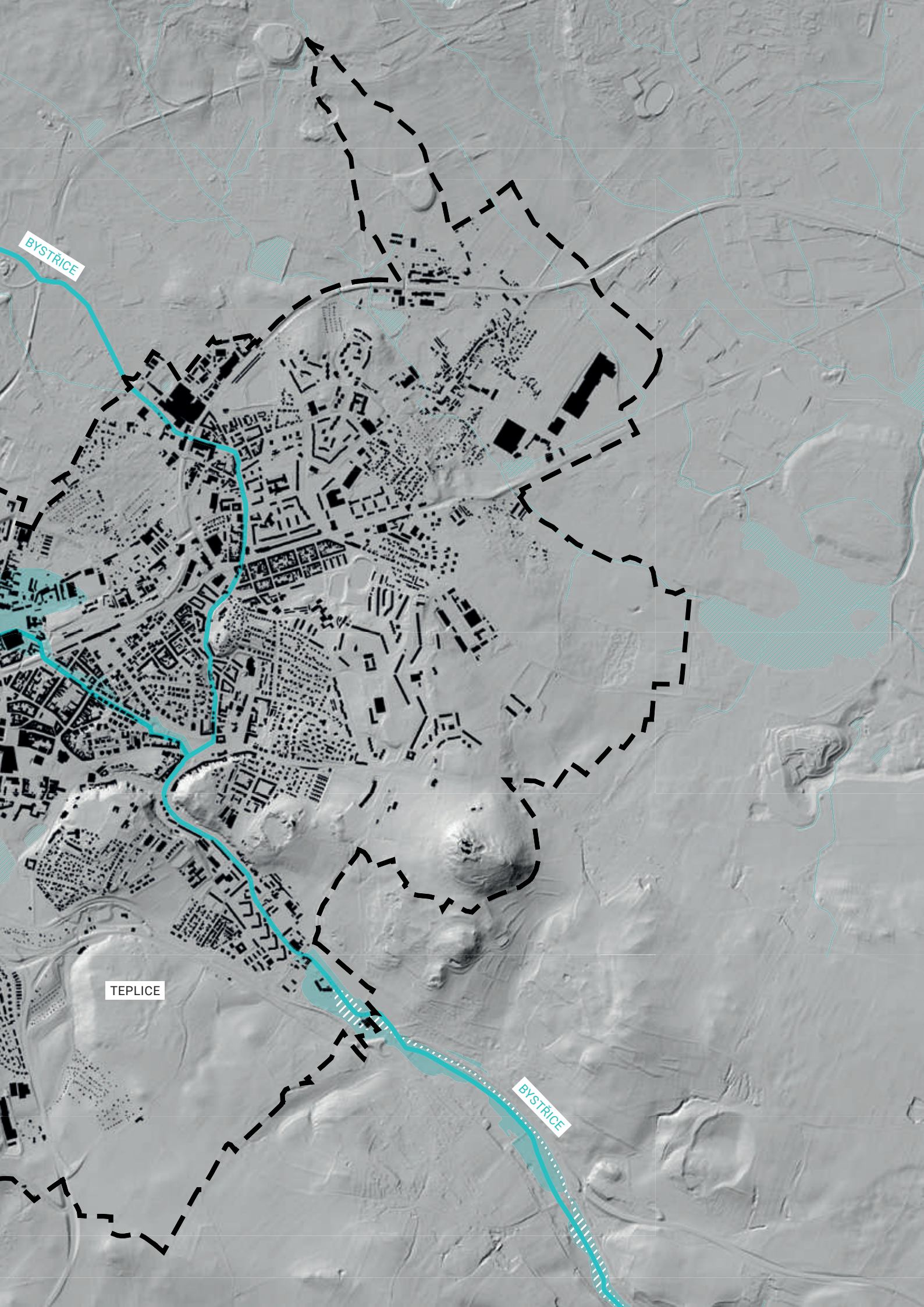
MORFOLOGIE TERÉNU

SVINÍ POTOK

- HHRANICE TEPLIC
- BYSTŘICE, SVINÍ POTOK
- AKTIVNÍ ZÁPLAVOVÁ ZÓNA
- Q100
- VODNÍ PLOCHY
- TOKY

0 0.25 0.5 1 KILOMETR

BYSTRICE

TEPLICE

BYSTRICE

POZITIVA A NEGATIVA

„CESTY Z MĚSTA“ VEDOUcí
PO KOMUNIKACÍCH NEVHOD-
NÝCH PRO PĚŠÍ A CYKLISTY

PRŮMYSLOVÉ AREÁLY
SOUTŘEDĚNÉ PODĚL ŽE-
LEZNICE = OBLAST, KTEROU
NEMAJÍ OBYVATELE DŮVOD
NAVŠTĚVOVAT

VYTÍŽENÉ KOMUNIKACE
PŘEDĚLUJÍCÍ MĚSTO

CENTRUM MĚSTA

HLAVNÍ ŽELEZNIČNÍ KORI-
DOR VYTVÁŘEJÍCÍ BARIÉRU
V ÚZEMÍ

POHYB OBYVATEL SE ODE-
HRÁVÁ JIŽNĚ OD DOPRAV-
NÍCH TEPEN

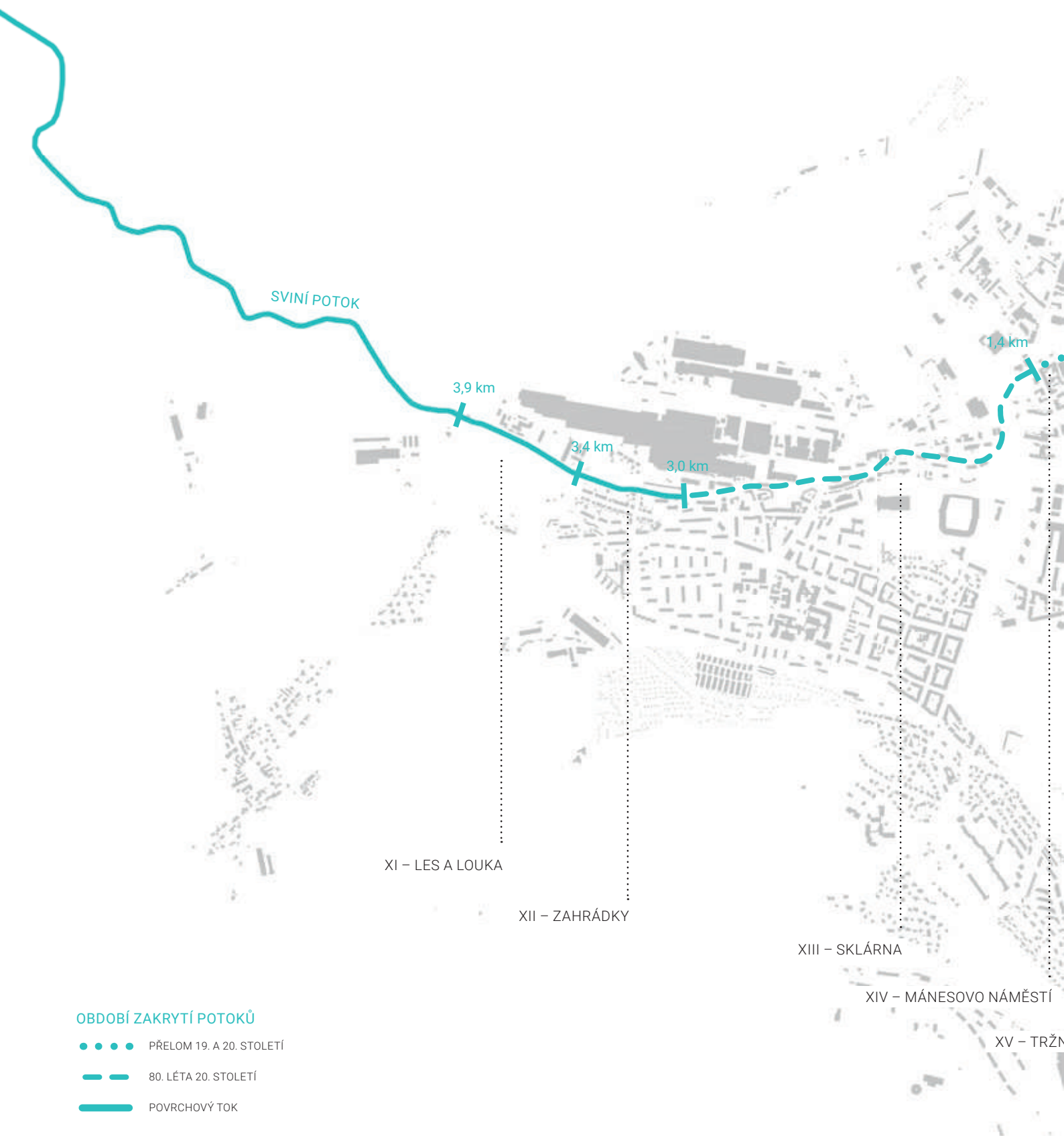
LÁZEŇSKÉ AREÁLY OBKLOPE-
NÉ PARKY A LESOPARKY

BIOTOPY PODÉL TOKŮ
UTVÁŘEJÍCÍ PŘECHOD MEZI
MĚSTEM A KRAJINOU

ÚSEKY

ÚSEKY

Pro zpracování analýz jsou potoky rozdělené do jednotlivých úseků s dělicím prvkem v podobě kilometráže toku.

BYSTRICE

8,5 km

8,0 km

7,3 km

6,6 km

6,4 km

1,0 km

0,9 km

0,7 km

0,8 km

6,0 km

5,6 km

5,1 km

4,4 km

3,9 km

3,2 km

BYSTRICE

I - HRANICE

II - NEUMÜHLE

III - U ČERVENÉHO KOSTELA

IV - KINO APOLLO

V - PALACKÉHO

VI - U NOVÝCH LÁZNÍ

VII - SOUTOK

VIII - PRAŽSKÁ

IX - NA KONEČNÉ

X - DO BYSTRĀN

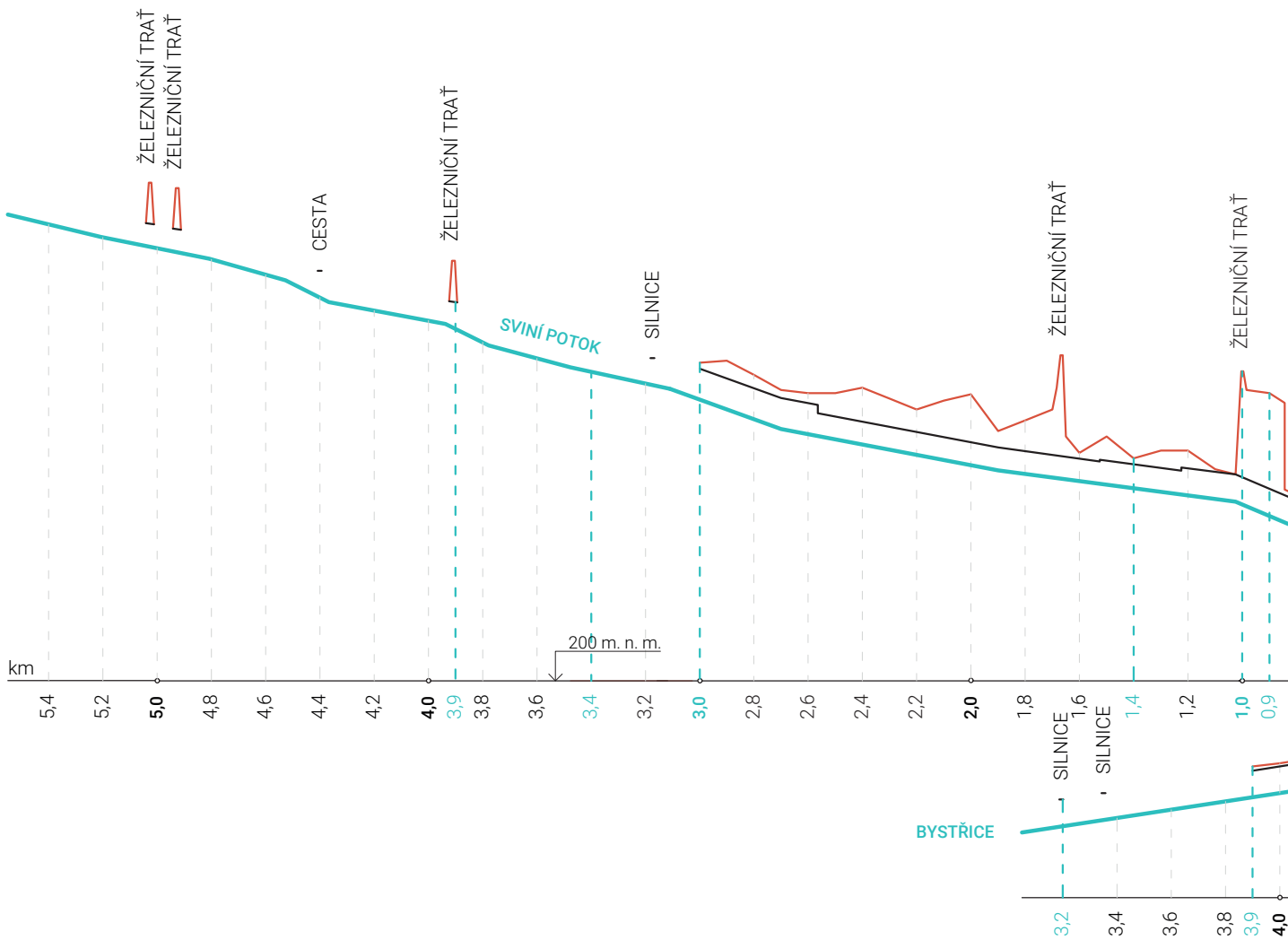
... NÁMĚSTÍ

XVI - VNITROBLOK

XVII - KOLLÁROVA

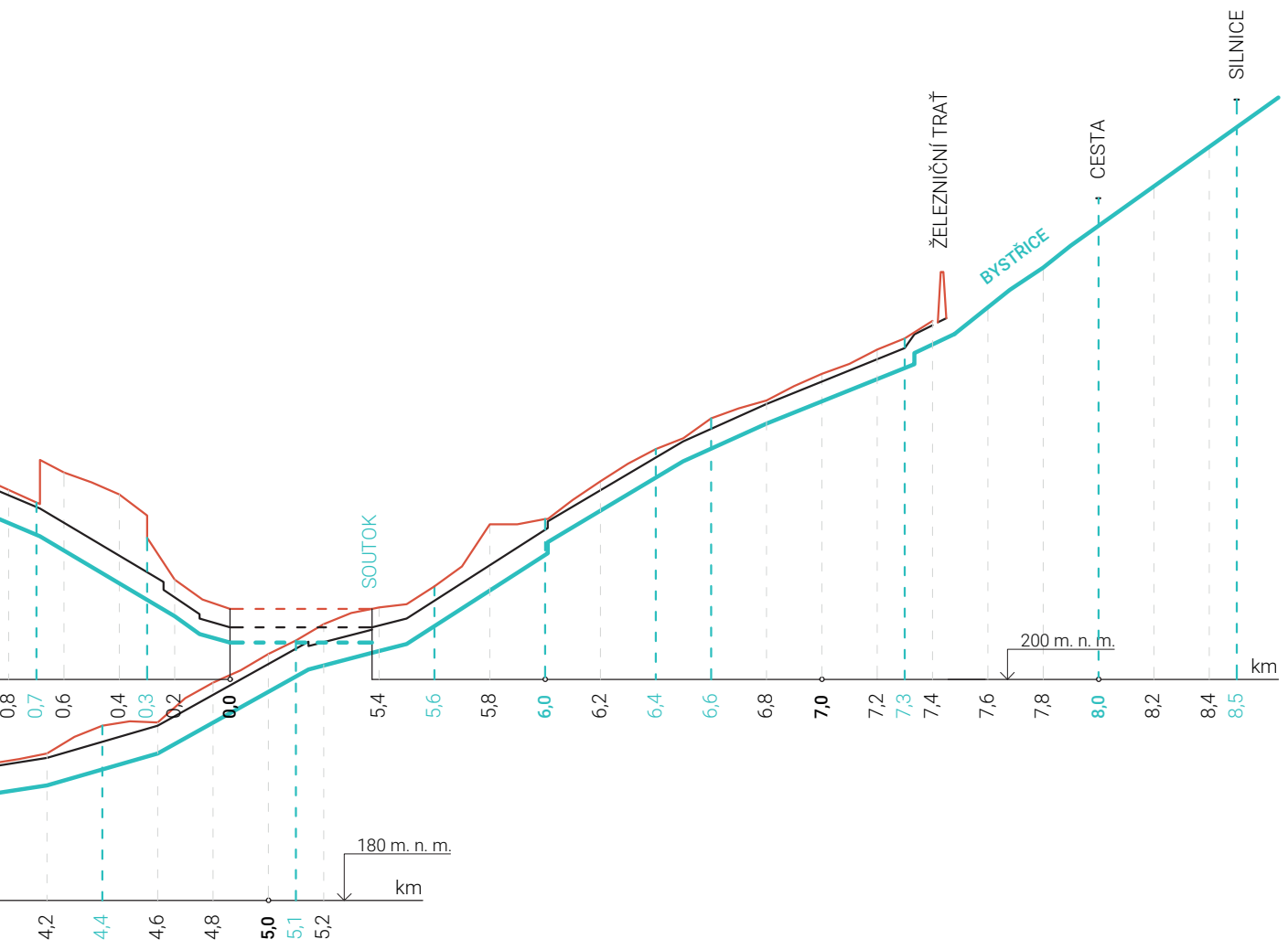
PODÉLNÝ PROFIL

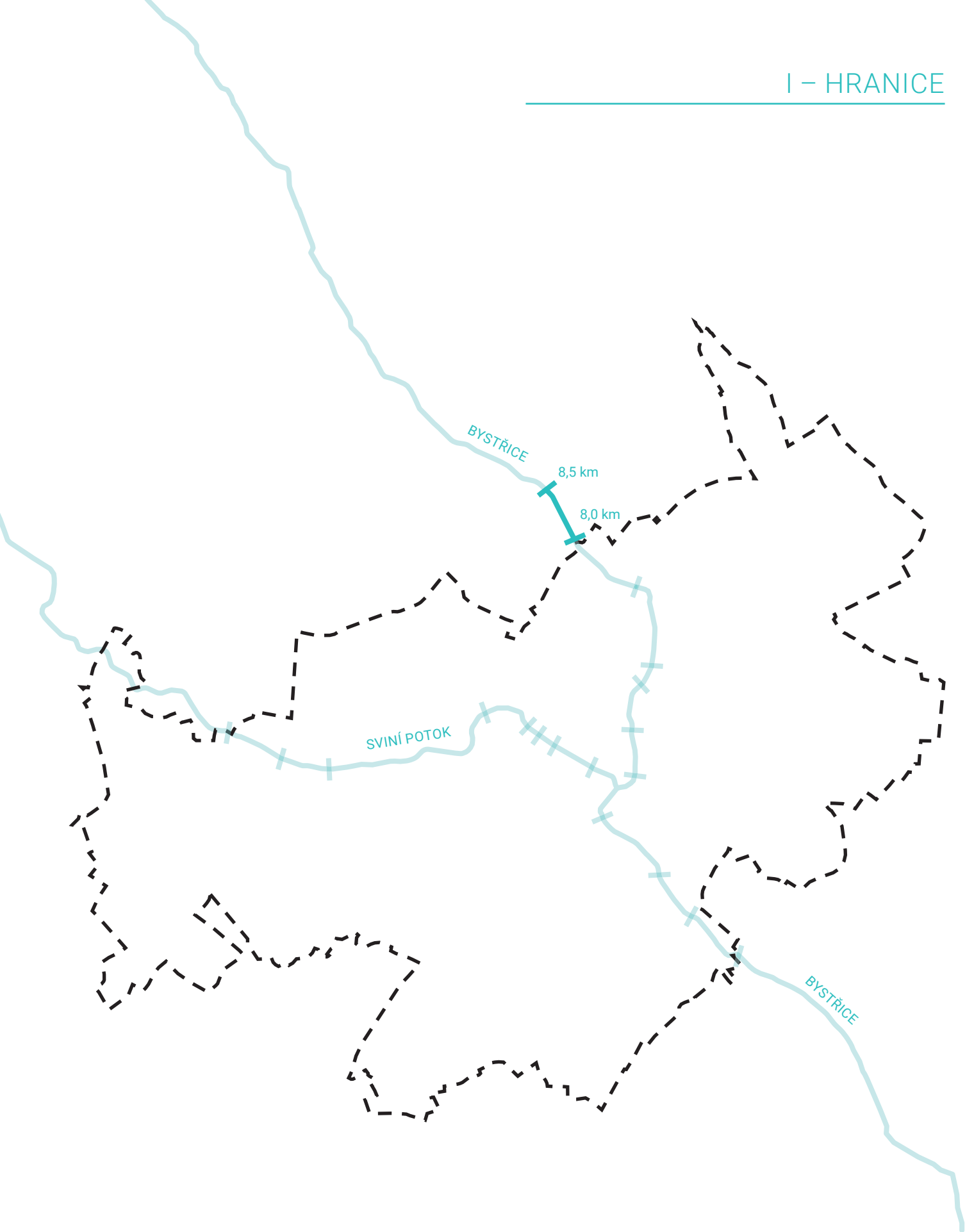
Podélný profil zobrazuje klesání potoků a jejich podzemní vedení na území Teplic. Koryta obou toků jsou převážně těsně pod povrchem. Úseky s větším výškovým rozdílem se nacházejí na Sviním potoku, a to pod náspem železniční trati v centru města.

1: 25 000 / 1: 625

- TERÉN
- STROP KORYTA
- POTOK

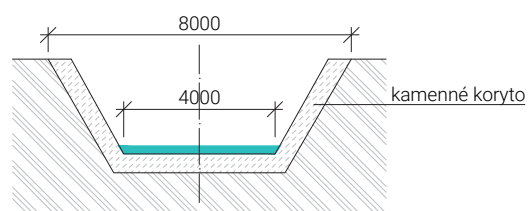

Úvodní úsek Bystřice vytváří hranici mezi Novosedlicemi a Proboštvem. Jedná se o jedno z mála míst, kde potok neprotéká vystavěným prostředím, i zde ale došlo k regulaci v podobě strmých kamenných břehů. Na začátku se nachází silniční most spojující uvedené obce a pěšina směřující proti proudu. Podél koryta vede nezpevněná cesta obsluhující zahrádkářskou kolonii. Na pravé straně toku se dále po proudu nachází louka určená pro výstavbu rodinných domů. Levou stranu lemuje v celé délce teplovod v divoce roustoucí zeleni, za kterou stojí rodinné domy.

Na úsek navazuje stávající či nová obytná zástavba, je zde tedy velký potenciál pro vytvoření rekreační oblasti a pěšího propojení mezi obcemi.

Obr. 19 – Počátek úseku u silničního mostu

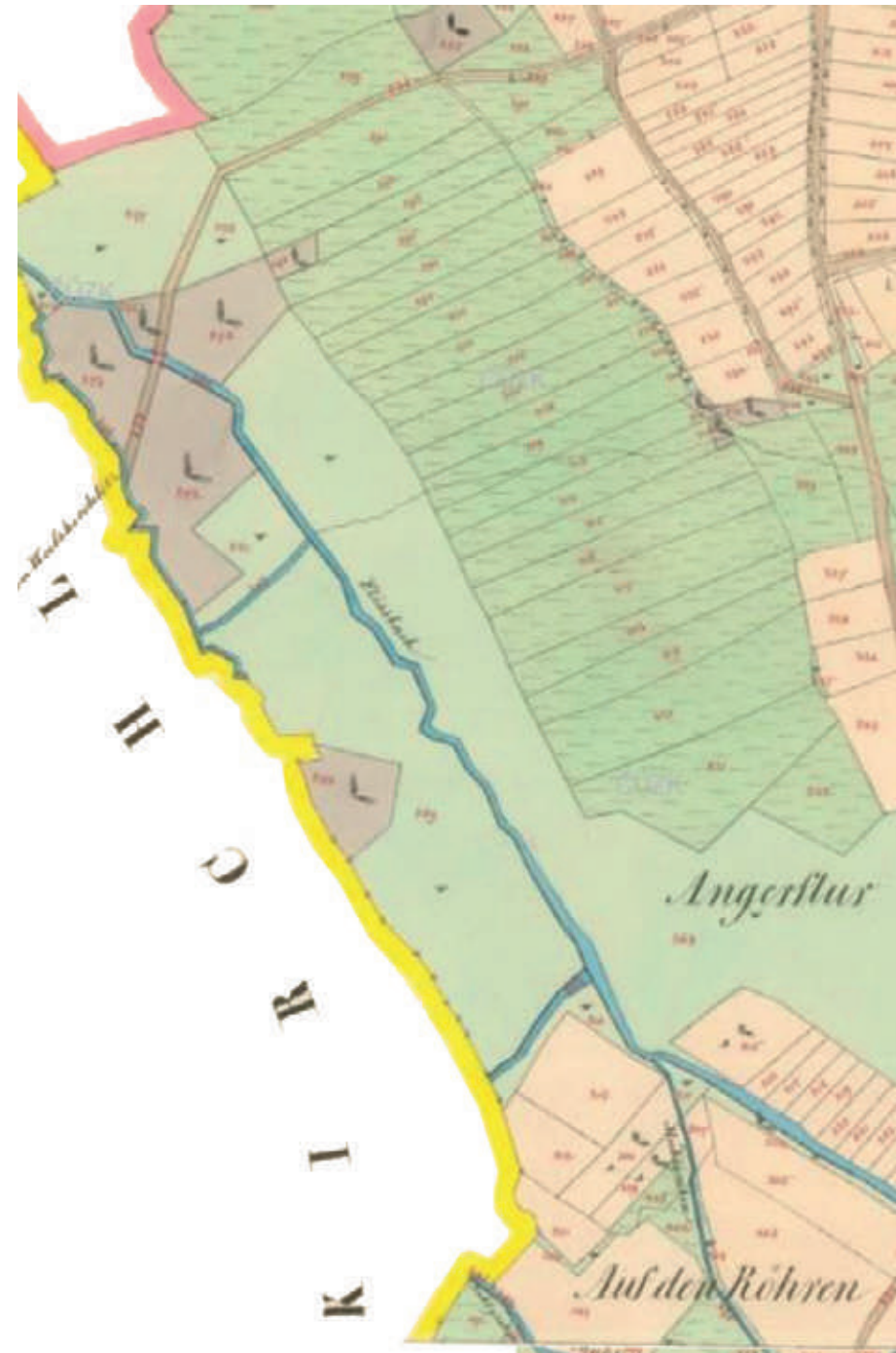
Obr. 22 – Řez korytem 1 : 200¹

Obr. 20 – Koryto lemované zahrádkářskou kolonií a teplovodem s teplárenským komínem v pozadí

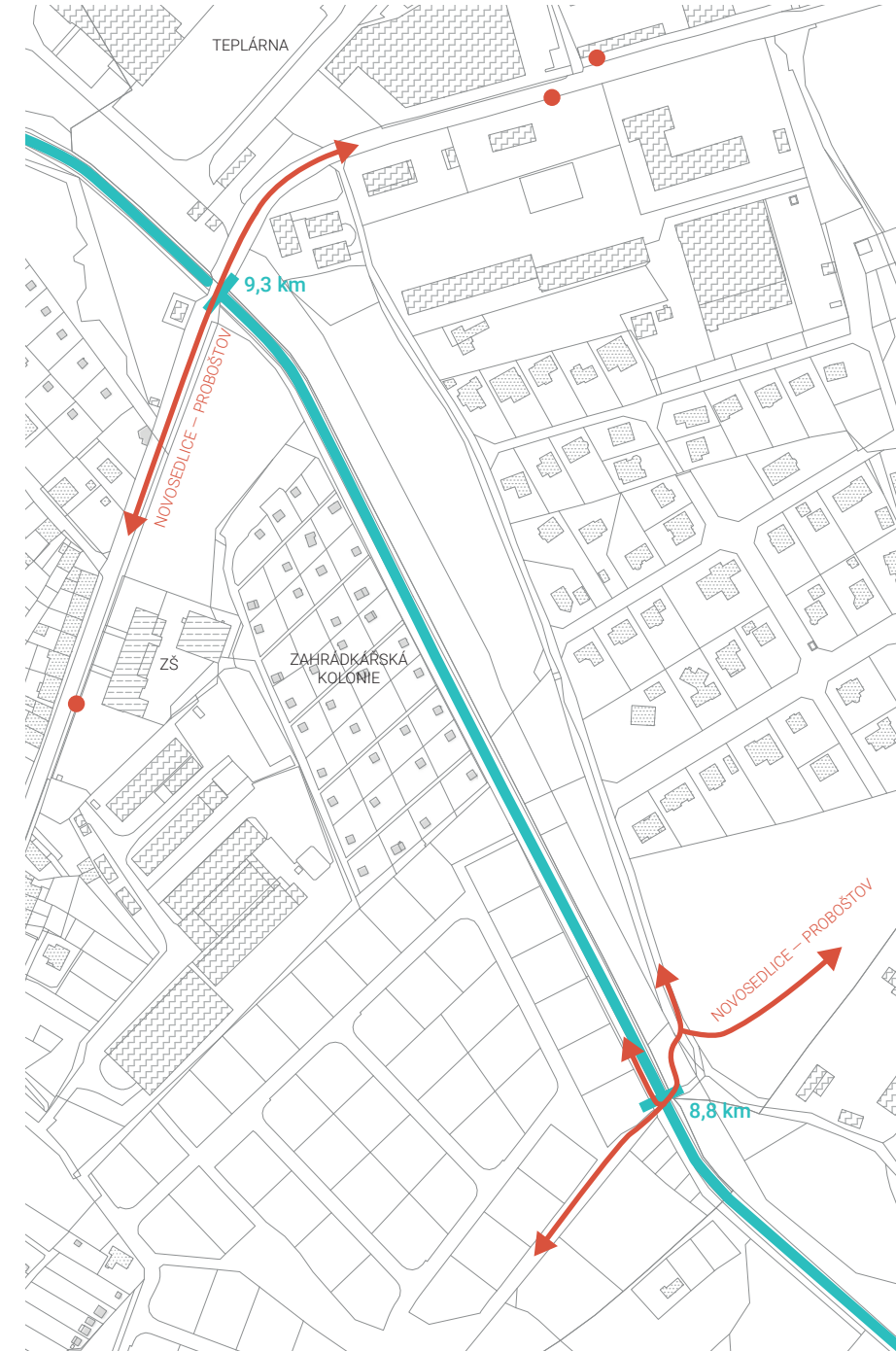
Obr. 21 – Na levé straně vznikne zástavba rodinných domů

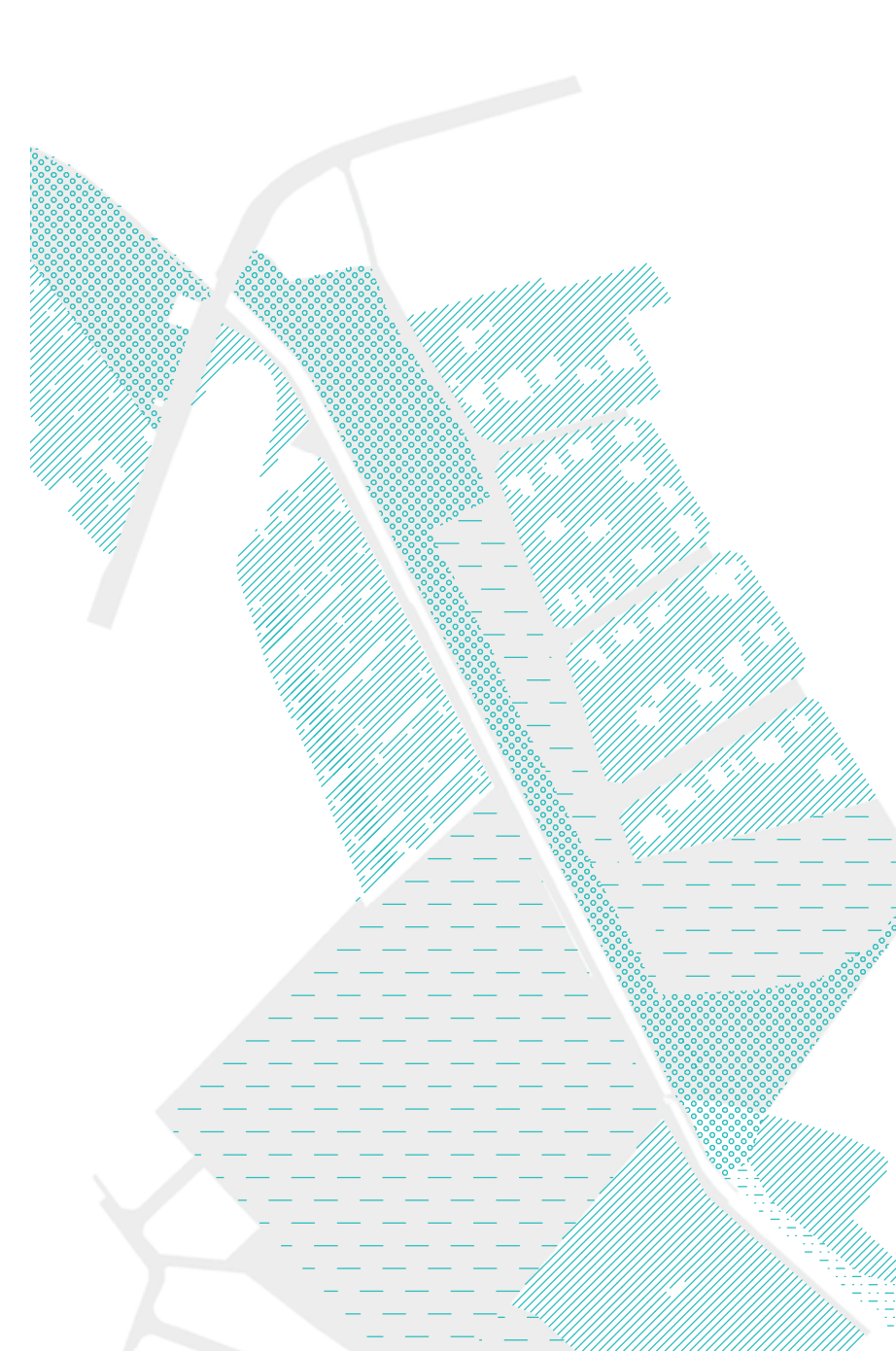
- BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY

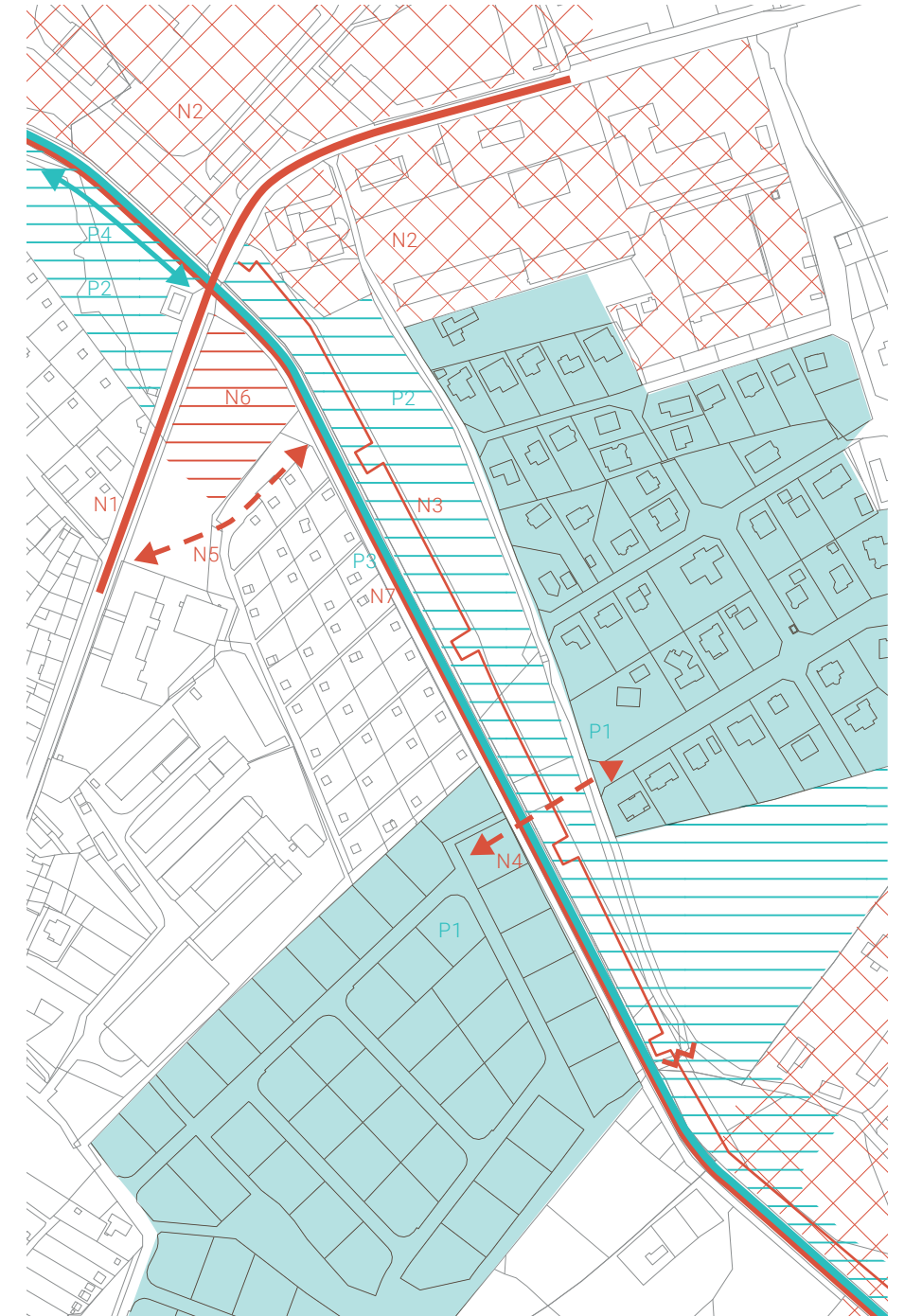
- BYSTRICE
- BYDLENÍ
- OBČANSKÁ VYBAVENOST
- OBCHOD, SLUŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZAHRADNÍ CHATY
- ZASTÁVKA MHD
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY

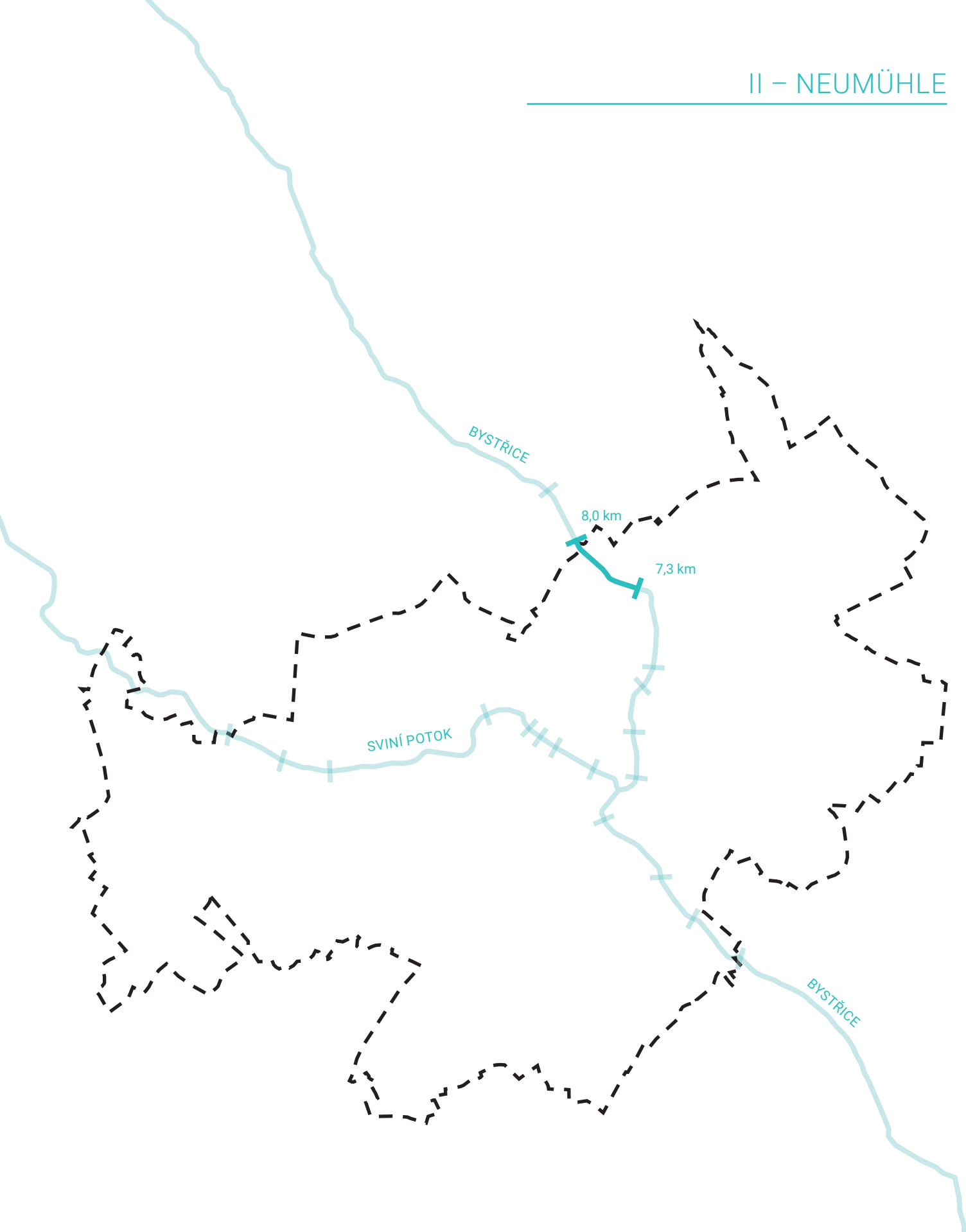

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- PŘÍMĚSTSKÝ LES
- POLE, LOUKA
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY

P1 SOUČASNÍ A BUDOUCÍ POTENCIÁLNÍ REKREANTÍ V ÚZEMÍ	N1 FREKVENTOVANÁ SILNICE BEZ CHODNIKU
P2 PŘÍRODNÍ BIOTOP	N2 NEPROSTUPNÉ VÝROBNÍ AREÁLY
P3 ODKRYTÉ KORYTO BYSTRICE	N3 BARIÉRA TEPLOVODU
P4 PĚŠINA PODÉL POTOKA SMĚRUJÍCÍ DO DUBÍ	N4 CHYBĚJÍCÍ PĚŠÍ PROPOJENÍ SOUSEDIČÍCH OBČÍ
	N5 CHYBĚJÍCÍ PŘÍMÉ PĚŠÍ PROPOJENÍ Z OBYTNÉ ZÁSTAVBY DO REKREAČNÍ OBLASTI
	N6 ŠKOLNÍ HRÁŠTĚ UZAVŘENÉ VEŘEJNOSTI
	N7 HLUBOKÉ KORYTO BYSTRICE BEZ MOŽNOSTI PŘÍSTUPU K VODĚ

Jedná se o úsek z většiny nepřístupný, procházející výrobními areály. Počátek se nachází na trojmezí mezi Teplicemi, Novosedlicemi a Proboštovem. Přes Bystřici zde vede lávka a na ní pěšina podlézající teplovod a směřující do Proboštova. Poté potok vtéká do výrobních areálů a je z velké části nepřístupný. Za kolejemi se definitivně noří do podzemí.

Linie Bystřice by mohla v budoucnu představovat bezpečné pěší a cyklistické spojení Teplic s Novosedlicemi a Proboštovem. Souběžné ulice Zemská a Emilie Dvořákové jsou vytížené dopravou a pro chodce nepřitažlivé.

Obr. 23 – Lávka na počátku úseku, do Proboštova vede pěšina podlézající teplovod

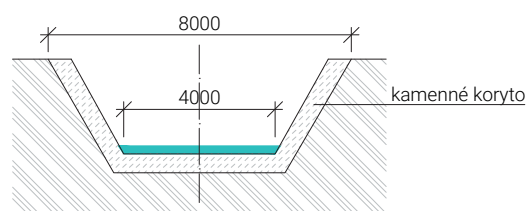

Obr. 24 – Divoký úsek před vstupem do průmyslových areálů

Obr. 25 – Zakrytý konec úseku

Na místě původního Nového mlýnu se již přes 100 let nachází sídlo městského dopravního podniku. Pozůstatkem vodní plochy je pouze malý rybníček uprostřed areálu.

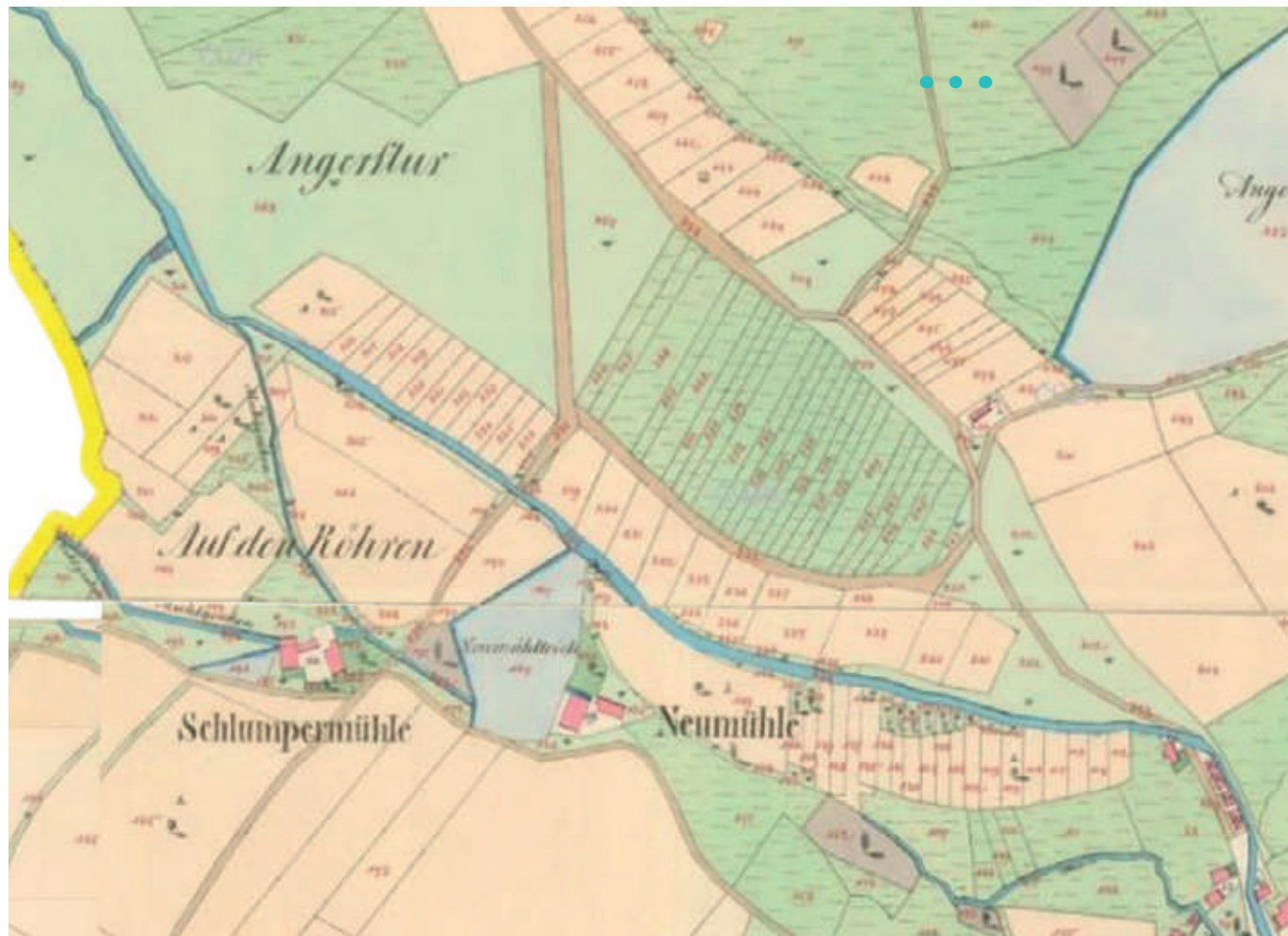
Obr. 26 – Řez korytem 1 : 200¹

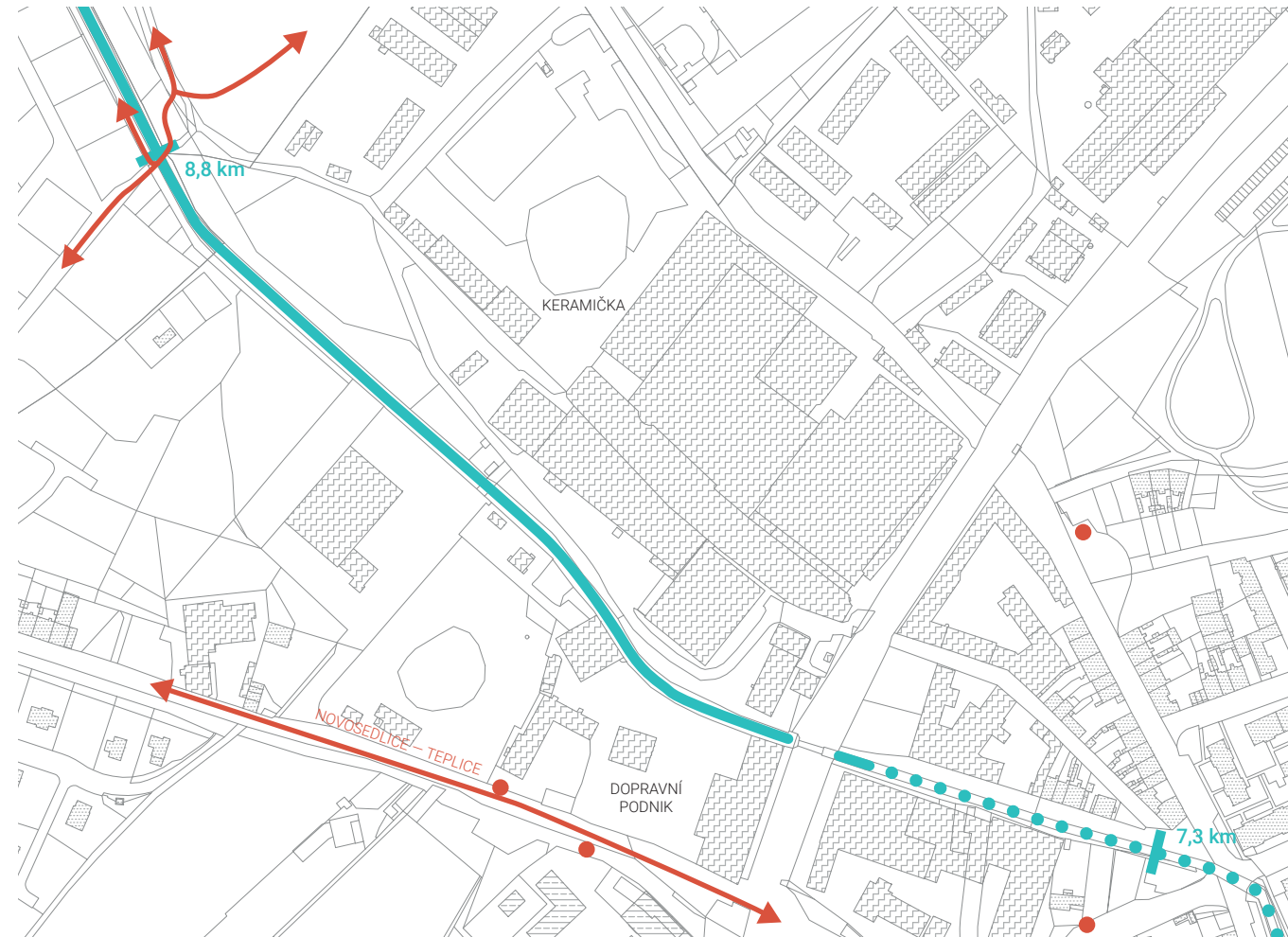
Obr. 27 – Tramvajové depo v ulici Emilie Dvořákové (Wiesskirchlitzstrasse) na místě Nového mlýna (Neumühle)

Obr. 28 – Mlýnský rybník sloužící později jako koupaliště a požární nádrž

STABILNÍ KATASTR 1842

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ
1 : 4 000

- BYSTRICE
- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ▨ BYDLENÍ
- ▨ OBCHOD, SLUŽBY
- ▨ VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY

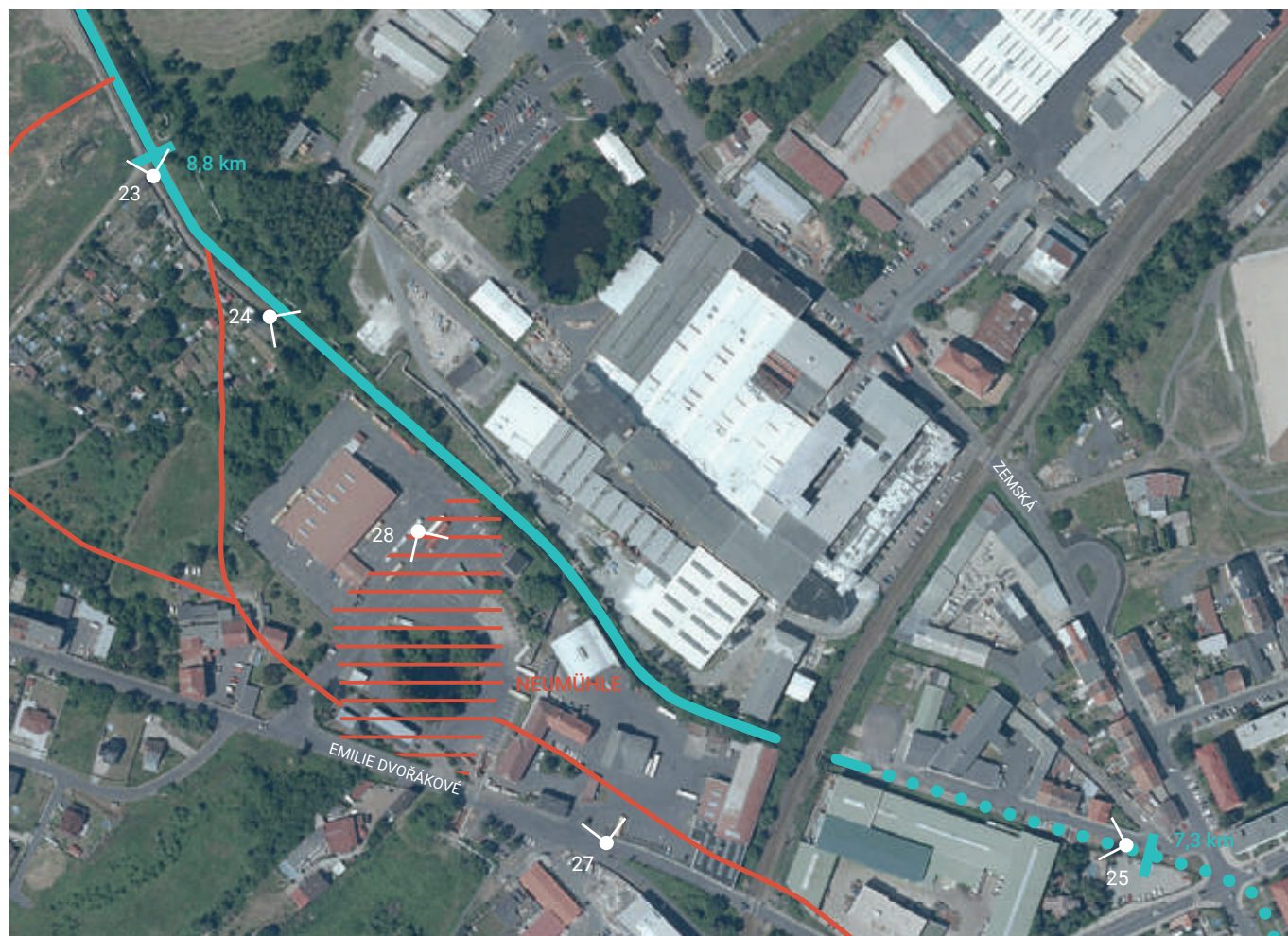

POZITIVA A NEGATIVA

- P1 ODKRYTÉ KORYTO BYSTRICE
- P2 VOLNÉ ROSTOUCÍ PŘÍMĚSTSKÁ ZELEŇ

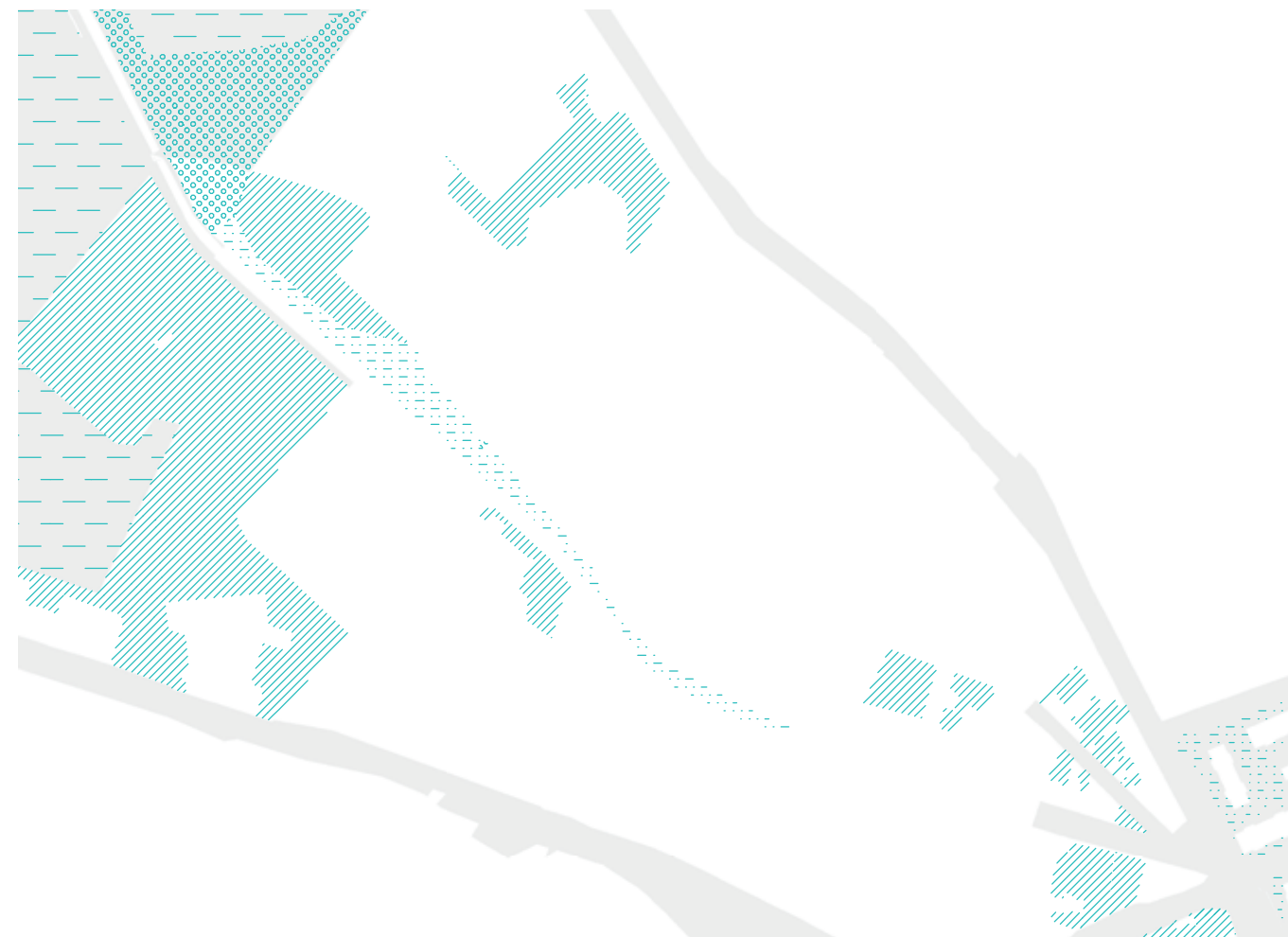
- N1 NEPROSTUPNÉ PRŮMYSLOVÉ AREÁLY
- N2 BARIÉRA ŽELEZNIČNÍ TRATI
- N3 SLEPÉ ULICE A CESTY
- N4 BARIÉRA TEPLOVODU
- N5 CHYBĚJÍCÍ PRŮCHOD POD TEPLOVODEM
- N6 HLUBOKÉ KORYTO BYSTRICE BEZ MOŽNOSTI PŘÍSTUPU K VODĚ
- N7 DOPRAVNĚ VYTÍŽENÁ KOMUNIKACE PŘEDSTAVUJE JEDINÉ PĚŠÍ SPOJENÍ Z TRNOVA DO NOVOSEDLIC

1 : 4 000

ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY
1 : 4 000

- BYSTRICE
- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY
- ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELEŇ
A REKREAČNÍ PLOCHY
1 : 4 000

- ▨ VEŘEJNÝ PROSTOR
- ▨ PŘÍMĚSTSKÝ LES
- ▨ POLE, LOUKA
- ▨ MĚSTSKÁ ZELEŇ
- ▨ SOUKROMÉ ZAHRADY

Úsek u Červeného kostela tvoří hranici mezi sídlištěm Trnovany a smíšenou zástavbou nízkých bytových domů a výrobních areálů. Osa v podobě Bystřice je skryta pod betonými panely. Těžiště úseku tvoří Červený kostel na jihu, od kterého se odvíjí málo udržovaný městský park. Zeleň se směrem na sever vytrácí a přibývá zpevněných a parkovacích ploch.

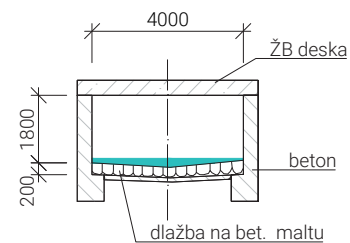
Úsek je vytížen automobilovou dopravou, neboť se jedná o jednu z hlavních tras spojujících Teplice a Novosedlice. Veřejný prostor svou podobou ani náplní nevybízí k trávení volného času, lidé se zde nezdržují a pouze procházejí.

V současné době neatraktivní území by mohlo navázat na zaniklou osu historické návsi. Dominantní a spojující prvek bude tvořit otevřené kultivované koryto Bystřice doplněné místy pro setkávání obyvatel.

Park u Červého kostela je jedním z míst, kde byla Bystřice zakryta nejdříve – v roce 1908. Původně se jednalo o náves Trnovan s otevřeným tokem, u kterého stála na úrovni dnešní ulice Riegrova kaple sv. Rocha. Na Králičím rybníku (Konigsteich) se nacházela trnovanský plovárna s plaveckou školou. Po jeho zasypání zde vzniklo Smetanovo náměstí¹⁸.

Obr. 29 – Zakryté koryto je využíváno jako parkoviště

Obr. 32 – Řez korytem 1 : 200¹

Obr. 30 – Potok vede uprostřed zeleného pásu, který však končí v silnici nebo na parkovišti

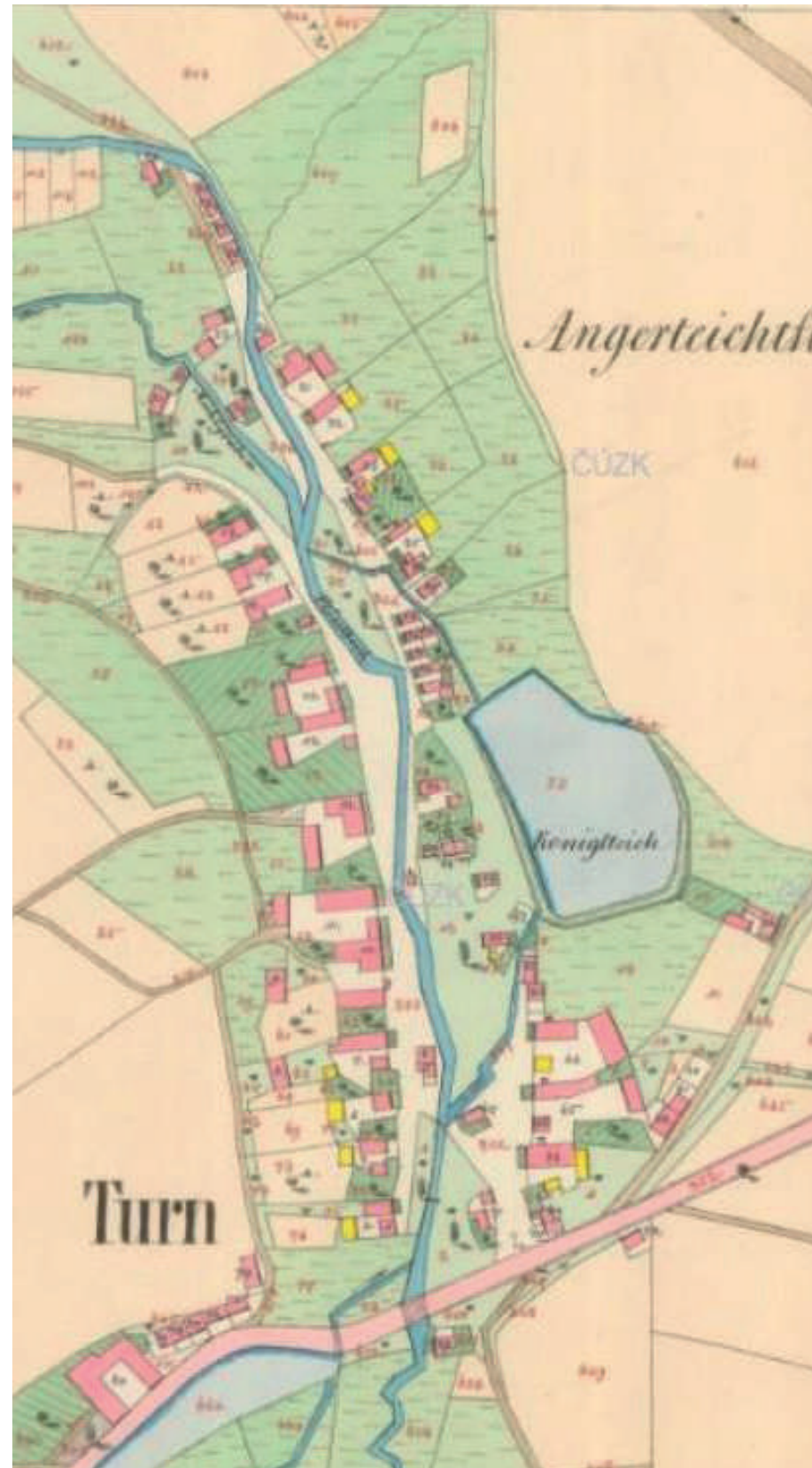
Obr. 33 – Nezakryté koryto Bystřice s umělými kaskádami cca v roce 1899, v pozadí domy zbořené v letech 1985 až 1988¹⁸

Obr. 31 – Současný stav parku u Červeného kostela

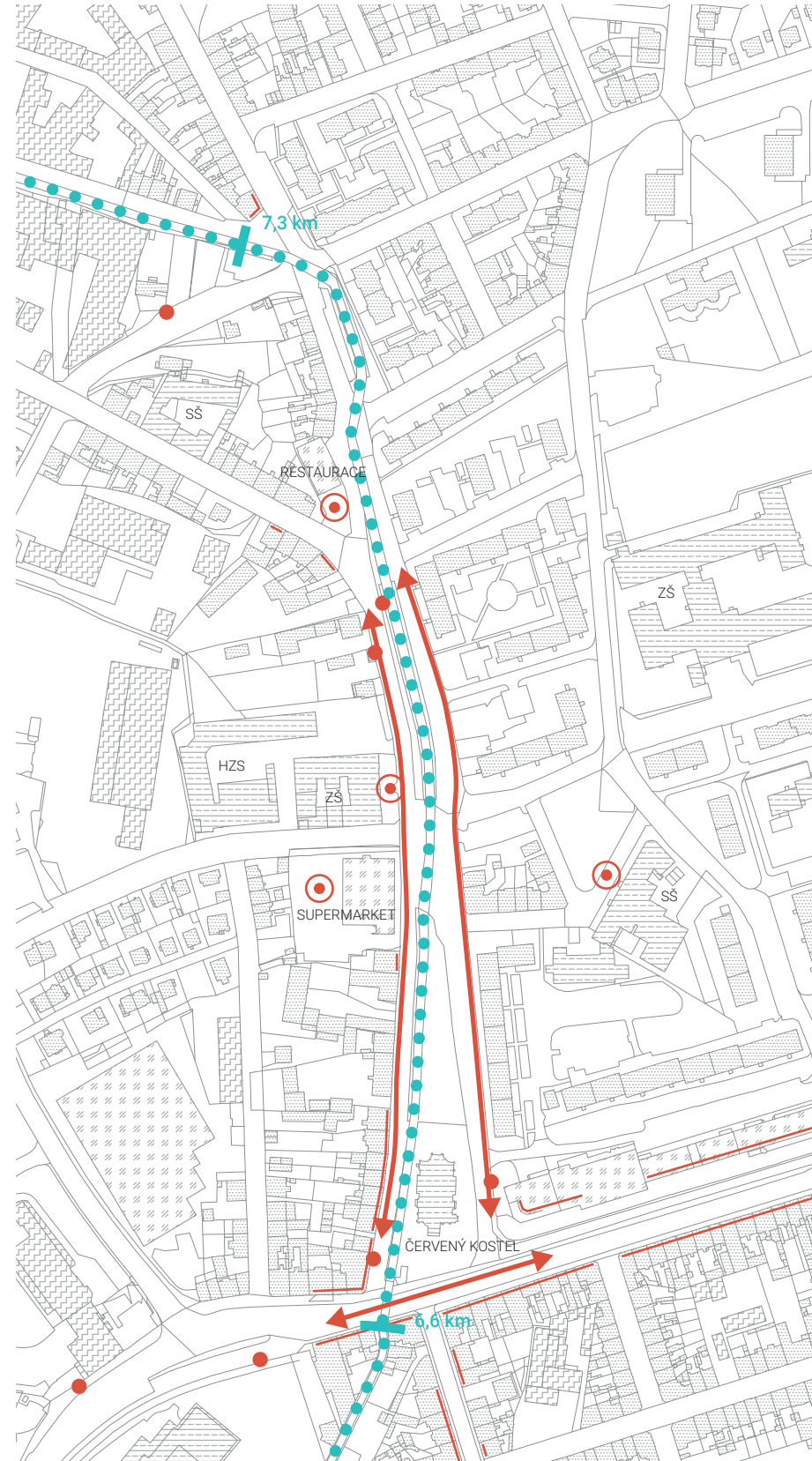
Obr. 34 – Výhled z věže Červeného kostela, uprostřed malé náměstíčko s kaplí sv. Rocha, r. 1913

- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY
- ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

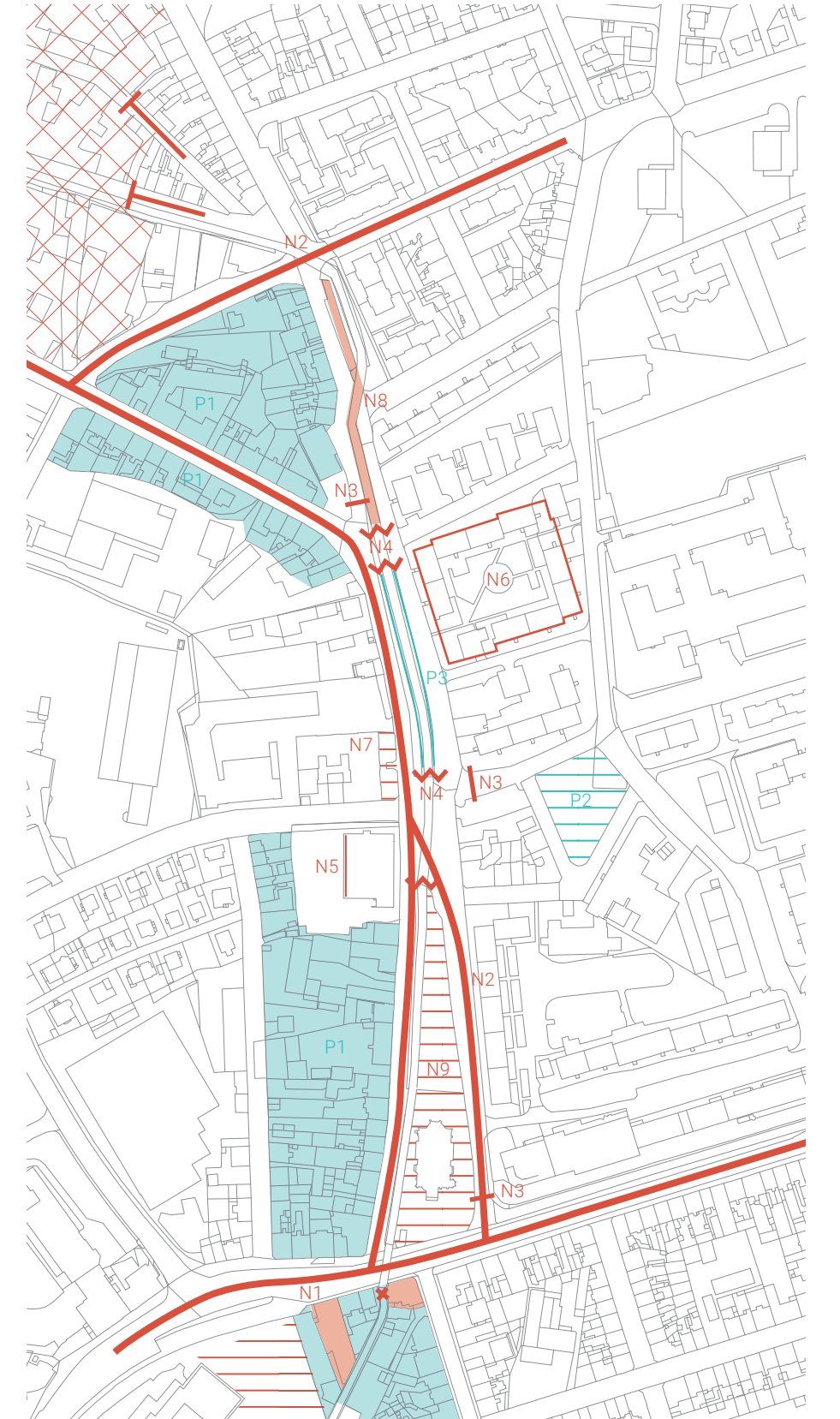
- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZASTÁVKA MHD
- KONCENTRACE OBYVATEL
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- AKTIVNÍ PARTER
- ▨ BYDLENÍ
- ▨ OBČANSKÁ VYBAVENOST
- ▨ OBCHOD, SLUŽBY
- ▨ VÝROBNÍ AREÁL

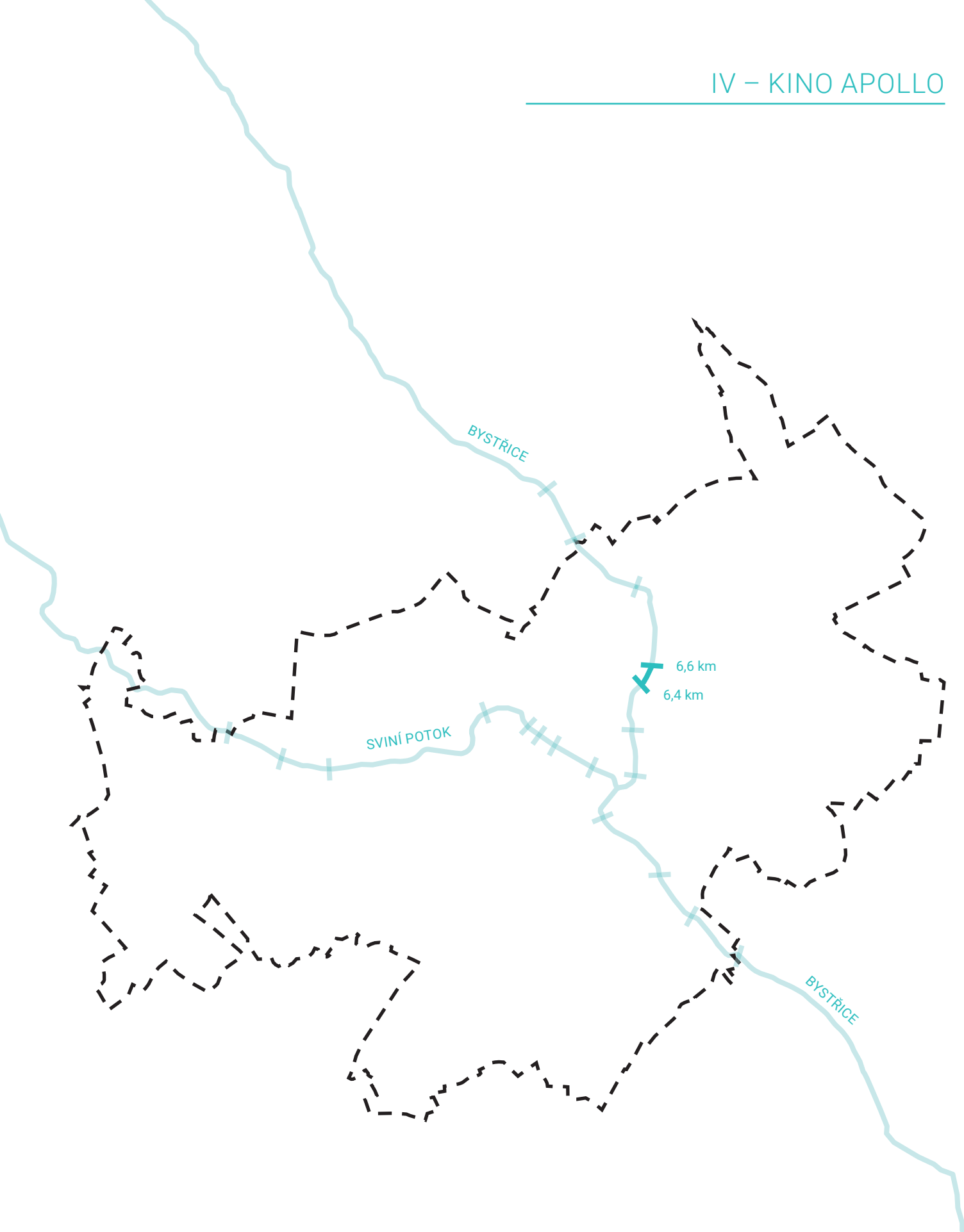

- ▨ VEŘEJNÝ PROSTOR
- ▨ PARK
- ▨ MĚSTSKÁ ZELENĚ
- ▨ SOUKROMÉ ZAHRADY

- + MNOHO POTENCIÁLNÍCH NÁVŠTĚVNÍKŮ OBLASTI
- + VELKÉ PROCENTO PLOCH S MĚSTSKOU ZELENÍ V OKOLÍ PANELOVÝCH DOMŮ
- P1 HISTORICKÁ OBYTNÁ ZÁSTAVBA
- P2 PARK
- P3 ALEJ VZROSTLÝCH STROMŮ
- OBLAST NA ROZHŘANÍ OBYTNÉ A PRŮMYSLOVÉ ČÁSTI MĚSTA – OBYVATELÉ NEMAJÍ V ZÁPADNÍM SMĚRU CÍLE ZÁJMU
- N1 FREKVENTOVANÁ SILNICE I. TŘÍDY
- N2 FREKVENTOVANÁ MÍSTNÍ KOMUNIKACE
- N3 CHYBĚJÍCÍ PŘECHOD PRO CHODCE
- N4 PŘERUŠENÍ HLAVNÍ PĚŠÍ OSY
- N5 OBCHOD ORIENTOVANÝ ZÁDY K VEŘEJNÉMU PROSTORU
- N6 NEPŘÍSTUPNÝ VNITROBLOK
- N7 ZANEDBANÉ PŘEDPŮLÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY
- N8 PARKOVIŠTĚ V OSE PROSTRANSTVÍ
- N9 ZANEDBANÝ MĚSTSKÝ PARK

Od Masarykovy třídy začíná široký chodník zakrývající Bystřici, který vede od chátrajícího hotelu Varšava ke klidnější obytné zástavbě. Jedná se o úsek krátký, ale charakterově odlišný od sousedních. Chodník je z obou stran sevřený vnitroblokem, který zde přečkal bouřlivé přestavby okolí. Tuto cestu vnímám jako zanedbanou „zadní uličku“ Trnovan.

V minulém roce vznikla v území nová skautská klubovna. Její provoz se může v budoucnu stát iniciátorem aktivit v území, doposud zde lidé pouze procházejí a nemají důvod se zdržovat.

Obr. 35 – Zanedbaný vstup na „betonku“ u hotelu Varšava

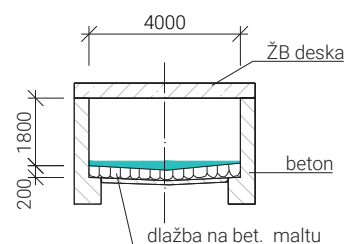

Obr. 36 – Na pravé straně toku se nachází chátrající kino Apollo

Obr. 37 – Nevyužívaná zahrada Policie ČR

V okolí současné skautské klubovny se v minulosti nacházelo mnoho vodních ploch. Šenkovní rybník byl kolem roku 1905 vypuštěn, na jeho místě vznikl malý park lemující hlavní městskou třídu. I ten ovšem zanikl a dnes se zde nachází zastávka hromadné dopravy. Na jih od rybníka vznikla první plovárna na Teplicku sloužící do období před 2. světovou válkou. Dnes zde stojí budova Policie ČR. Přímo na „betonku“ ústilo dnes již chátrající kino Apollo.¹¹

Obr. 38 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 39 – Bazén trnovanské plovárny s převlékacími kabinkami a skokanskou věží

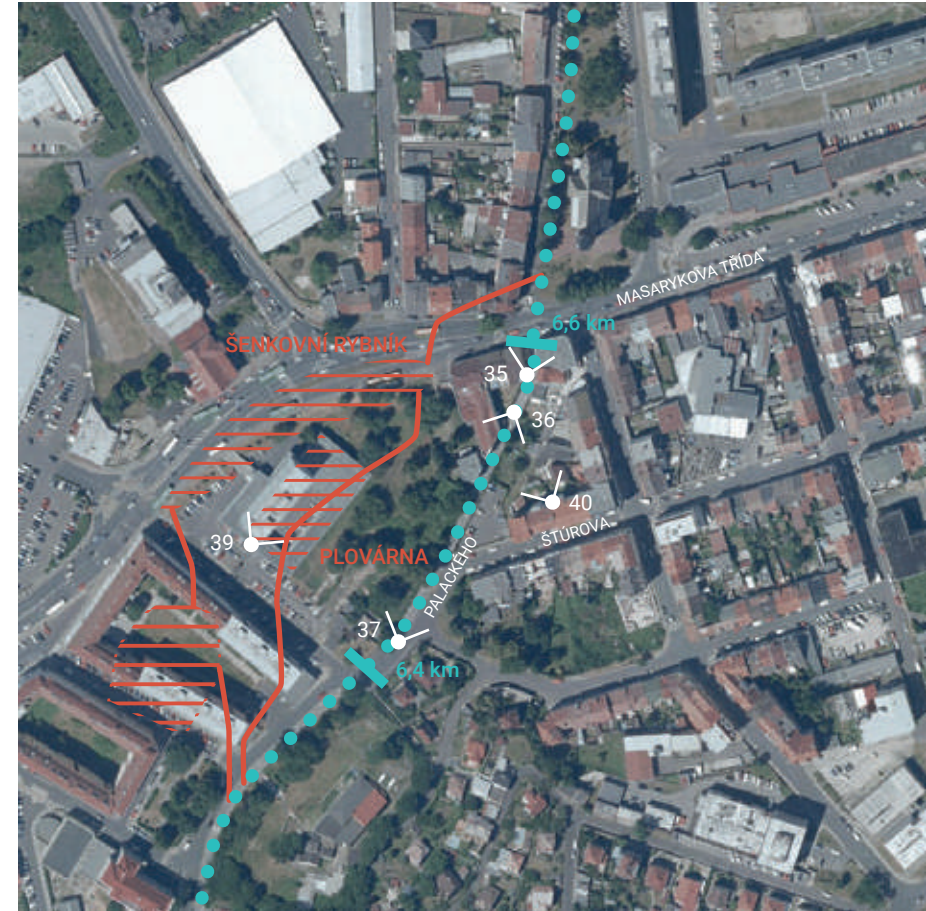
Obr. 40 – Zakrývání potoka Bystřice poblíže východu z kina Apollo

ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY

1 : 4 000

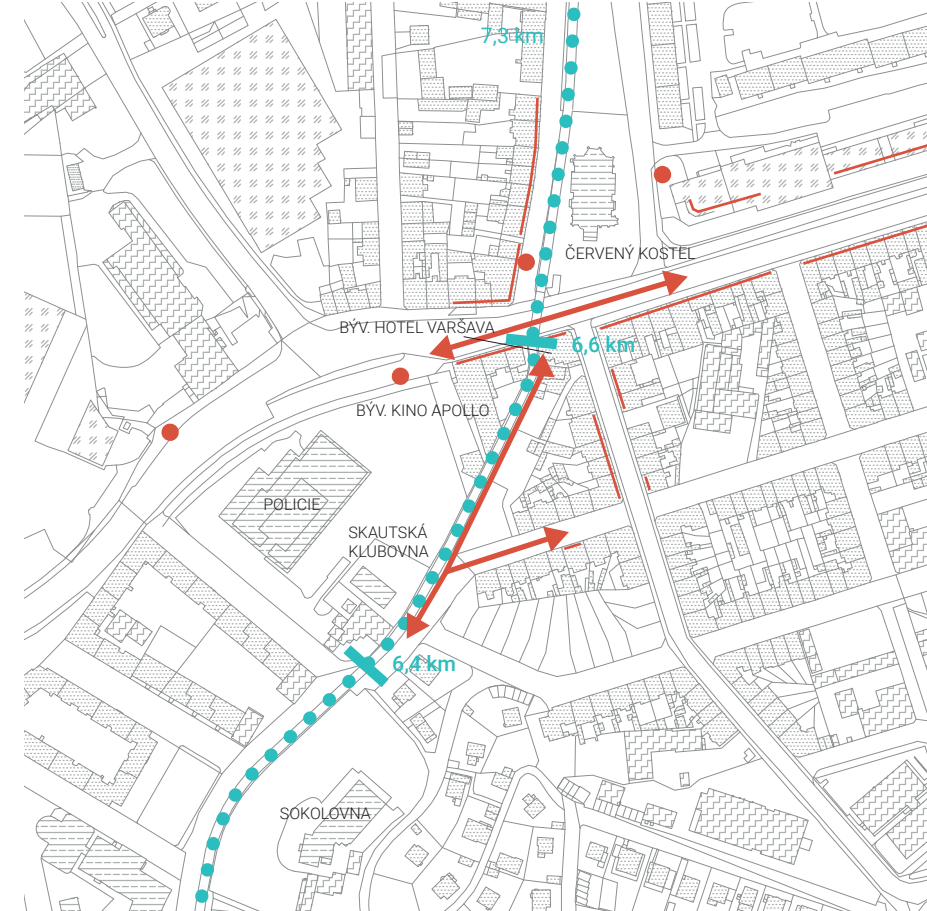
- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- — — ZANIKLÉ TOKY
- — — ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ

1 : 4 000

- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZASTÁVKA MHD
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- — — BYDLENÍ
- — — OBČANSKÁ VYBAVENOST
- — — OBCHOD, SLUŽBY
- — — VÝROBNÍ AREÁL
- — — AKTIVNÍ PARTER

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ A REKREAČNÍ PLOCHY

1 : 4 000

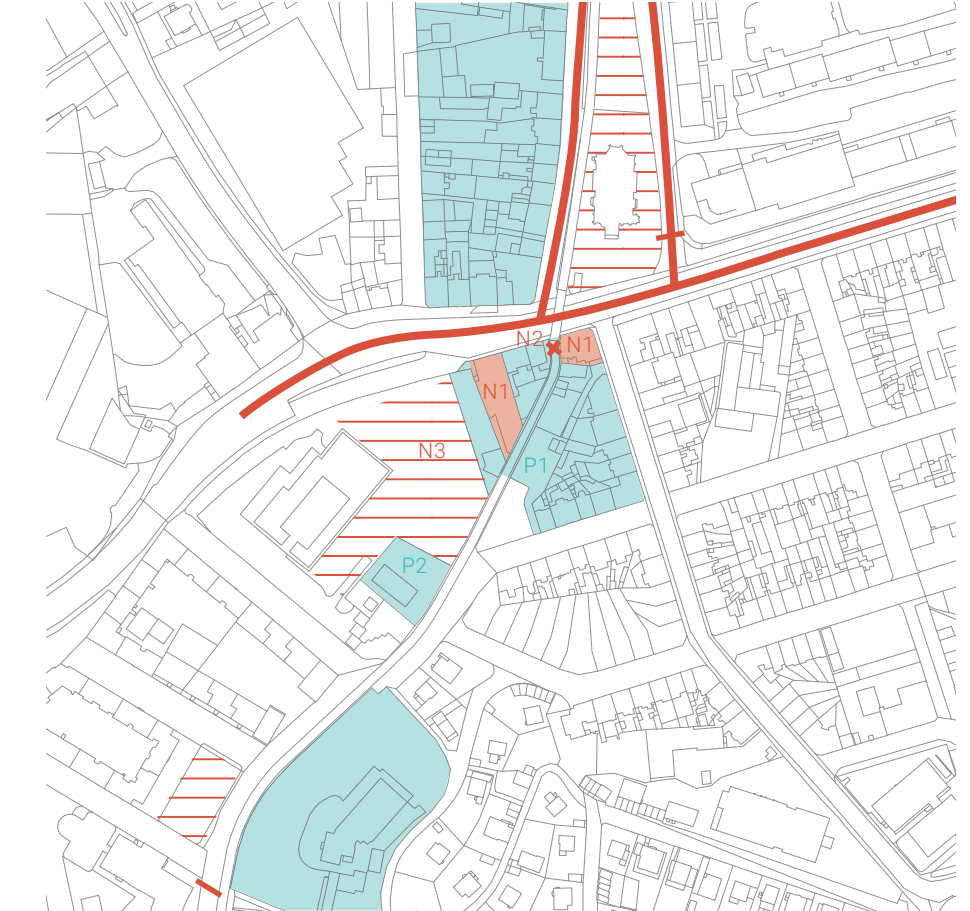
- VEŘEJNÝ PROSTOR
- PARK
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY

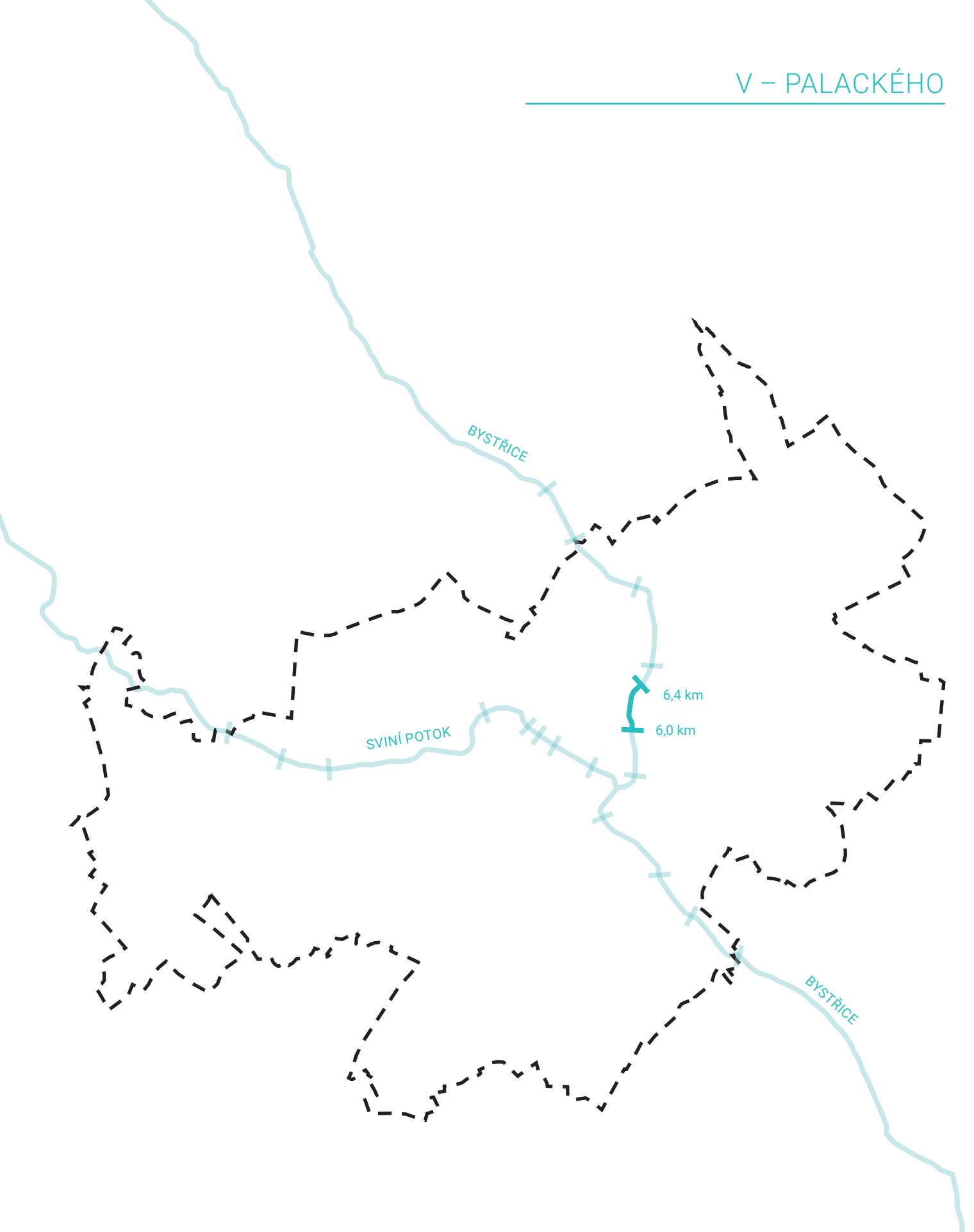

POZITIVA A NEGATIVA

1 : 4 000

- P1 ZACHOVALÁ STRUKTURA TRNOVANSKÉHO BLOKU
- P2 NOVÁ SKAUTSKÁ KLUBOVNA – POTENCIÁLNÍ AKTIVÁTOR DĚNÍ V ÚZEMÍ
- ÚZEMÍ VYKAZUJE ZNAKY SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY, PŘEDEVŠÍM PODĚL MASARYKOVY TRÍDY
- N1 OPUŠTĚNÉ VÝZNAMNÉ BUDOVY
- N2 ZANEDBANÉ ZÁKOUTÍ
- N3 NEVYUŽÍVANÁ ZAHRADA POLICIE ČR

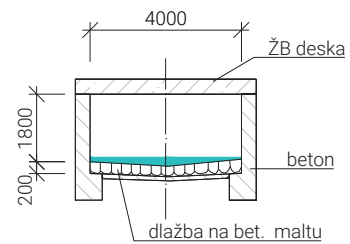
Ulice Palackého se nachází v klidné bytové zástavbě Trnovan. Je charakteristická širokým chodníkem nad korytem. Bystřice zde kopíruje svah Goethovy výšiny, na které se nachází sokolovna, malý lesopark a městské vily. Na pravém břehu potoka stojí rozsáhlá základní škola Metelkovo náměstí, která však nemá důstojný předprostor, nachází se zde pouze neprůjezdná silnice a oplocené hřiště. Územím prochází během dne mnoho obyvatel, neboť se jedná o jednu z hlavních pěších spojnic. Celé území působí otevřeně, neboť betonové panely tvoří velmi široký chodník, jehož rozměry působí nepatříčně. Otevření ko-

ryta a jeho navázání na Goethovo výšinu by navrátilo alespoň zčásti charakter zelené promenády.

Na místě blokové zástavby se dříve nacházel Bečvářský rybník, jehož odtok ústil do Bystřice. Ta meandrovala pod dnešní Goethovo výšinou, které se ještě v roce 1790 říkalo „Elysium Teplicense“. Jednalo se o přírodní park s malebnými zákoutími. Místo bylo hojně navštěvováno lázeňskými hosty, k občerstvení sloužila výletní restaurace. V první polovině 20. století musel však park ustoupit nové zástavbě, především vilovým domům.²¹

Obr. 41 – Koryto v ulici Palackého

Obr. 44 – Řez korytem 1 : 200¹

Obr. 42 – Probíhající renovace zakrytí v ulici Palackého

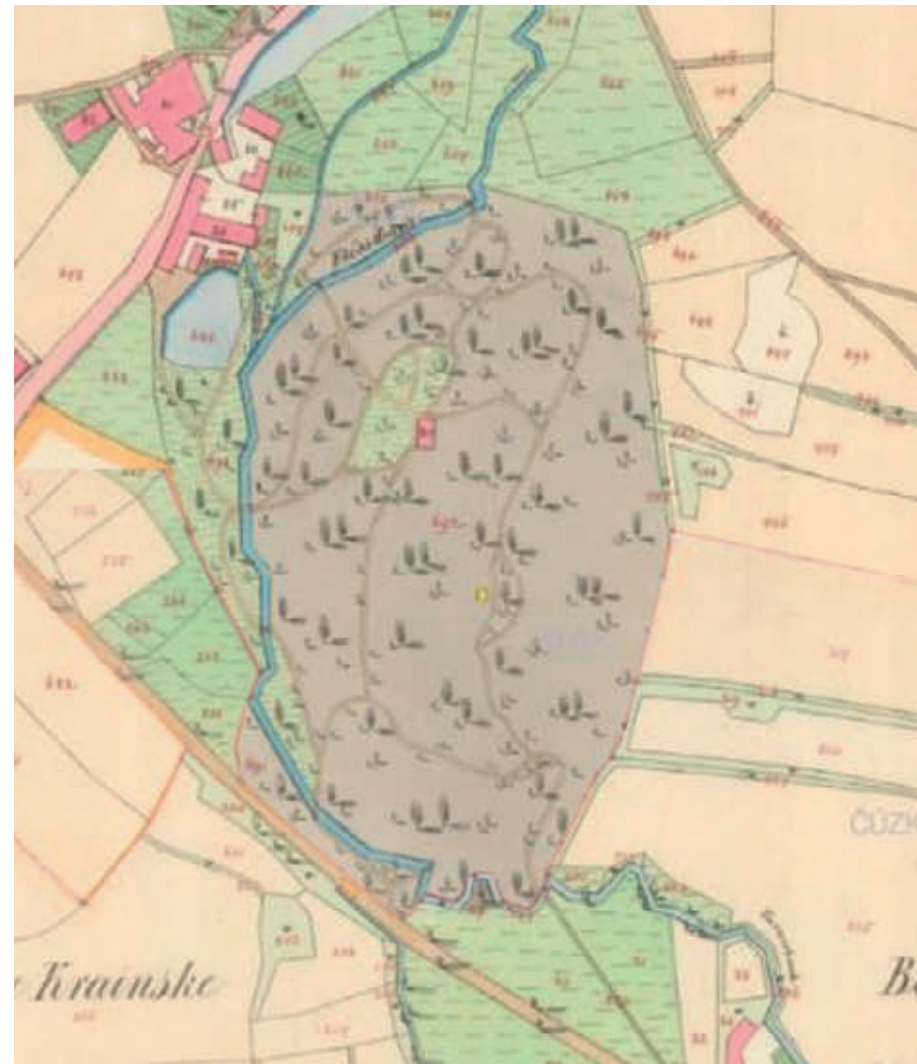
Obr. 45 – Zakrývání potoka Bystřice betonovými panely

Obr. 43 – Vyústění do Jankovcovy ulice

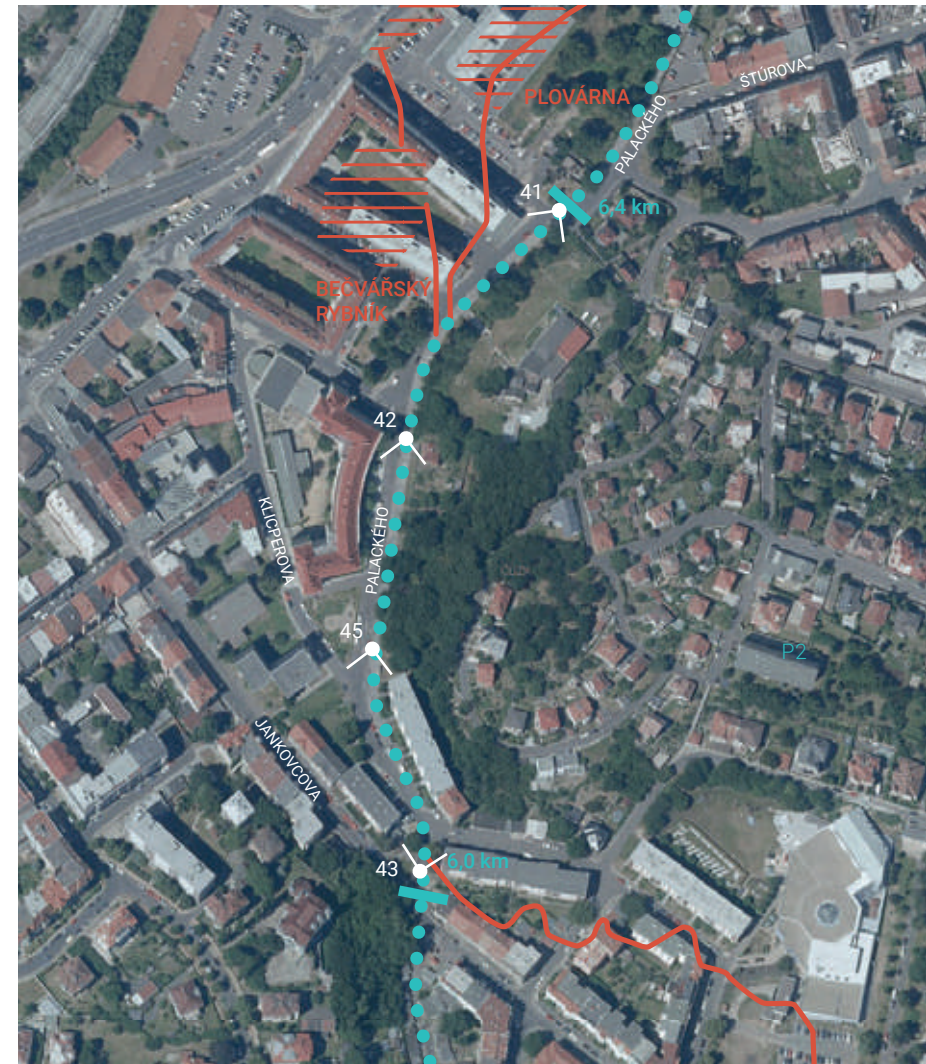
Obr. 46 – Sirotkova restaurace u Bečvářského rybníka, na kterém se v zimě lámal led pro Claryův pivovar

ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY

1 : 4 000

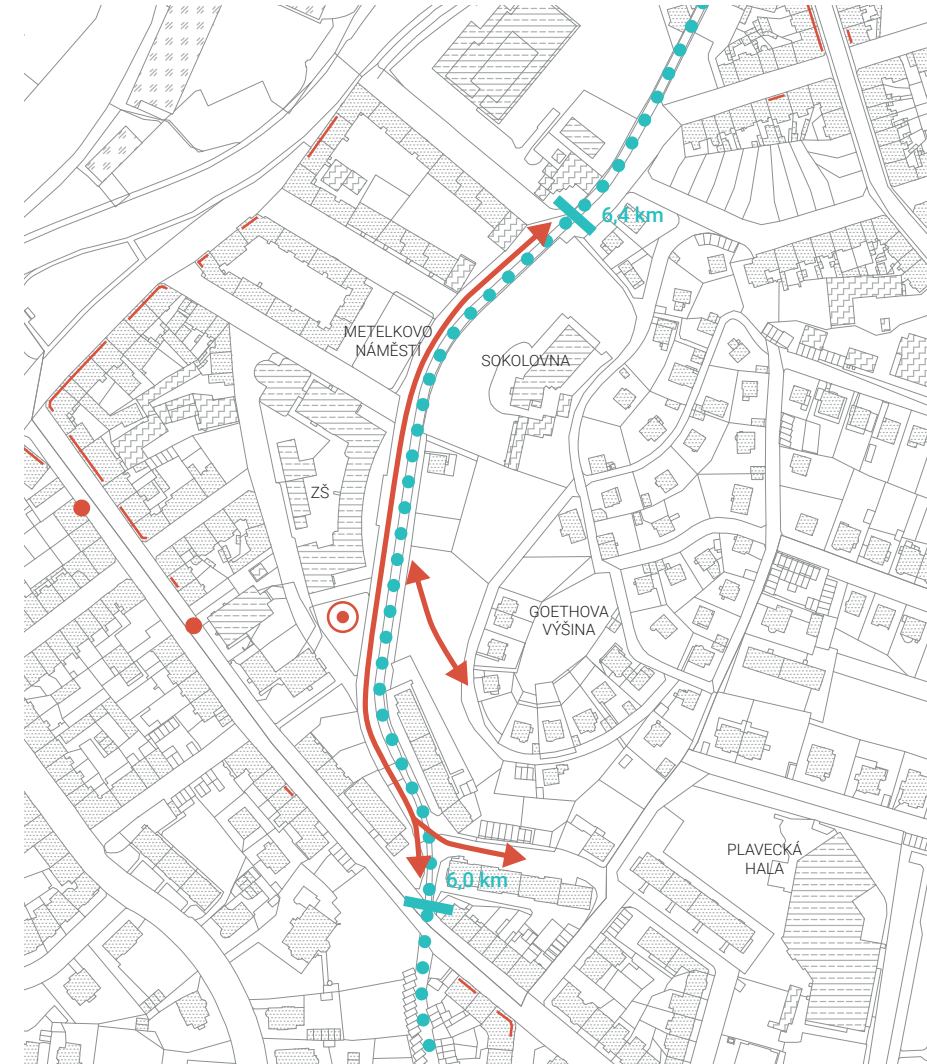
- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- — — ZANIKLÉ TOKY
- — — ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ

1 : 4 000

- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZASTÁVKA MHD
- KONCENTRACE OBYVATEL
- ← → HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- — — BYDLENÍ
- AKTIVNÍ PARTER
- — — OBČANSKÁ VYBAVENOST
- — — OBCHOD, SLUŽBY
- — — VÝROBNÍ AREÁL

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ A REKREAČNÍ PLOCHY

1 : 4 000

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- ▨ PARK
- ▨ LESOPARK
- ▨ MĚSTSKÁ ZELENĚ
- ▨ SOUKROMÉ ZAHRADY

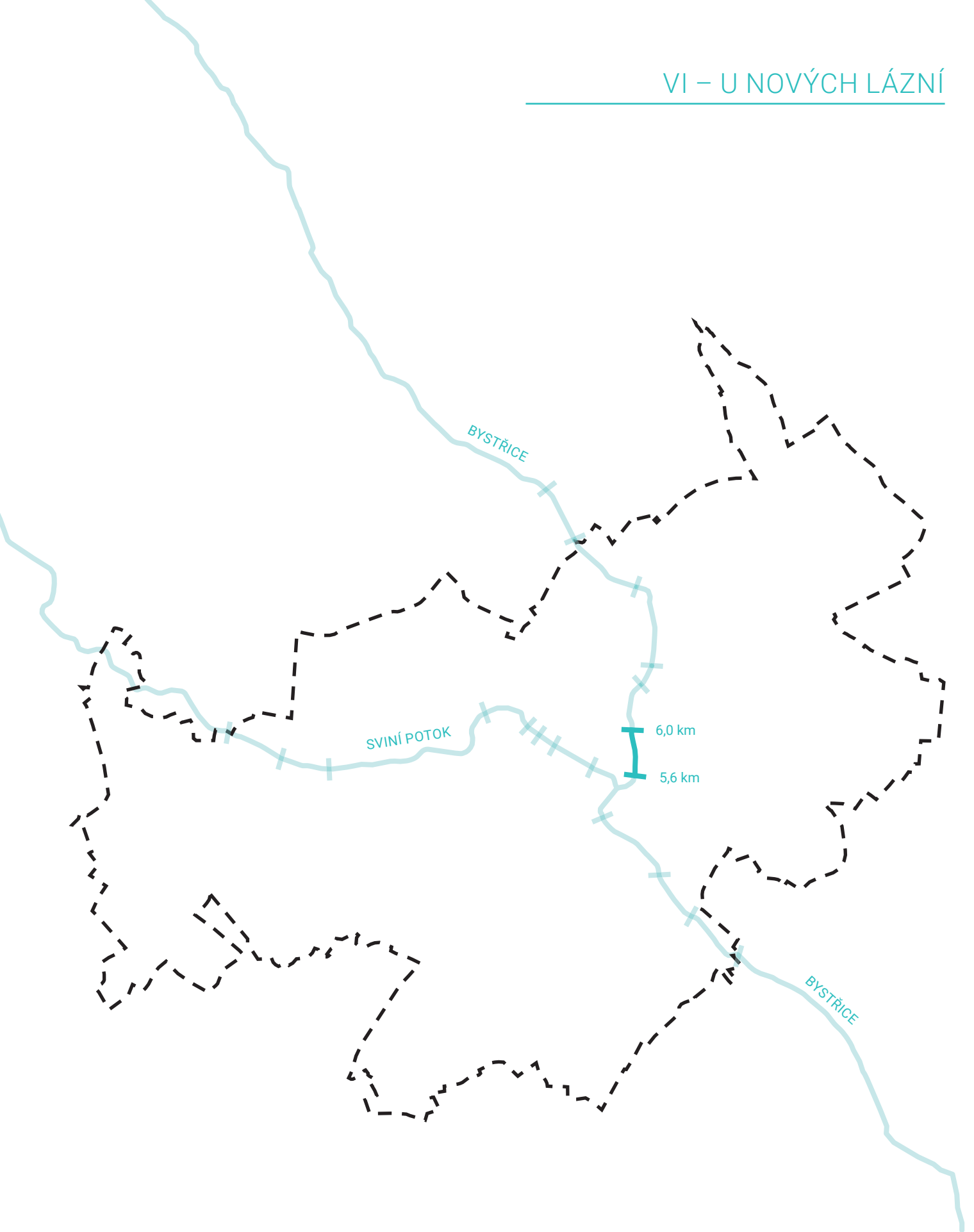

POZITIVA A NEGATIVA

1 : 4 000

- + KLIDNÁ OBYTNÁ LOKALITA
- P1 LESOPARK GOETHOVA VÝŠINA
- P2 POTENCIÁL SOKOLOVNY STÁT SE LOKÁLNÍM CENTREM DĚNÍ, V SOUČASNÉ DOBĚ SE ZDE KONÁ MINIMUM AKTIVIT
- N1 NEATRAKTIVNÍ PARKOVÉ NÁMĚSTÍ
- N2 CHYBĚJÍCÍ PŘECHOD PRO CHODCE
- N3 MALÉ A NEPREZENTATIVNÍ PŘEDPOLÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY
- N4 NÁRAZOVÁ DOPRAVNÍ VYTIŽENOST SOUVISEJÍCÍ S PROVOZEM ZŠ
- N5 CHYBĚJÍCÍ KULTIVOVANÁ STEZKA SKRZ LESOPARK
- N6 ZŮŽENÝ CHODNÍK
- N7 DOPRAVNĚ VYTIŽENÁ KOMUNIKACE

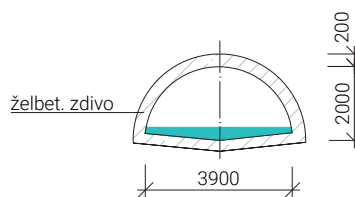

Úsek začíná protnutím Bystřice a ulice Jankovcova, která tvoří pomyslnou hranici mezi Trnovany a Šanovem. Celá trasa se nachází v klidné obytné zástavbě a představuje jednu z hlavních pěších cest spojujících Trnovany s lázeňskými areály. Potok prochází nejprve pod slepou ulicí obsluhující garáže, poté prostupuje jedním z mála vnitrobloků na své cestě a kopíruje ulici J. V. Sládka. Úsek končí při vstupu do Sadů Československé armády.

Původní trasa koryta vedla lineárním parkem u Nových lázní. V roce 1899 rozhodlo město o regulaci potoka ve dvou variantách – ponechání toku s prohloubením koryta a narovnaním meandrů, nebo jeho přeložení do trasy kanálu na západě území.²⁰ Město se rozhodlo pro druhý projekt, který byl na počátku 20. století zrealizován, a v nezměněné podobě slouží dodnes. V původní trase vede nyní kanalizační stoka.

Obr. 47 – Slepá ulice s garážemi na počátku úseku

Obr. 50 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 48 – Bystřice nejprve kopíruje ulici J. V. Sládka v terénní vlně a poté vede přímo pod vozovkou

Obr. 51 – Zimní záběr na alej u Nových lázní s vyzděným korytem potoka Bystřice

Obr. 49 – Vyústění ulice J. V. Sládka

Obr. 52 – V roce 1910 probíhala v ulici U Nových lázní regulace potoka Bystřice, při které bylo koryto prohloubeno a zakryto

ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY

1 : 4 000

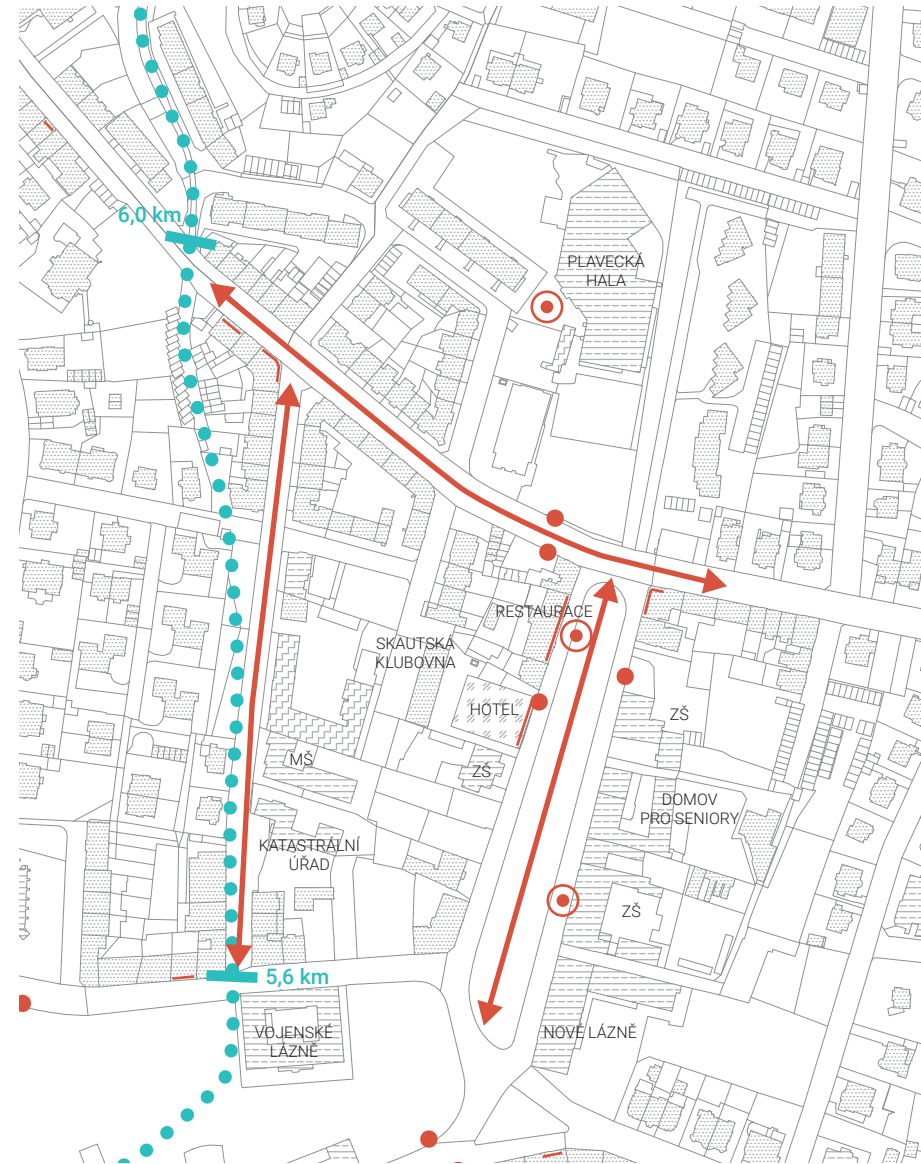
- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY
- ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ

1 : 4 000

- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZASTÁVKA MHD
- KONCENTRACE OBYVATEL
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- AKTIVNÍ PARTER
- ▨ BYDLENÍ
- ▨ OBČANSKÁ VYBAVENOST
- ▨ OBCHOD, SLUŽBY
- ▨ VÝROBNÍ AREÁL

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ A REKREAČNÍ PLOCHY

1 : 4 000

- ▨ VEŘEJNÝ PROSTOR
- ▨ PARK
- ▨ LESOPARK
- ▨ MĚSTSKÁ ZELENĚ
- ▨ SOUKROMÉ ZAHRADY

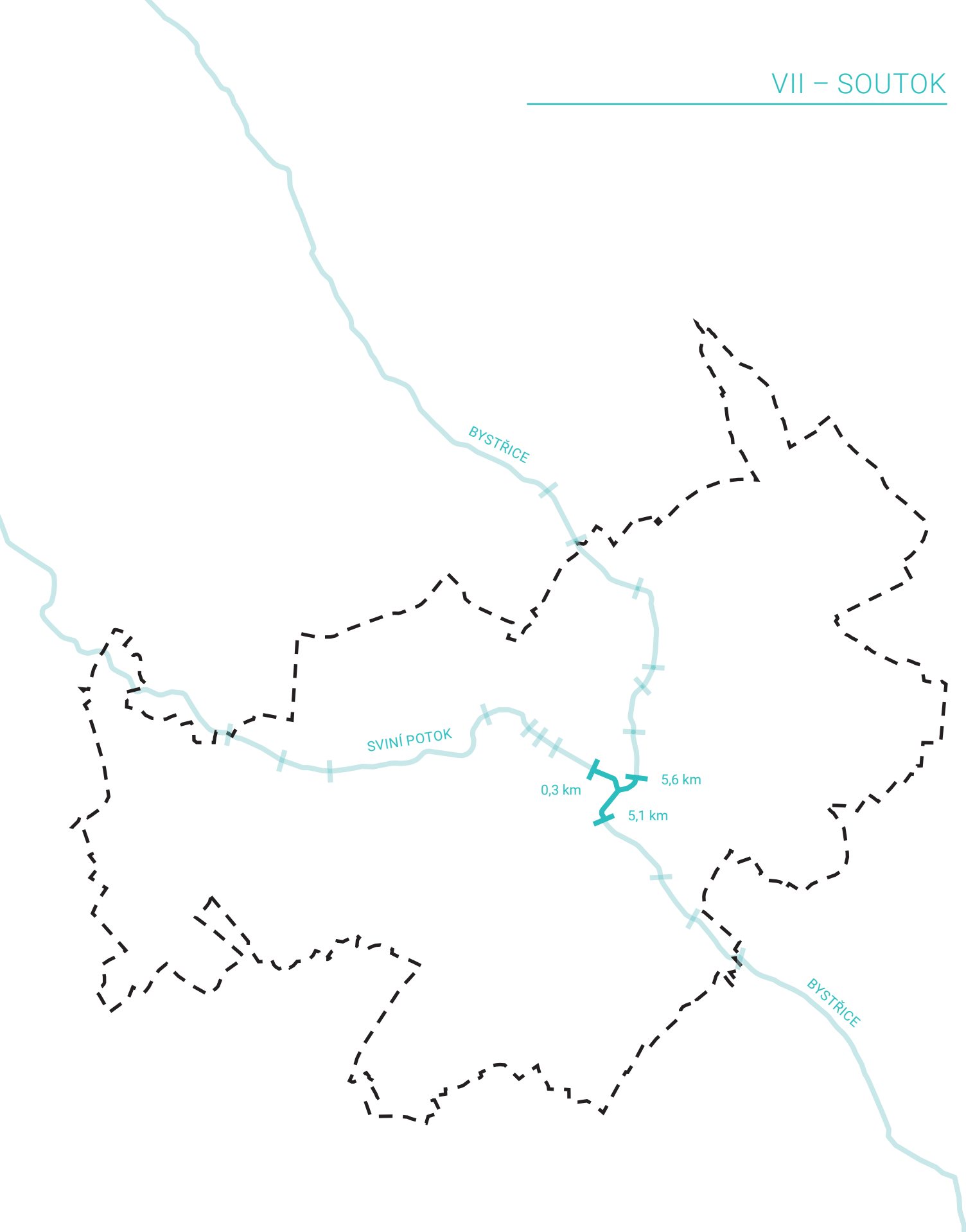

POZITIVA A NEGATIVA

1 : 4 000

- + KLIDNÁ OBYTNÁ A LÁZEŇSKÁ LOKALITA
- P1 LINEÁRNÍ PARK S ALEJÍ VZROSTLÝCH STROMŮ
- N1 SLEPÁ ULICE VE SMĚRU VYUŽÍVANÉM CHODCI
- N2 ROZSÁHLÁ NEZPEVNĚNÁ PLOCHA BEZ ÚDRŽBY S PARKOVIŠTĚM UPROSTŘED
- N3 ZANEDBANÉ GARÁŽOVÉ ZÁKOUTÍ
- N4 MĚSTSKÁ ZELENĚ BEZ PŘÍSTUPU A MOBILIÁRE
- N5 CHYBĚJÍCÍ PŘEDPOLÍ VÝZNAMNÉHO OBJEKTU
- N6 CHYBĚJÍCÍ PŘECHOD PRO CHODCE
- N7 DŘÍVE VYUŽÍVANÁ PĚŠÍ ZKRATKA K PLAVECKÉ HALE, NYNÍ VEŘEJNOSTI NEPŘÍSTUPNÁ

Soutok potoků se nachází v jedné z nejvýznamnějších lokalit Teplic – v šanovském lázeňském parku. Jedná se o vysoce kultivované městské prostředí. Území je dobře prostupné pro pěší a celoročně hojně navštěvované jak lázeňskými hosty, tak místními obyvateli. V parku se v letních měsících odehrávají pravidelné koncerty. Obchody a služby jsou soustředěny převážně v ulici U Kamenných lázní, která se nachází mimo hlavní pěší trasu spojující centrum a Šanov.

Vodní prvky jsou charakteristickou i atraktivní součástí každého parku, a proto zde není důvod nechávat potoky zakryté.

Obr. 53 – V tomto místě vtéká skrytá Bystřice do parku

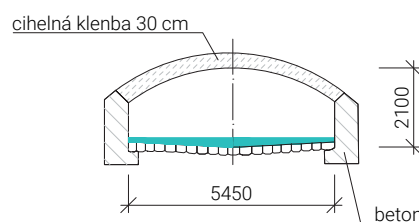

Obr. 54 – Park Československé armády

Obr. 55 – Poklop Bystřice na konci parku směrem do Prosetic

V oblasti se před osídlením nacházely lužní lesy s bohatou sítí vodních toků, jež byla postupně redukována do dnešní podoby. Soutok Bystřice a Sviního potoka byl jedním z prvních úseků v Teplicích, kde bylo koryto svedeno do podzemí. Zmínky o překlenutí koryt v Humboldtových sadech se objevují již v roce 1870.²¹ Hlavním důvodem byl rozvoj lázeňského parku. Dalším vodním tokem byl kanál Katzbach přitékající z Mlýnské ulice. Pramenil z lázeňských vývěřů, ale již není v území znatelný.

Obr. 56 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 57 – Pramice pro evakuaci lázeňských hostů při povodni v roce 1897

Obr. 58 – Dřevěná koncertní hala z roku 1862 v šanovském parku. V 60. l. 20. st. byla nahrazena betonovou Mušíl

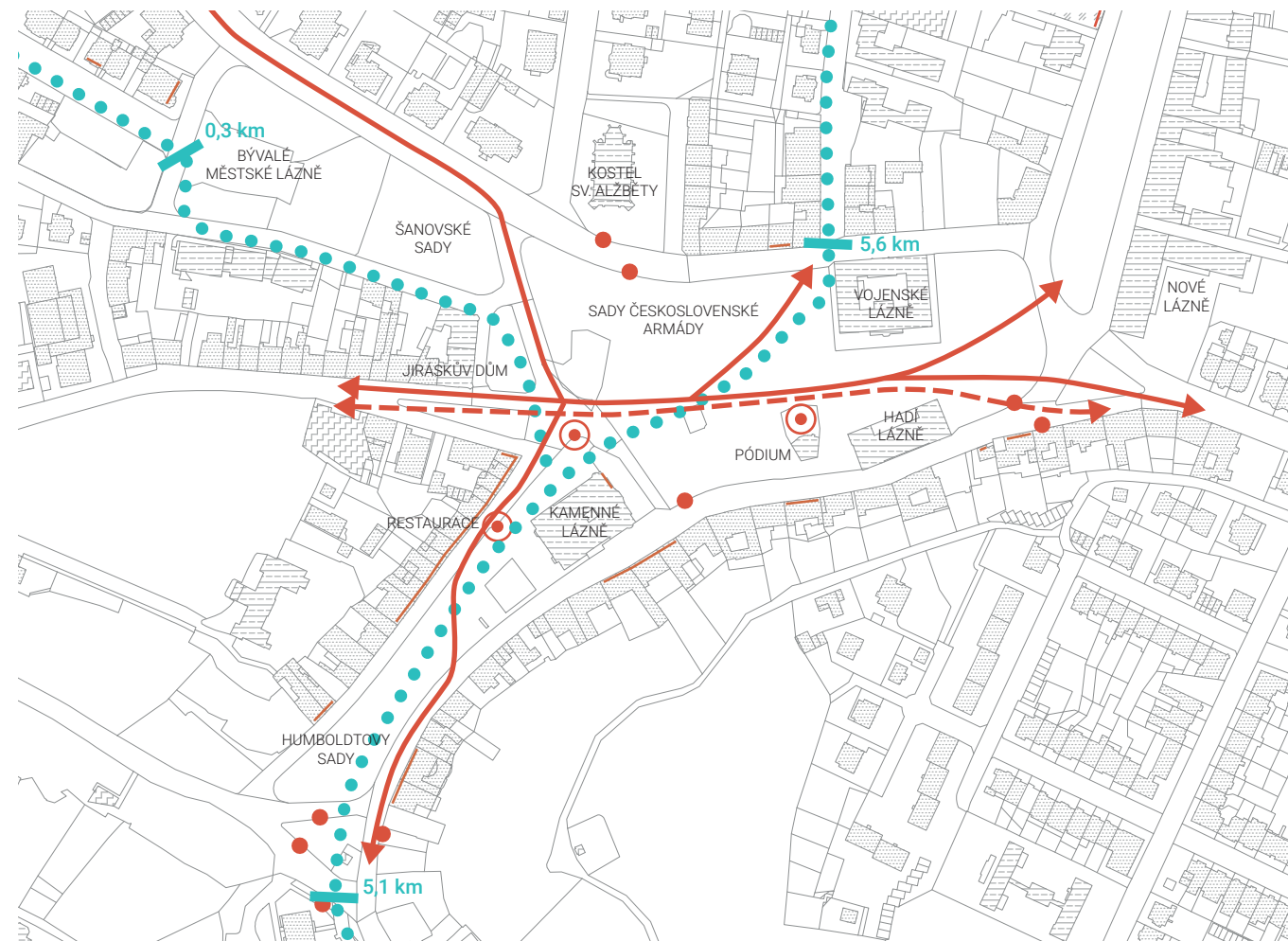

STABILNÍ KATASTR 1842

ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY
1 : 4 000

- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY
- ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

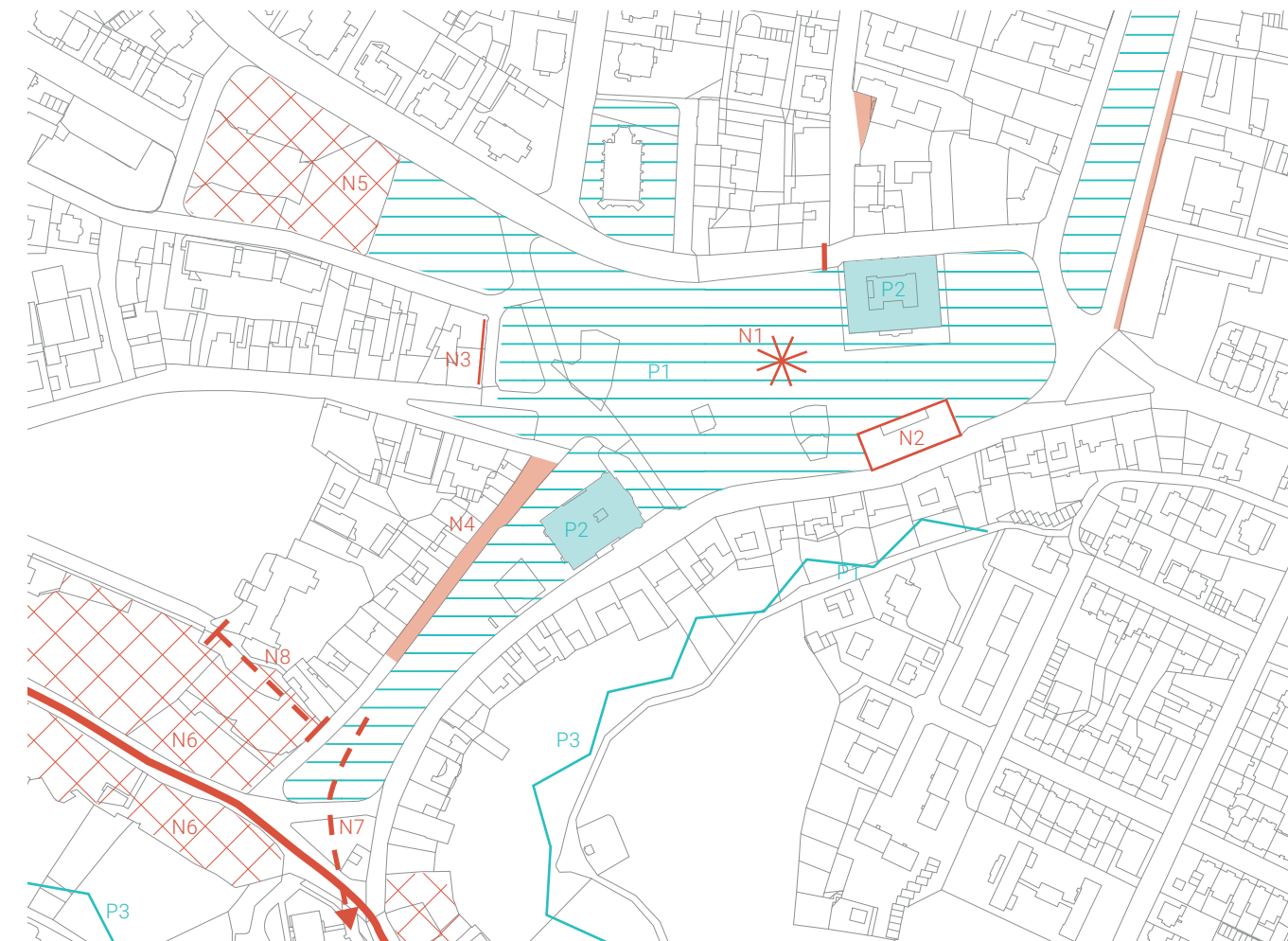
FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ
1 : 4 000

- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- BYDLENÍ
- OBCHOD, SLUŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- OBČANSKÁ VYBAVENOST
- ZASTÁVKA MHD
- KONCENTRACE OBYVATEL
- HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- CYKLOTRASA
- AKTIVNÍ PARTER

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ
A REKREAČNÍ PLOCHY
1 : 4 000

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- MĚSTSKÝ PARK
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY
- LINIOVÁ MĚSTSKÁ ZELENĚ

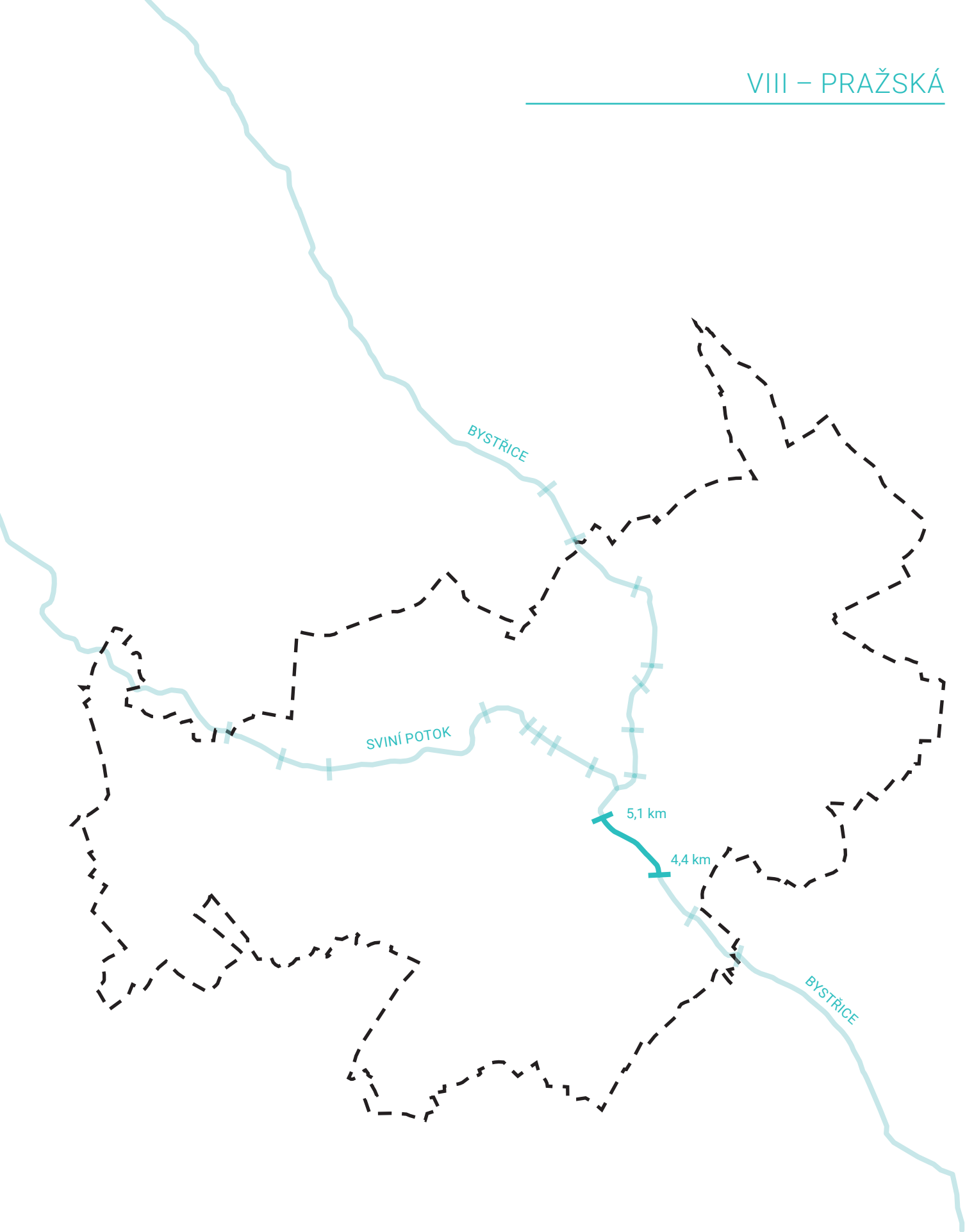

POZITIVA A NEGATIVA

- + ZACHOVALÁ HISTORICKÁ ZÁSTAVBA OBKLOPUJÍCÍ PARK DOPLNĚNÁ FUNKČNÍM LÁZĚNSKÝM PROVOZEM
- P1 NAVŠTĚVOVANY Tzv. ŠANOVSÝ PÁRK
- P2 HLAVNÍ DOMINANTY PÁRKU – VOJENSKÉ A KAMENNÉ LÁZŇE
- P3 ZELENÝ HORIZONT OKOLNÍCH PAHORKŮ

- N1 CHYBĚJÍCÍ RESTAURAČNÍ SLUŽBY V CENTRU PÁRKU
- N2 CHÁTRAJÍCÍ BUDOVA HADÍCH LÁZŇÍ
- N3 JIRÁSKŮV DŮM – BUDOVA NA VÝZNAMNÉM MÍSTĚ VŮČI PÁRKU, AVŠAK BEZ AKTIVNÍHO PARTERU A KORESPONDUJÍCÍ FUNKCE
- N4 OBCHODY, SLUŽBY SOUSTŘEDĚNÉ POUZE V ULICI U KAMENNÝCH LÁZŇÍ; ÚZKÝ CHODNÍK, LETNÍ ZAHRÁDKY OBLOŽENÉ PARKOVACÍMI STÁNÍMI
- N5 ZARŮSTAJÍCÍ POZEMEK PO ZBOURANÝCH MĚSTSKÝCH LÁZŇÍCH
- N6 ZARŮSTAJÍCÍ POZEMKY PO ZBOURANÝCH HISTORICKÝCH DOMECH
- N7 NEJASNÁ PĚŠÍ TRASA Z ULICE U KAMENNÝCH LÁZŇÍ DO PROSETIC
- N8 ZANIKLÉ PĚŠÍ SPOJENÍ Z HAVLÍČKOVÝCH SADŮ DO ÚDOLÍ K LÁZŇÍM

1 : 4 000

Na křižovatce ulic Pražská a U Hadích lázní začínají Prosetice, zástavba tvořená převážně panelovými domy. Bystřice kopíruje v tomto úseku Pražskou ulici. Nejprve vede koryto pod parkovištěm a poté v nevyužívaném zatravněném pásu.

Ačkoli se jedná o prostor, který využívají denně stovky lidí, neboť jsou do něj orientovány hlavní vstupy mnoha panelových domů, na charakteru prostředí to není znát. Prostor má čistě funkční charakter a nevytváří místa, se kterými by se obyvatelé mohli identifikovat.

Obr. 59 – Počátek úseku – panelové domy symbolizují začátek Prosetic

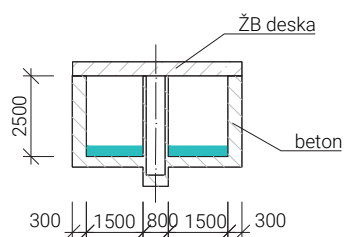

Obr. 60 – Kontrolní šachta Bystřice vedoucí pod parkovištěm

Obr. 61 – Nevyužívaná zatravněná plocha, pod kterou protéká Bystřice

Bystřice tvořila v minulosti pomyslnou spojku mezi Šanovem a Proseticemi. Domy, které ji lemovaly, byly zbořeny na počátku 70. let 20. století. Zanikl také mlýnský náhon vedoucí jižně od potoka.

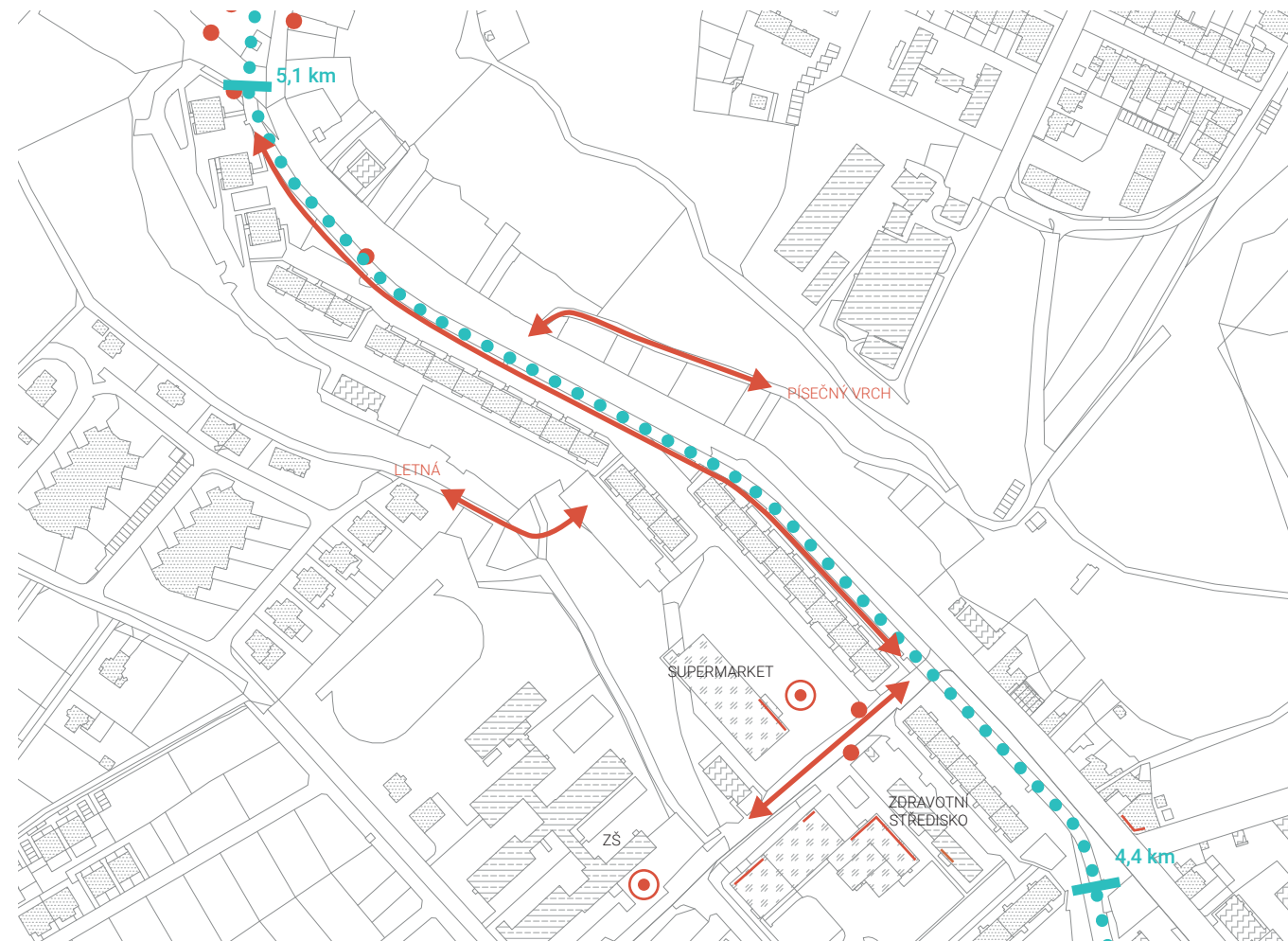
Obr. 62 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 63 – Většina domů v Pražské ulici byla zbořena na počátku 70. let 20. století kvůli výstavbě sídliště

STABILNÍ KATASTR 1842

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ
1 : 4 000

- ZAKRYTÁ BYSTRICE
-
-
-
- ZASTÁVKA MHD
-
-
-

POZITIVA A NEGATIVA

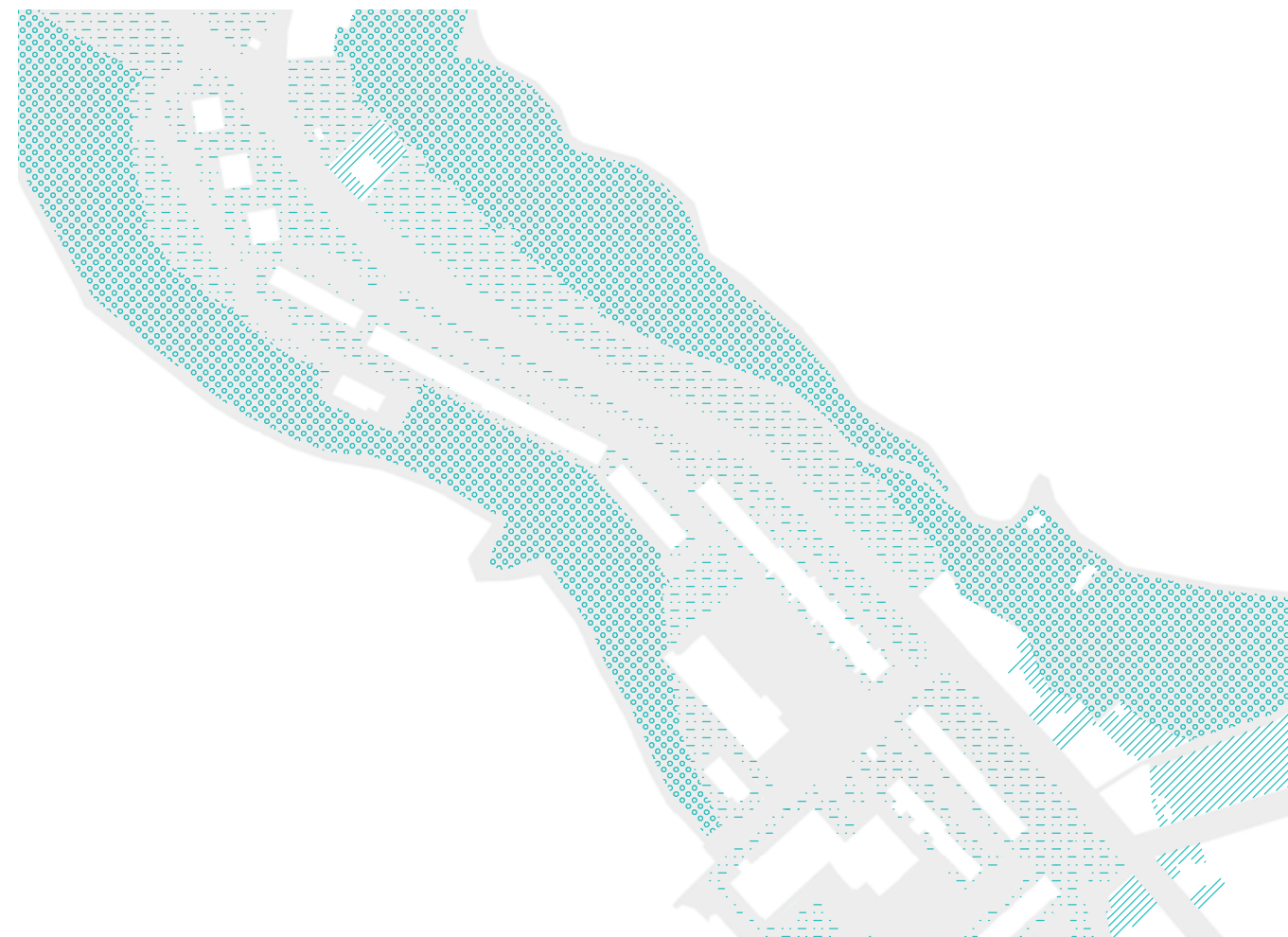
1 : 4 000

- + VELKÉ PROCENTO SÍDELNÍ ZELENE
- P1 ZELENÝ HORIZONT OKOLNÍCH PAHORKŮ
- P2 ZACHOVALÁ PĚŠÍ CESTA NA PISEČNÝ VRCH
- NEJASNÁ HIERARCHIE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ V ÚZEMÍ
- NÍZKÁ KVALITA MĚSTSKÉ ZELENE
- N1 DOPRAVNĚ ZATÍŽENÁ KOMUNIKACE
- N2 ZARŮSTAJÍCÍ POZEMKY PO ZBOURANÝCH HISTORICKÝCH DOMECH
- N3 ROZSAHLÉ PARKOVIŠTĚ PŘED HLAVNÍMI VSTUPY DO BUDOV
- N4 NEVYUŽÍVANÁ TRAVNATÁ PLOCHA PŘED HLAVNÍMI VSTUPY DO BUDOV
- N5 VELKÁ ZPEVNĚNÁ PARKOVACÍ PLOCHA UPROSTŘED OBYTNÉ ZÁSTAVBY
- N6 SUPERMARKET UBÍRAJÍCÍ KLIENTELU DŘÍVE ZBUDOVANÉMU NÁKUPNÍMU STŘEDISKU
- N7 ZANEDBANÉ NÁKUPNÍ STŘEDISKO BEZ ATRAKTIVNÍCH OBCHODŮ
- N8 NEHOSTINNÝ PRŮCHOD SMĚREM NA PISEČNÝ VRCH

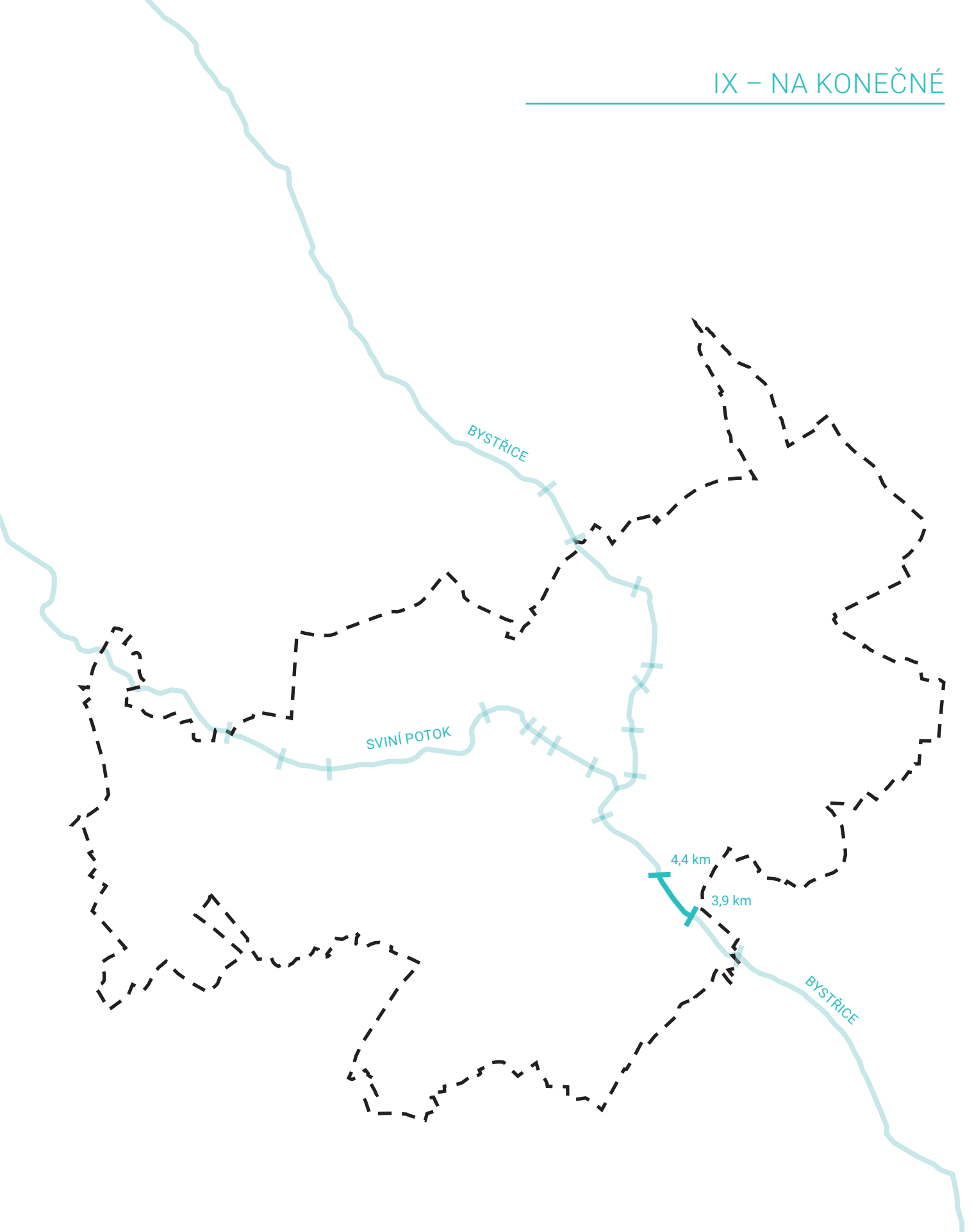
ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY
1 : 4 000

- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ
A REKREAČNÍ PLOCHY
1 : 4 000

-
-
-
-

Nepojmenovaná silnice na konci Prosetic tvoří hranici mezi obytnou zástavbou v podobě panelových domů a výrobními areály. Silnice širokého profilu je využívána jednosměrně, na zbytku plochy se parkuje. Právě pod odstavenými automobily protéká Bystřice. Potok ústí pod silniční most, kde opět začíná jeho neodkryté koryto.

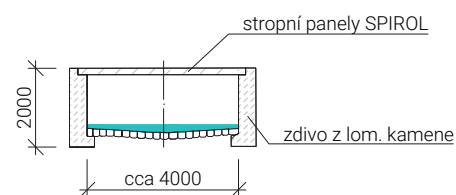
Jedná se o území na okraji sídliště, kam nemají místní obyvatelé důvod zacházet. Parkovací plocha není v současné době plně využita a může tak být redukována. Výrobní areály vytvářejí hlukovou bariéru před vytiženou Pražskou ulicí, a tak by

zde v kombinaci se zpřístupněným korytem doplněným o místa pro setkávání mohlo vzniknout příjemné místo k pobytu.

V historii kopíroval Bystřiči náhon do mlýna v Proseticích.

Obr. 64 – Zakryté koryto není nijak využívané

Obr. 67 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 65 – V blízkosti panelových domů slouží plocha pro parkování

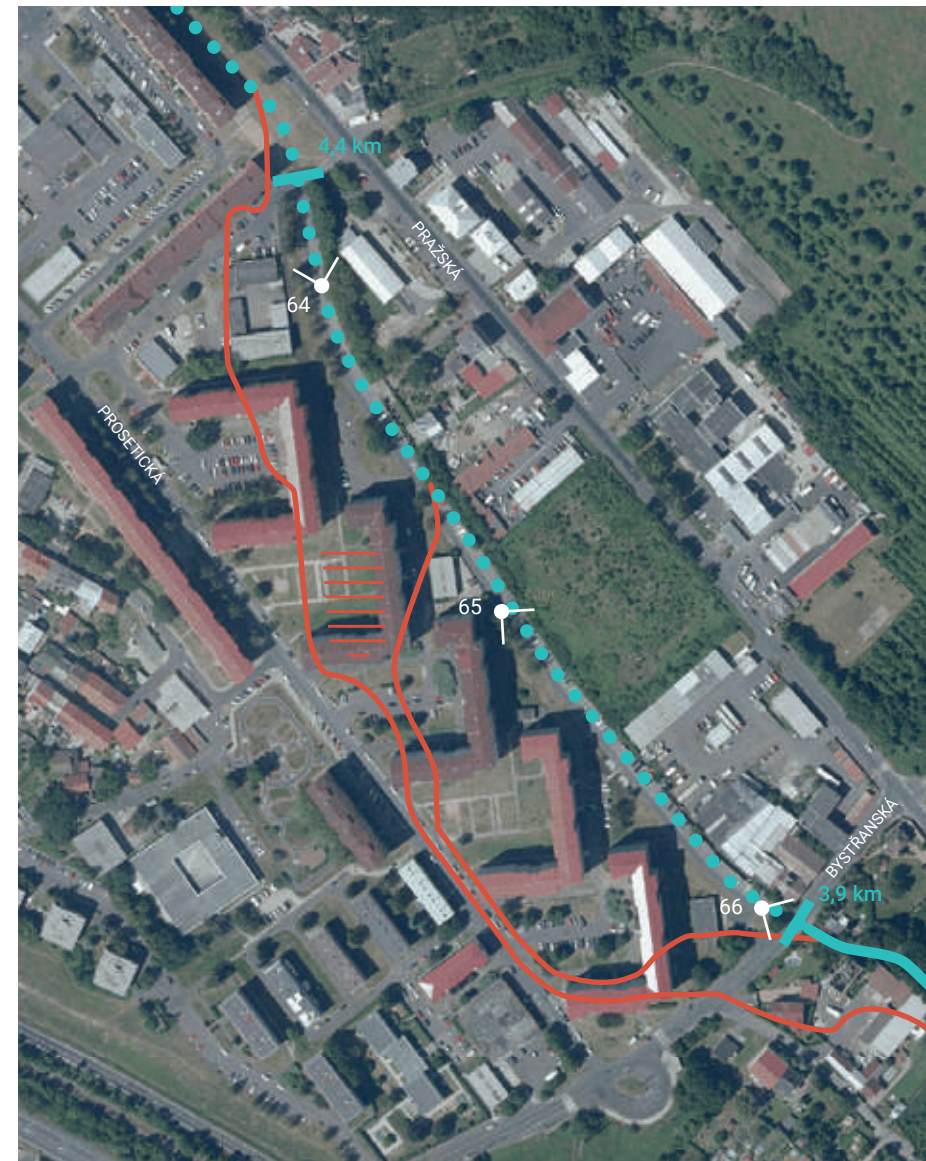
Obr. 66 – Zakrytí ústí pod silniční most, za kterým začíná otevřené koryto

ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY

1 : 4 000

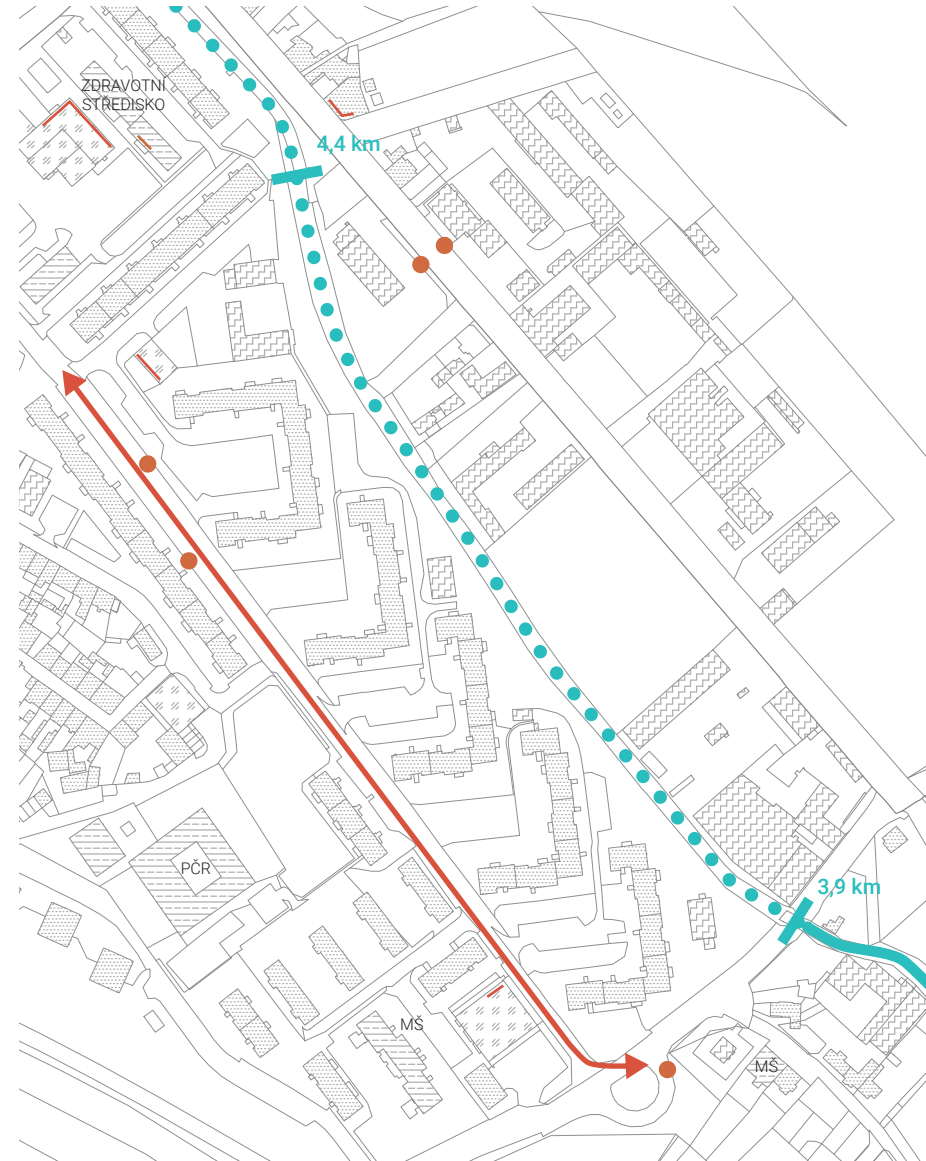
- BYSTRICE
- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY
- ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ

1 : 4 000

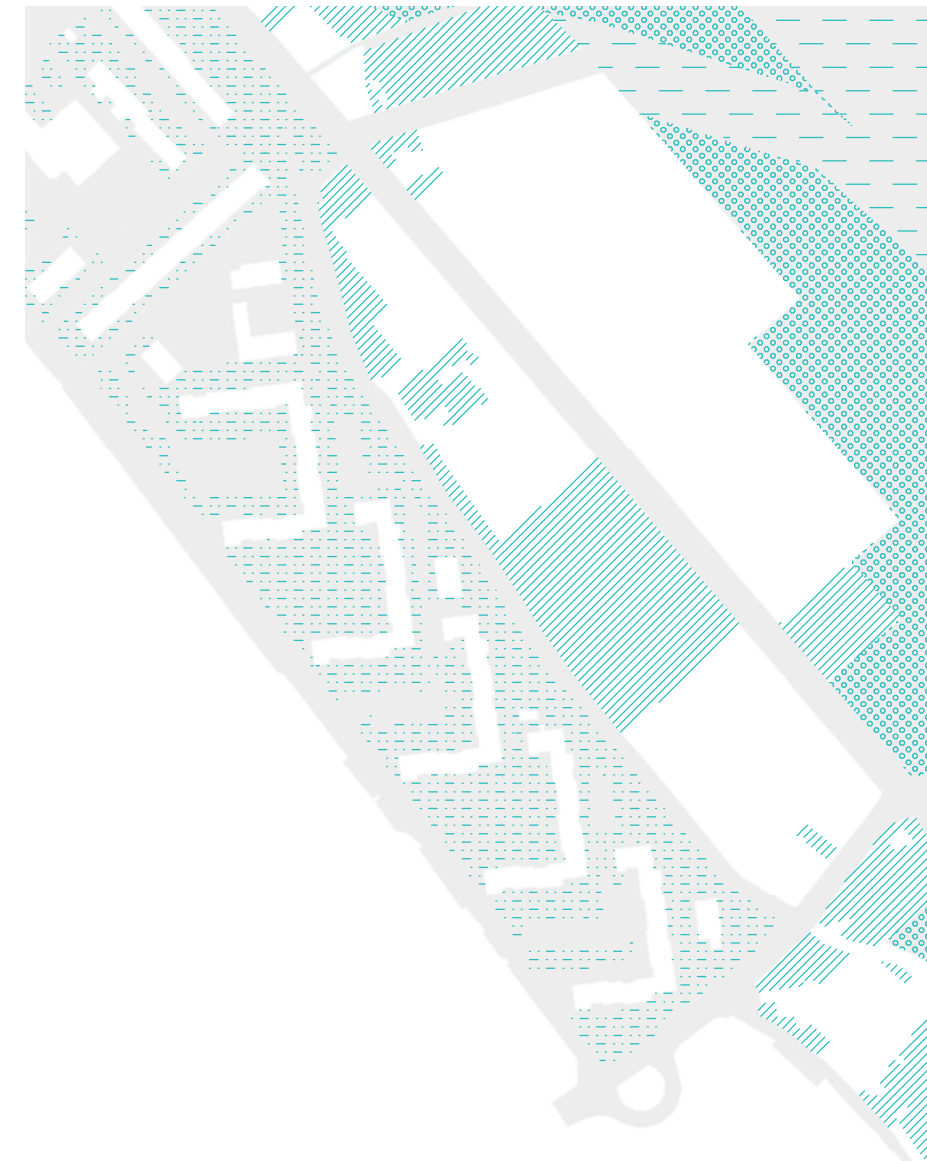
- BYSTRICE
- ● ● ZAKRYTÁ BYSTRICE
- BYDLENÍ
- OBČANSKÁ VYBAVENOST
- OBCHOD, SLUŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- AKTIVNÍ PARTER

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ A REKREAČNÍ PLOCHY

1 : 4 000

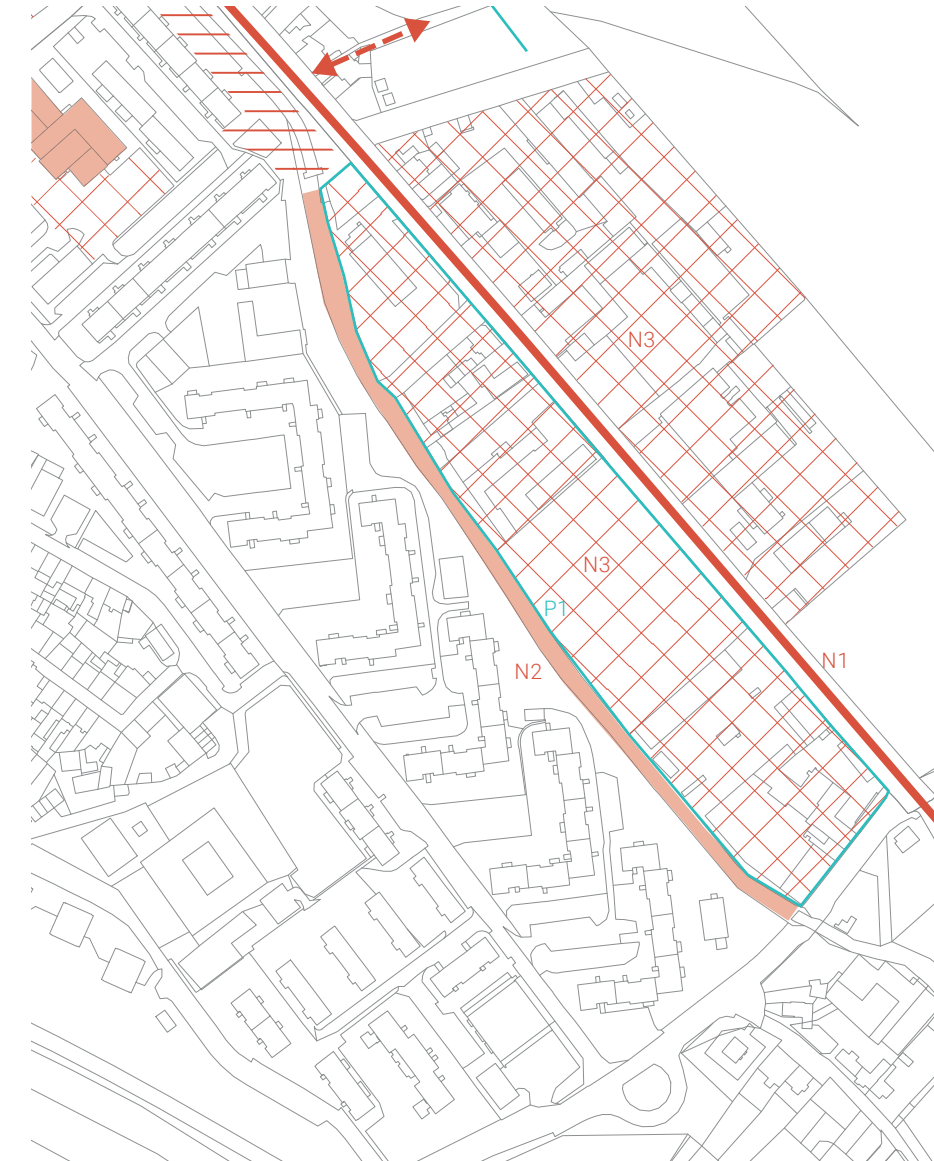
- VEŘEJNÝ PROSTOR
- POLE, LOUKA
- PŘÍMĚSTSKÝ LES
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY

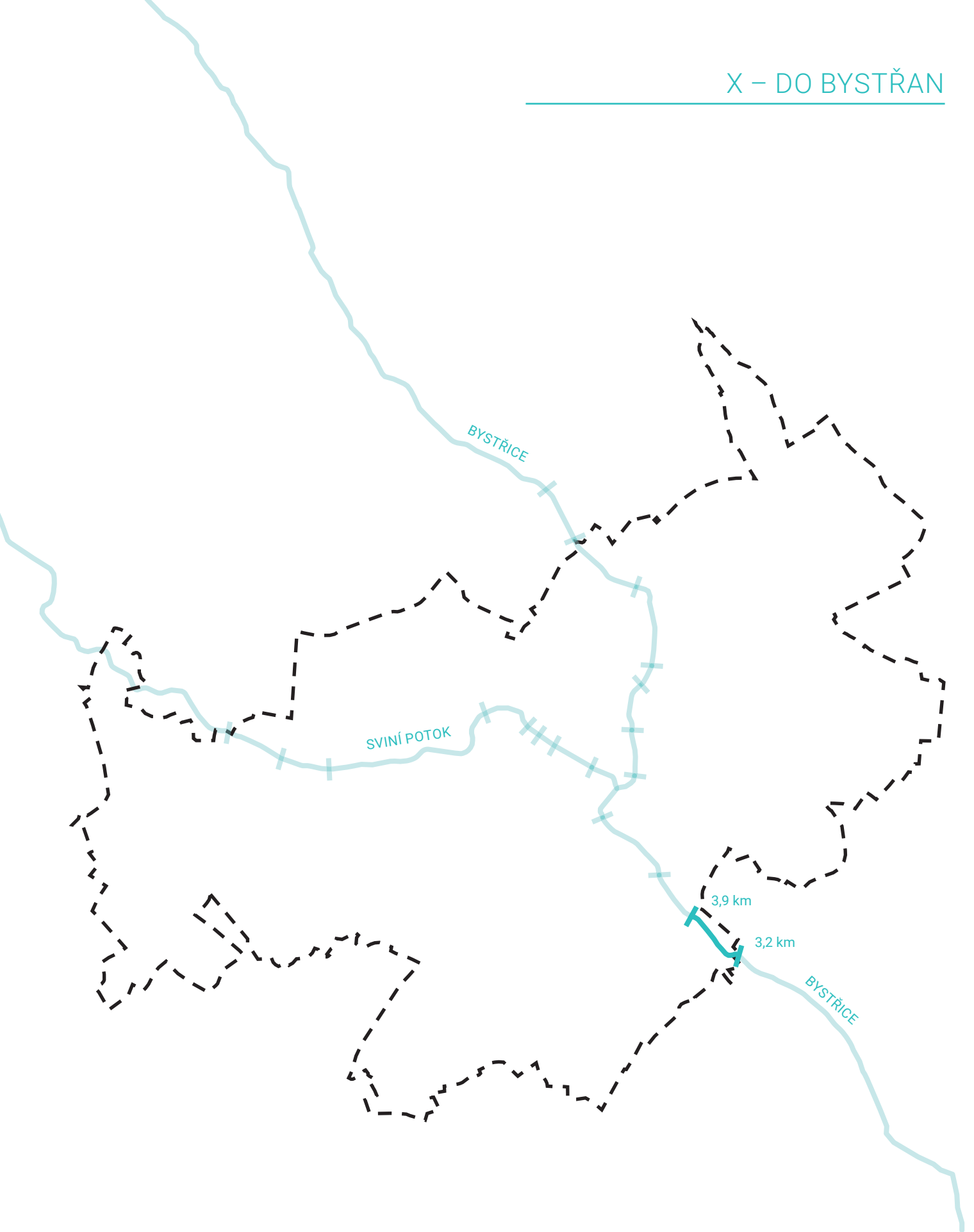

POZITIVA A NEGATIVA

1 : 4 000

- + MNOHO POTENCIÁLNÍCH NÁVŠTĚVNÍKŮ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ
- + VELKÉ PROCENTO PLOCH S MĚSTSKOU ZELENÍ
- P1 HLUKOVÁ I VIZUÁLNÍ BARIÉRA MEZI OBYTNOU ZÁSTAVBOU A VYTIŽENOU KOMUNIKACÍ
- NEJASNÁ HIERARCHIE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ V ÚZEMÍ
- NÍZKÁ KVALITA MĚSTSKÉ ZELENĚ, MINIMUM STROMŮ
- N1 DOPRAVNĚ ZATÍŽENÁ KOMUNIKACE
- N2 ASFALTOVÁ PLOCHA NAD BYSTRICÍ VYUŽÍVANÁ JAKO PARKOVIŠTĚ, CHYBĚJÍCÍ CHODNÍK
- N3 NEPROSTUPNÁ BARIÉRA VÝROBNÍCH AREÁLŮ

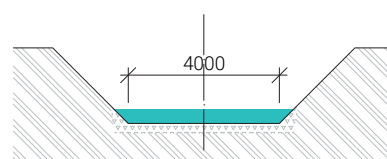

Bystřice opouští město nepřístupným korytem mezi osamělými domy a teče divokou příměstskou zelení. Její směr kopíruje ulici Pražskou a poté se proplétá pod víceúrovňovou křižovatkou. Ulice Pražská představuje jediné spojení mezi Teplicemi a sousedními Bystřany. Jedná se však o velmi vyčíslenou komunikaci, není tedy pěšími ani cyklisty příliš využívána.

Bystřice v tomto úseku kopíruje svou historickou trasu, její korytou bylo však uměle narovnáno.

Obr. 68 – Počátek úseku u pozůstatků vodního mlýna na okraji Prosetic

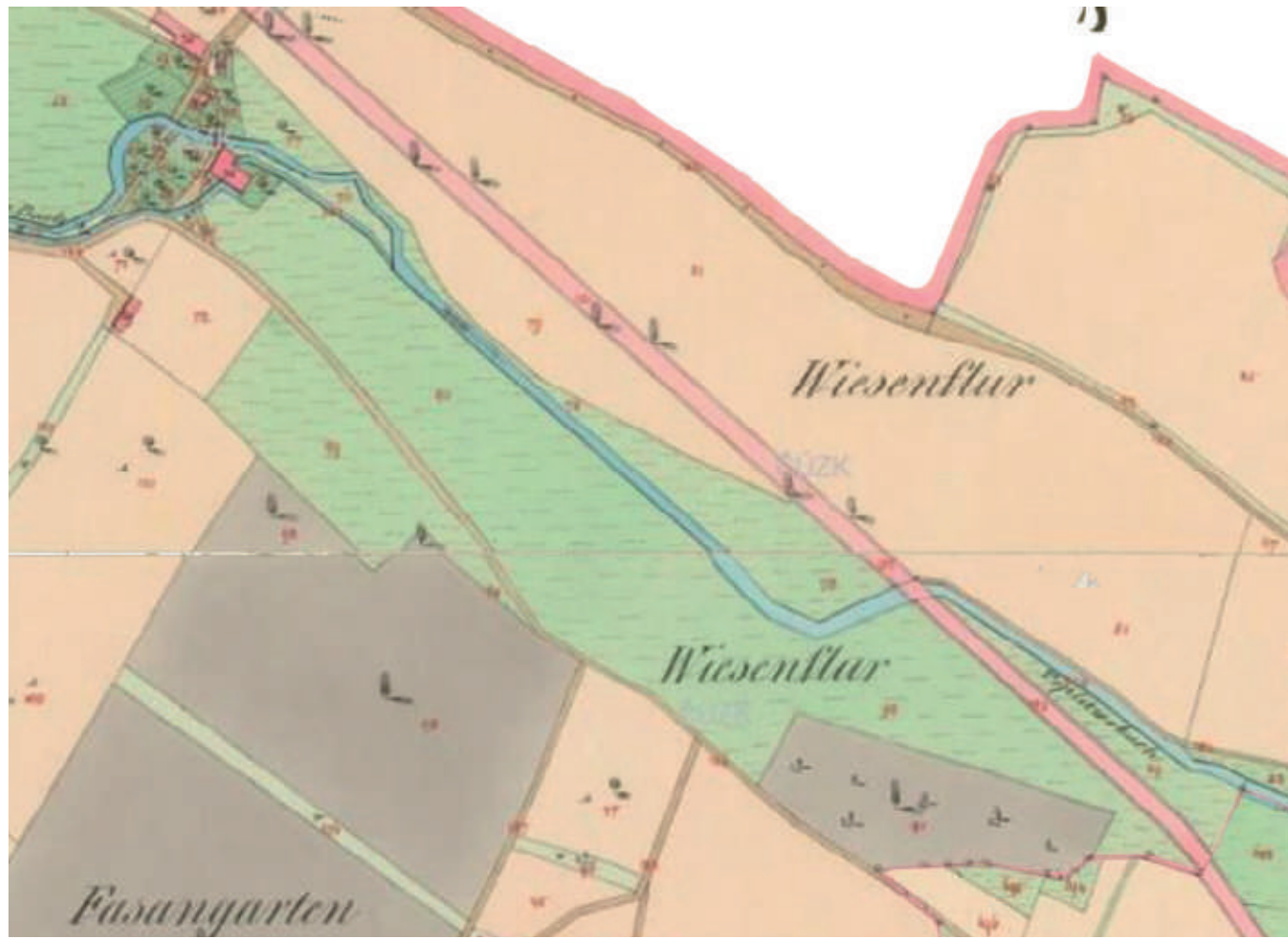
Obr. 71 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 69 – Ulice Pražská, pěší spojení Teplic a Bystřan

Obr. 70 – Bystřice opouští město Teplice pod silničním viaduktem

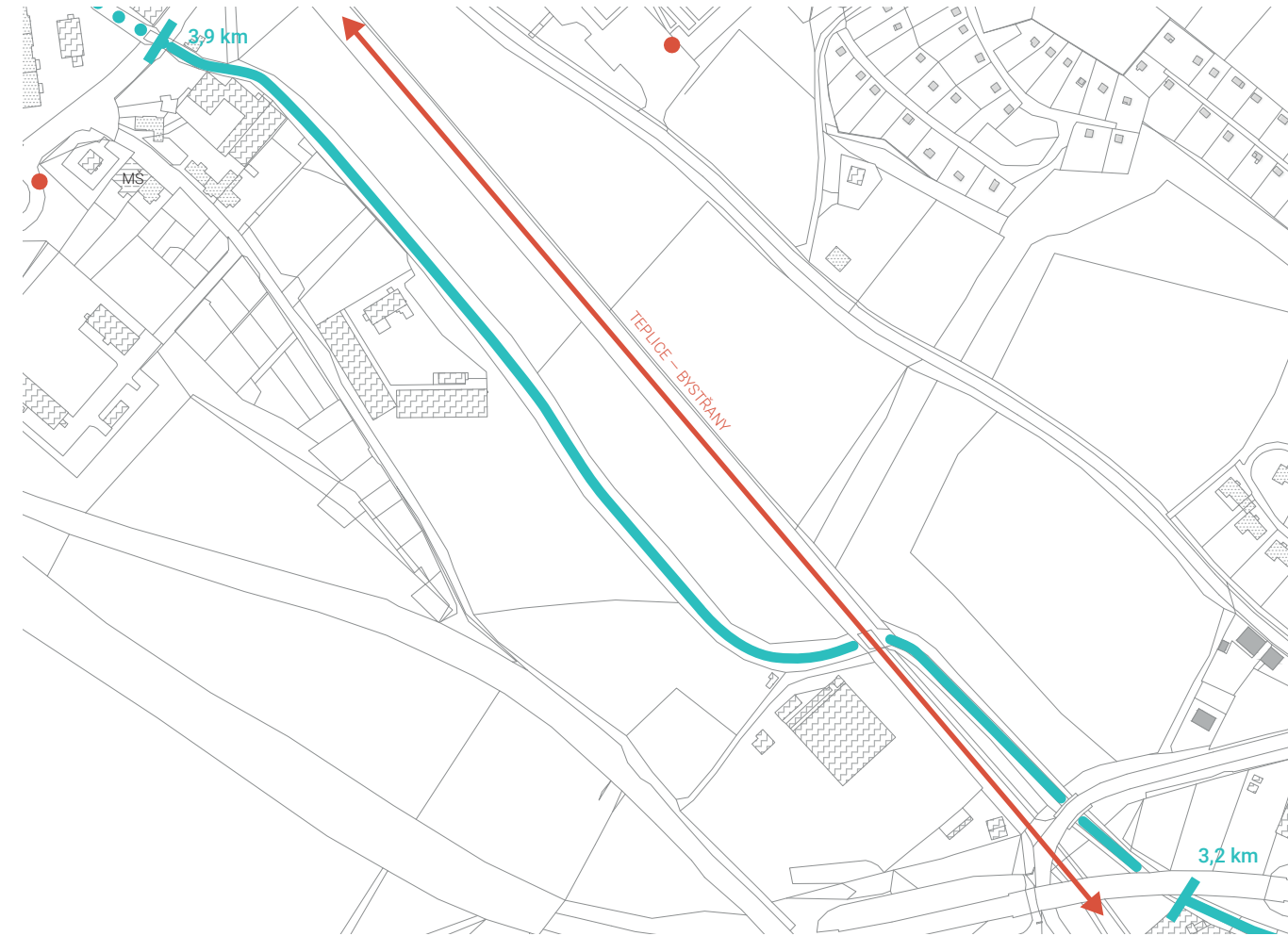

STABILNÍ KATASTR 1842

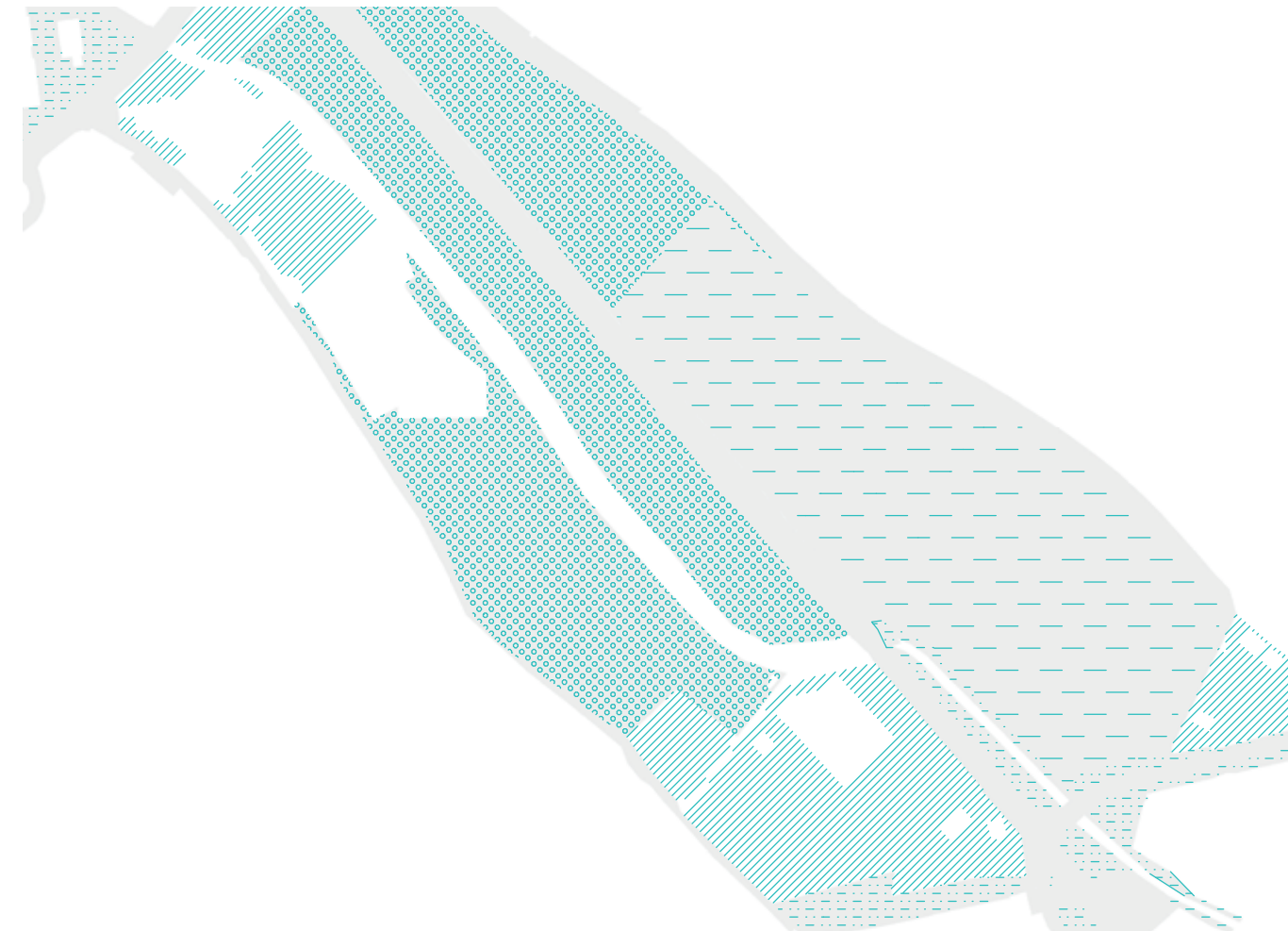
ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY
1 : 4 000

- BYSTRICE
- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- ZANIKLÉ TOKY

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ
1 : 4 000

- BYSTRICE
- ZAKRYTÁ BYSTRICE
- BYDLENÍ
- OBCHOD, SLUŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZAHRADNÍ CHATY
- ZASTÁVKA MHD
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELEŇ
A REKREAČNÍ PLOCHY
1 : 4 000

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- PŘÍMĚSTSKÝ LES
- POLE, LOUKA
- MĚSTSKÁ ZELEŇ
- SOUKROMÉ ZAHRADY

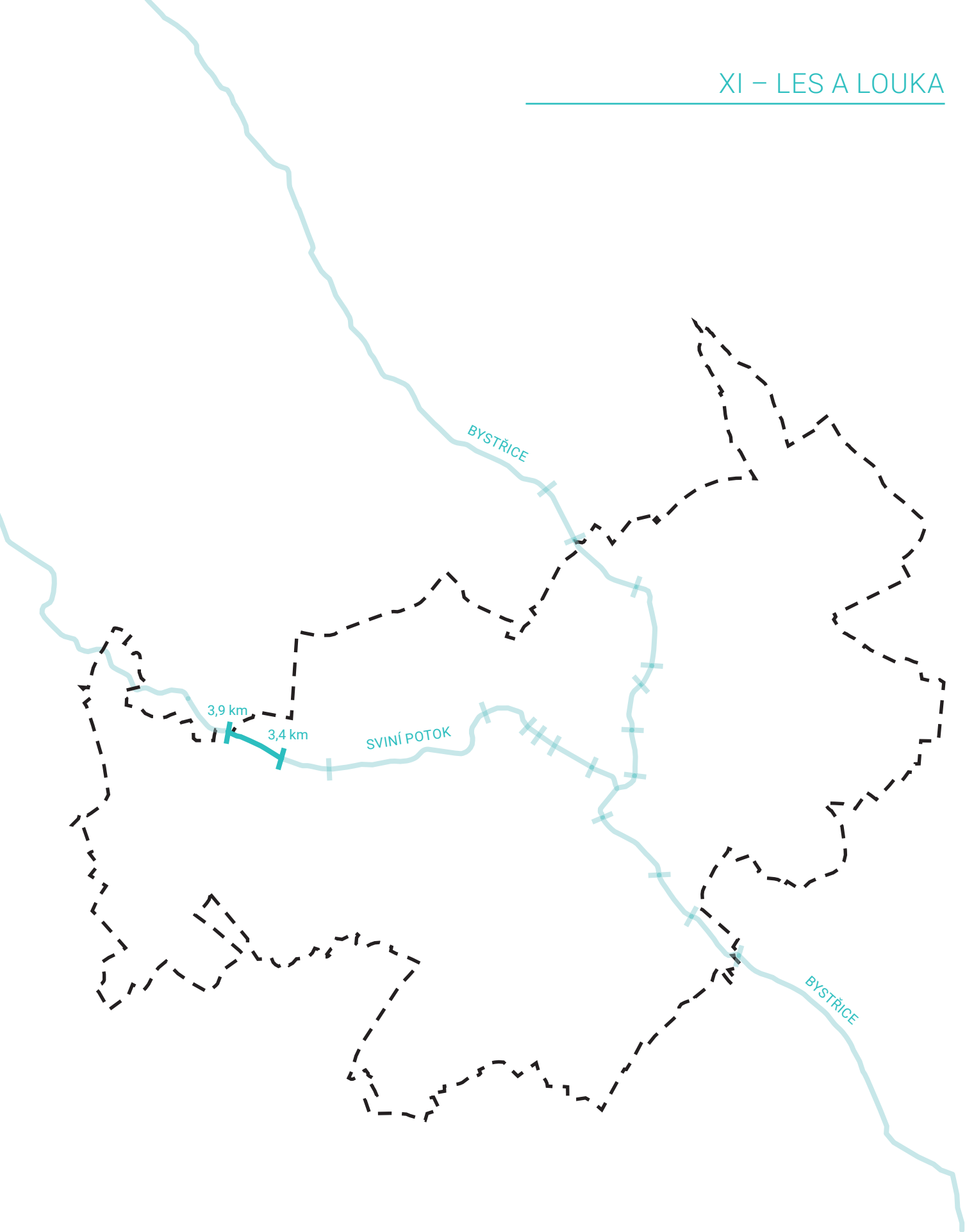

POZITIVA A NEGATIVA

- P1 OTEVŘENÉ KORYTO S POTENCIÁLEM PRO OBNOVENÍ PŮVODNÍCH MEANDRŮ
- P2 PŘÍRODNÍ BIOTOP

- N1 DOPRAVNĚ ZATÍŽENÁ KOMUNIKACE
- N2 ÚZKÝ CHODNÍK SPOJUJÍCÍ TEPLICE A BYSTRANY
- N3 NEDOSTAČUJÍCÍ PĚŠÍ A CYKLO SPOJENÍ TEPLIC A BYSTRAN – ÚZKÁ PĚSINA PODĚL KOLEJÍ
- N4 KRKOLOMNÉ PĚŠÍ SPOJENÍ DVOU ČÁSTÍ BYSTRAN ROZDĚLENÝCH SILNICÍ I. TŘÍDY
- N5 ZANEDBANÁ PLOCHA POD SILNIČNÍM MOSTEM

1 : 4 000

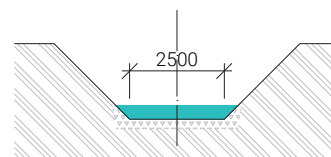

Výrobní areál na severozápadě symbolizuje pro Sviní potok počátek Teplíc. Z tohoto nepřístupného areálu však vtéká do malého příměstského lesa lemovaného sečenou loukou. Přestože se jedná o území z důvodu oplocení a vedení železniční trati špatně přístupné, je okolními obyvateli každodenně využíván.

Tok je v tomto úseku regulovaný, okolní krajina však nabízí příležitost pro obnovení jeho původních meandrů. Vedení pěší a cyklistické trasy podél jeho břehů by navíc umožnilo bezpečné propojení Teplíc s rekreačním jezerem Barbora.

Obr. 76 – Vyústění z výrobního areálu směrem do lesa

Obr. 79 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 77 – Pohled po toku Sviního potoka

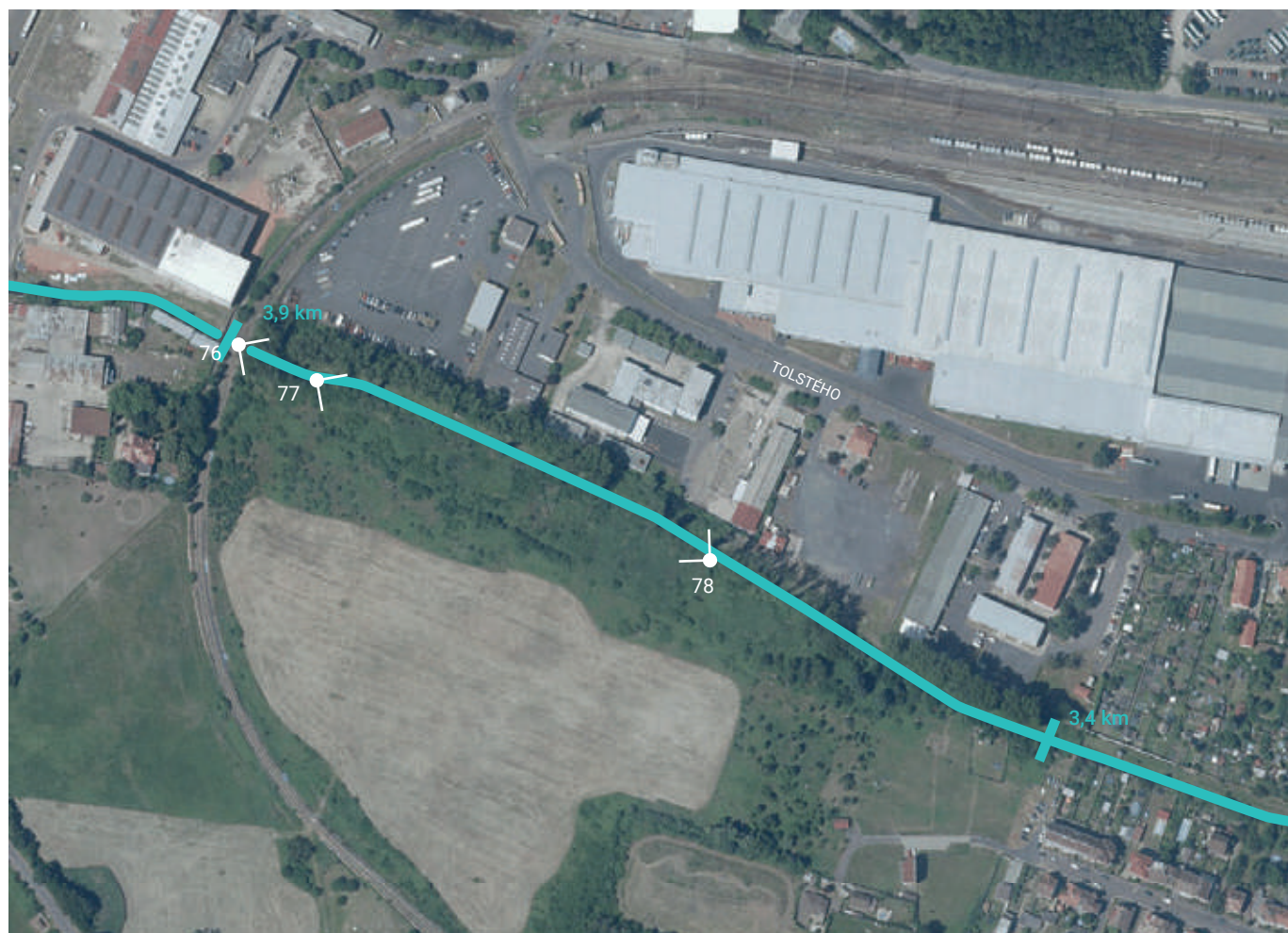
Obr. 80 – Pohled na areál sklárny od severu

Obr. 78 – Sviní potok tekoucí podél výrobních areálů

STABILNÍ KATASTR 1842

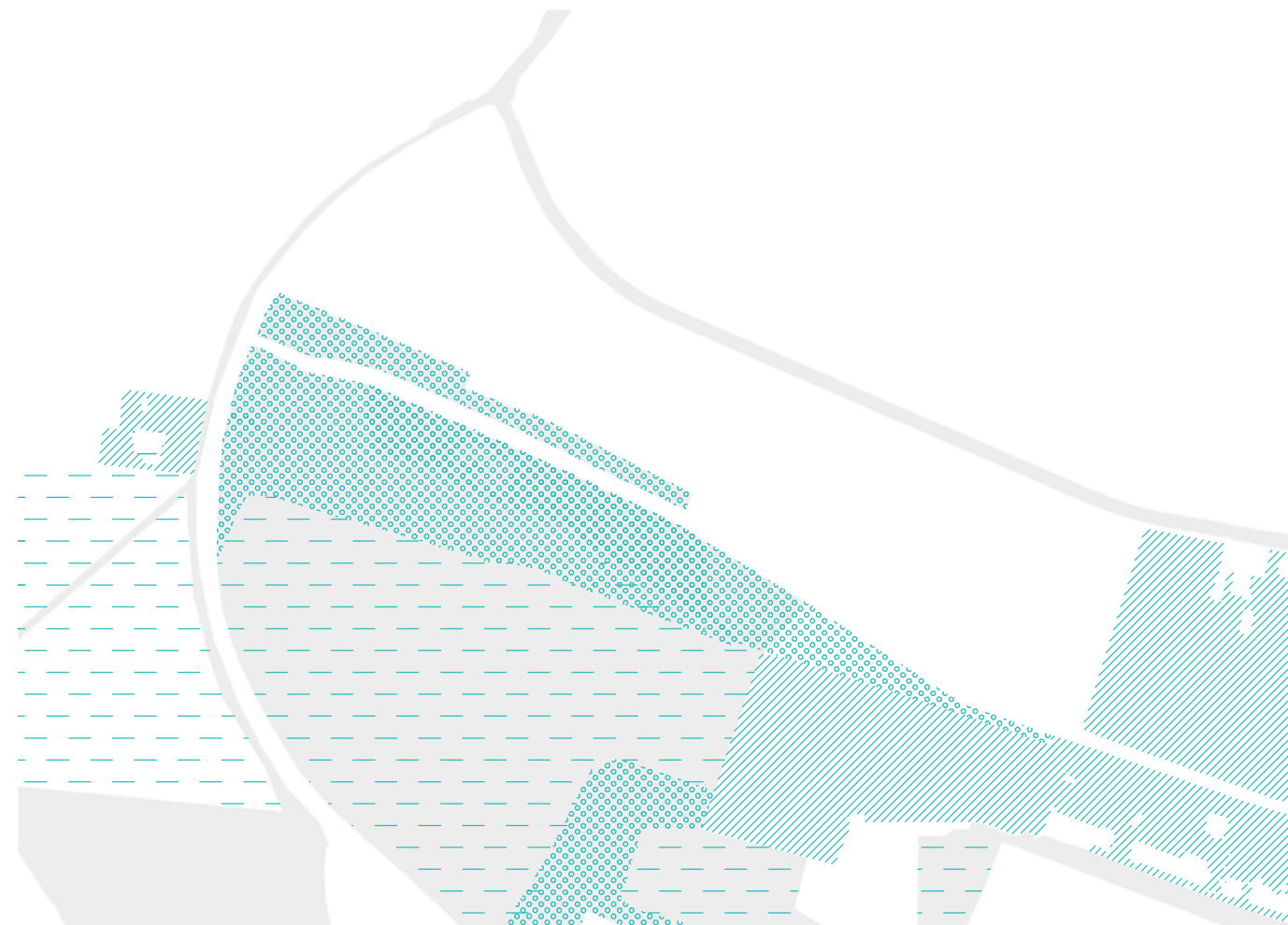
ORTOFOTO
1 : 4 000

SVINÍ POTOK

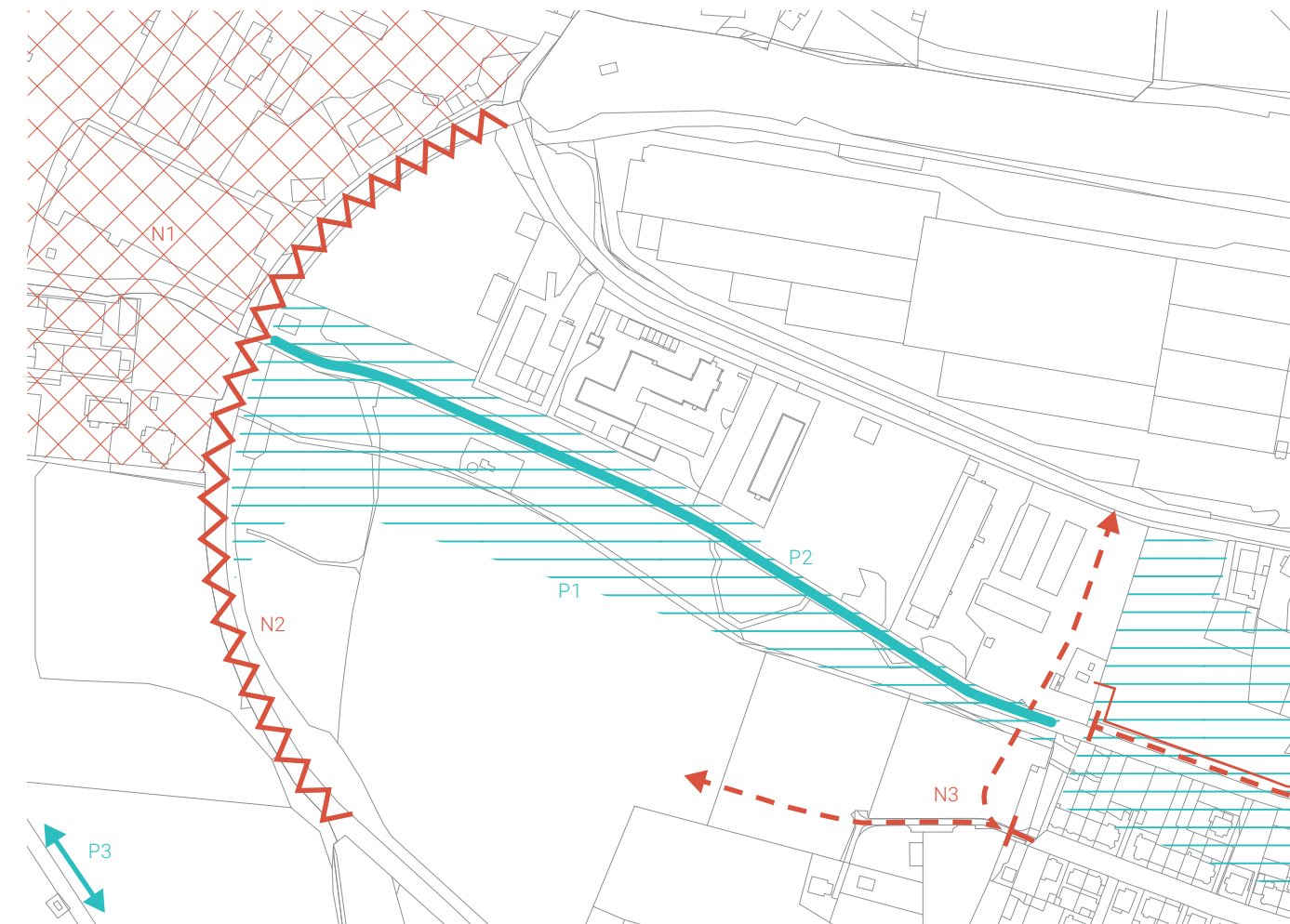
FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ
1 : 4 000

- SVINÍ POTOK
- BYDLENÍ
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ
A REKREAČNÍ PLOCHY
1 : 4 000

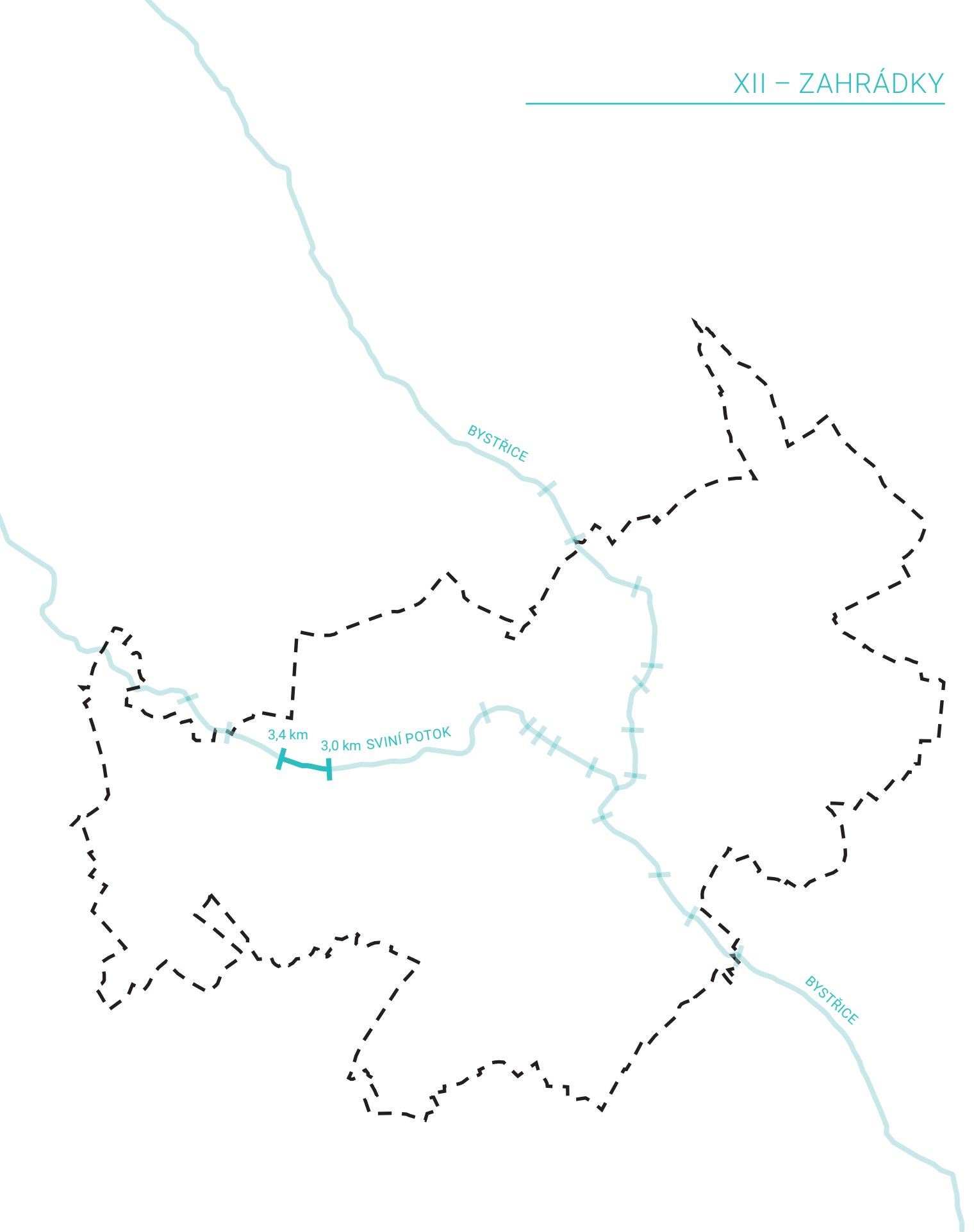
- VEŘEJNÝ PROSTOR
- PŘÍMĚSTSKÝ LES
- POLE, LOUKA
- SOUKROMÉ ZAHRADY

POZITIVA A NEGATIVA

- P1 PŘÍRODNÍ BIOTOP
- P2 OTEVŘENÉ KORYTO S POTENCIÁLEM PRO OBNOVENÍ PŮVODNÍCH MEANDRŮ
- P3 VYUŽÍVANÁ CYKLOTRASA VEDOUČÍ K NAVŠTĚVOVANÉMU JEZERU BARBORA
- N1 NEPROSTUPNÝ VÝROBNÍ AREÁL
- N2 BARIÉRA ŽELEZNIČNÍ TRATI
- N3 SLEPÁ ULICE LUČNÍ – CHYBĚJÍCÍ PRŮCHOD NA ZÁPAD DO PŘÍRODY A NA SEVER K ŽELEZNIČNÍ ZASTÁVCE

1 : 4 000

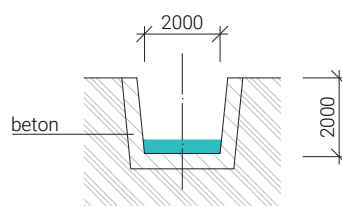
V tomto úseku je tok lemován zahradami rodinných domů a zahrádkářskou kolonií. Ač vede po celé jeho délce cesta, není pro veřejnost přístupná. Přes koryto vedou malé lávky, voda však není kvůli technickému řešení přístupná.

Možnost sejít k vodě je velkým potenciálem doplňujícím každodenní rekreaci obyvatel. Umožnění průchodu podél potoka by navíc navázalo na navrhovanou cestu mířící na západ z města.

Na konci úseku se v historii nacházel brod, nyní nahrazený několika mosty. Původní meandry byly zkráceny do přímého vedení.

Obr. 81 – Zahrádkářská kolonie podél Sviního potoka

Obr. 84 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 82 – Zahrádkářská kolonie podél Sviního potoka

Obr. 85 – Vilová zástavba v ulici Luční zůstala nezměněná dodnes

Obr. 83 – Konec otevřeného koryta

Obr. 86 – Výstavba domů v Tolstého (Jahnově) ulici, které však musely později ustoupit provozu sklárny

ORTOFOTO SE ZANIKLÝMI TOKY

1 : 4 000

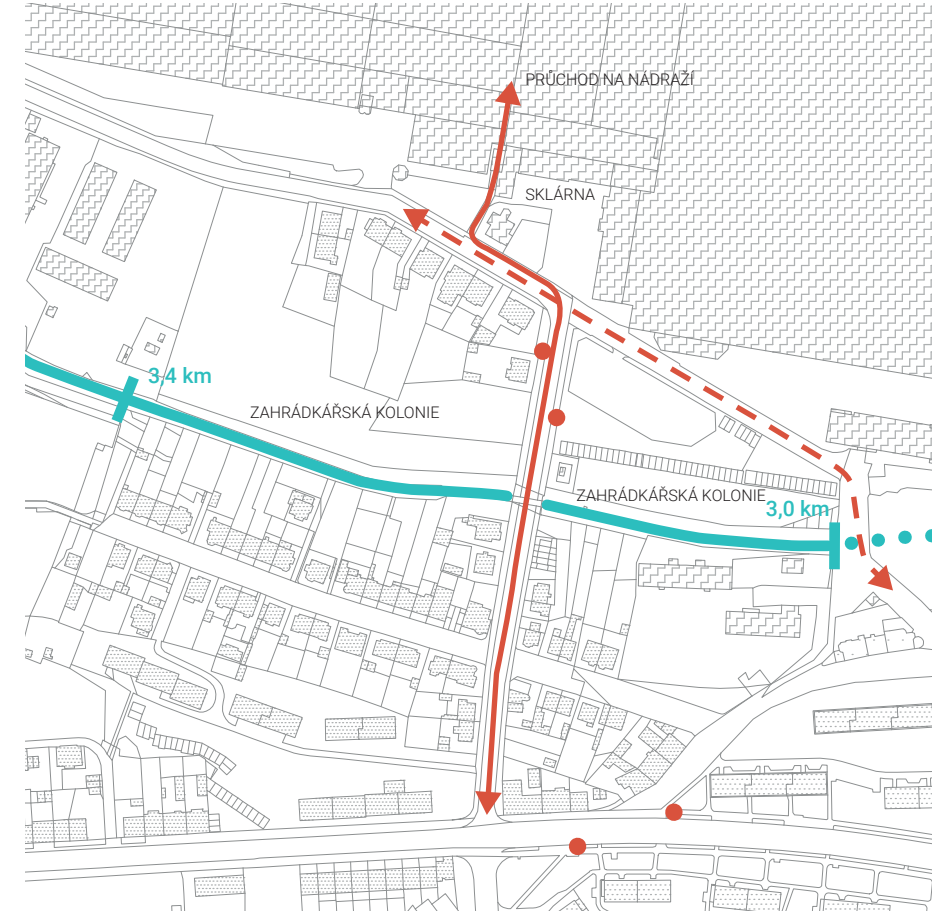
- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK
- ZANIKLÉ VODNÍ PLOCHY

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ

1 : 4 000

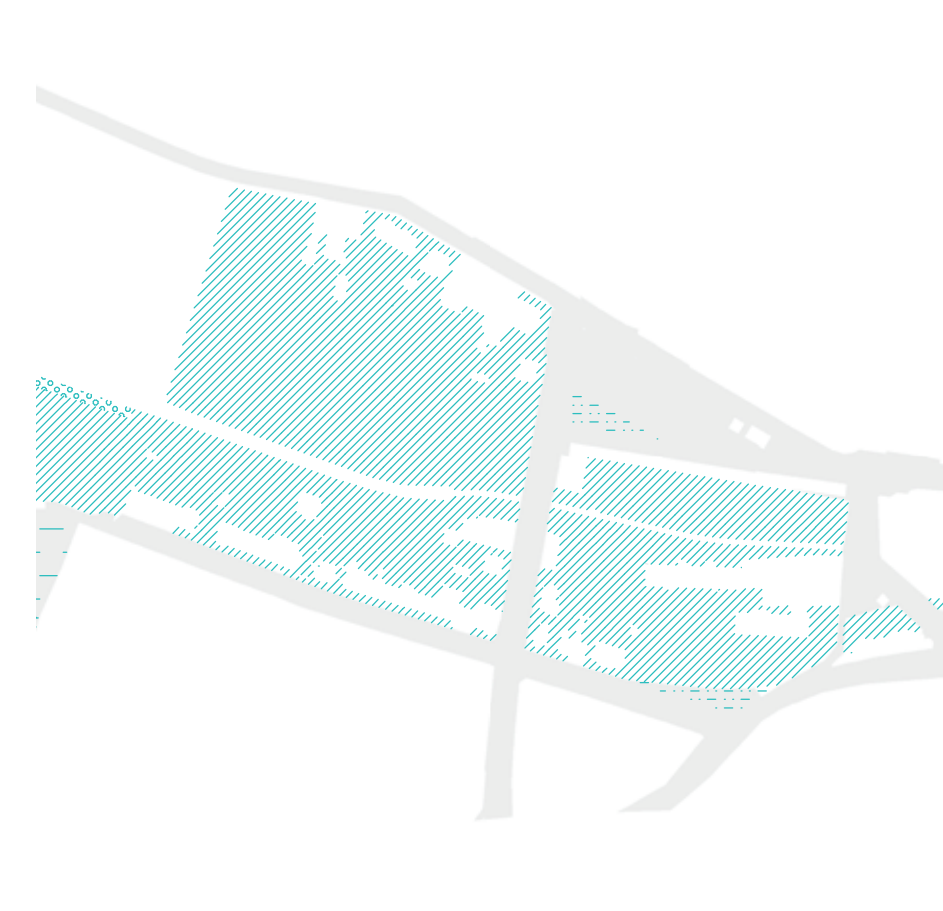
- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK
- BYDLENÍ
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- CYKLOTRASA

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ A REKREAČNÍ PLOCHY

1 : 4 000

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- PŘÍMĚSTSKÝ LES
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHŘADY

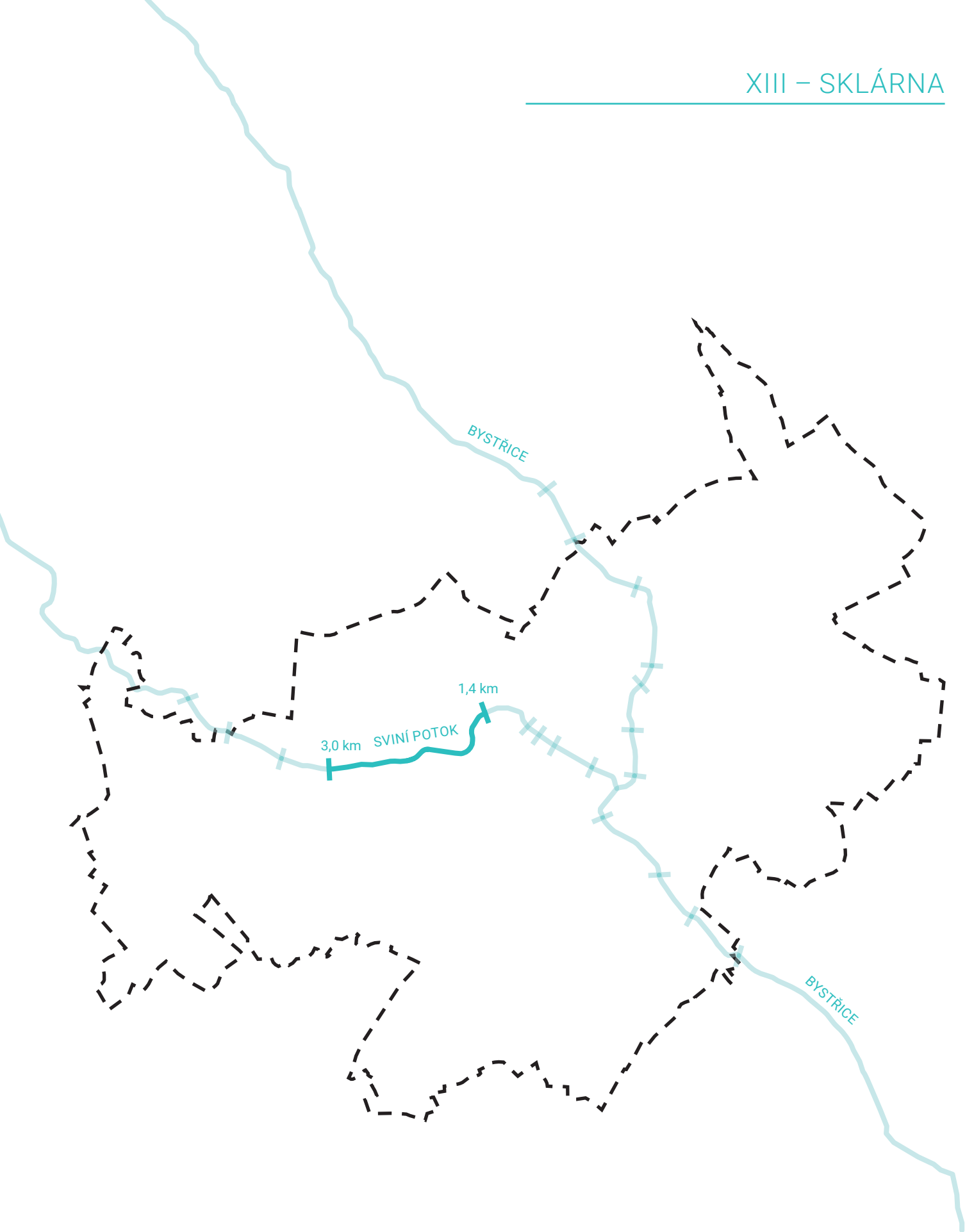

POZITIVA A NEGATIVA

1 : 4 000

- P1** ZAHŘÁDKÁŘSKÁ KOLONIE – VELKÝ PODÍL ZELENĚ S REKREAČNÍM CHARAKTEREM
- N1** CESTA PODĚL SVINÍHO POTOKA PŘÍSTUPNÁ POUZE PRO UŽIVATELE ZAHŘÁDKÁŘSKÉ KOLONIE
- N2** NADZEMNÍ VEDENÍ PLYNOVODU
- N3** ROZSÁHLÉ PARKOVIŠTĚ S ASFALTOVÝM POVRCHEM
- N4** ULICE VYTÍŽENÁ NÁKLADNÍ DOPRAVOU OBSLUHUJÍCÍ SKLÁRNU
- N5** CYKLOTRASA VEDOUcí PO KOMUNIKACI VYTÍŽENÉ NÁKLADNÍ DOPRAVOU

Celý úsek je charakteristický neprostupným areálem sklárny a dalšími výrobními provozy. Na veřejně přístupných místech protéká Sviní potok neudržovanou zelení, garážemi nebo místy, ve kterých se shlukují lidé bez domova. Oblast není navštěvována pěšími, neboť se zde nevyskytují body zájmu a ani trasy spojující cíle. Východozápadní pohyb lidí probíhá převážně přes výšinu kolem stadionu.

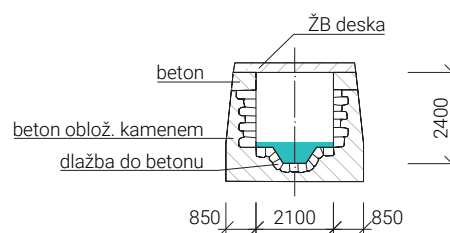
Úsek nemá z důvodu průmyslového charakteru potenciál stát se místem pro trávení volného času, ale může zlepšit pěší a především cyklistickou prostupnost města. Na mnoha

částech by otevření koryta mohlo znamenat návrat k původní divoké přírodě.

Historické meandry byly v historii opět svedeny do umělého koryta a souvislý lužní les zanikl.

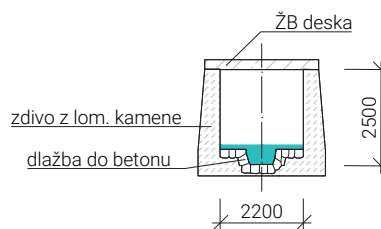
Obr. 87 – Začátek zakrytého úseku uvnitř výrobního areálu

Obr. 90 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 88 – Sviní potok zde prochází přímo mezi garážemi

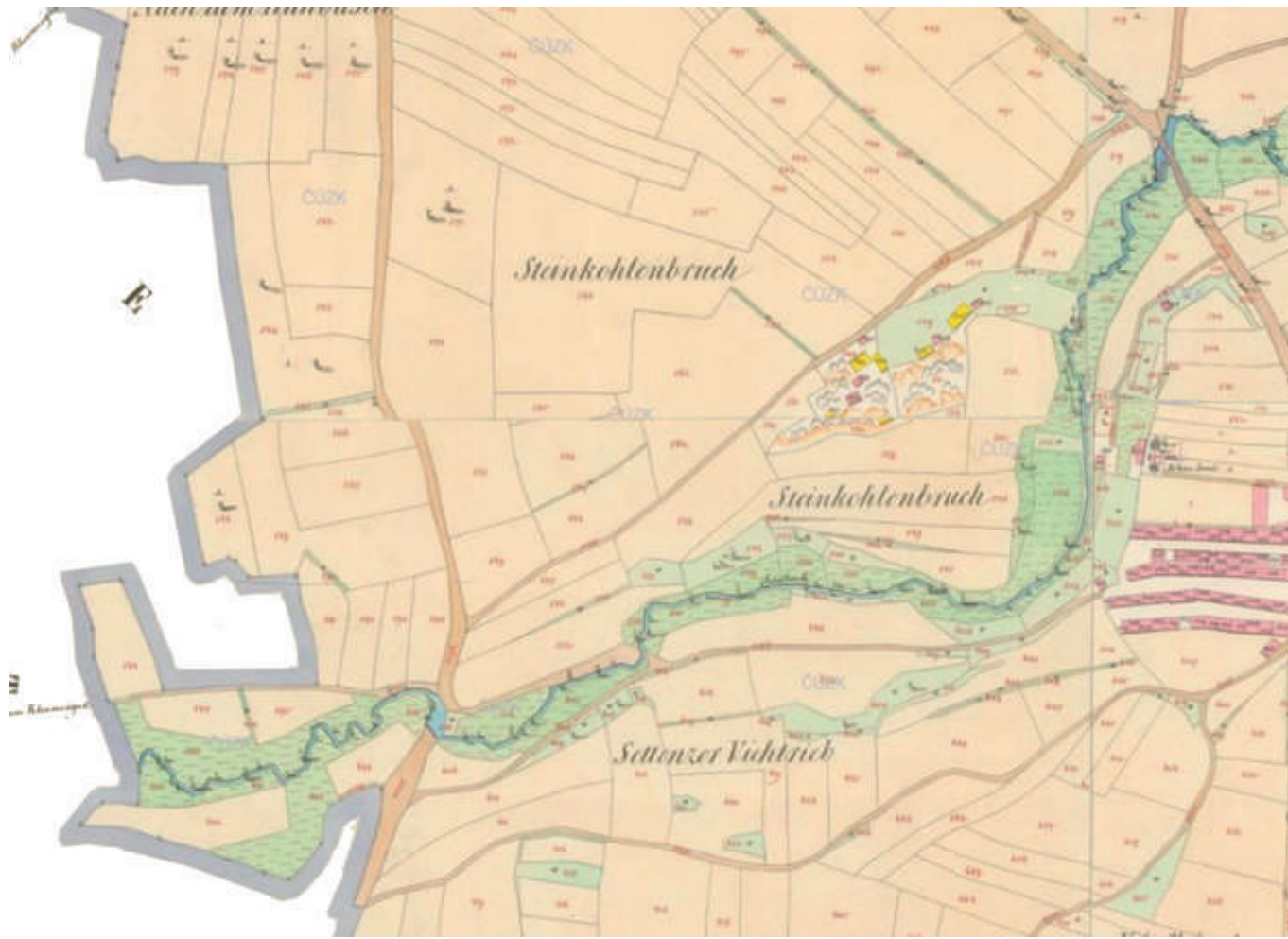
Obr. 91 – Řez korytem 1 : 200

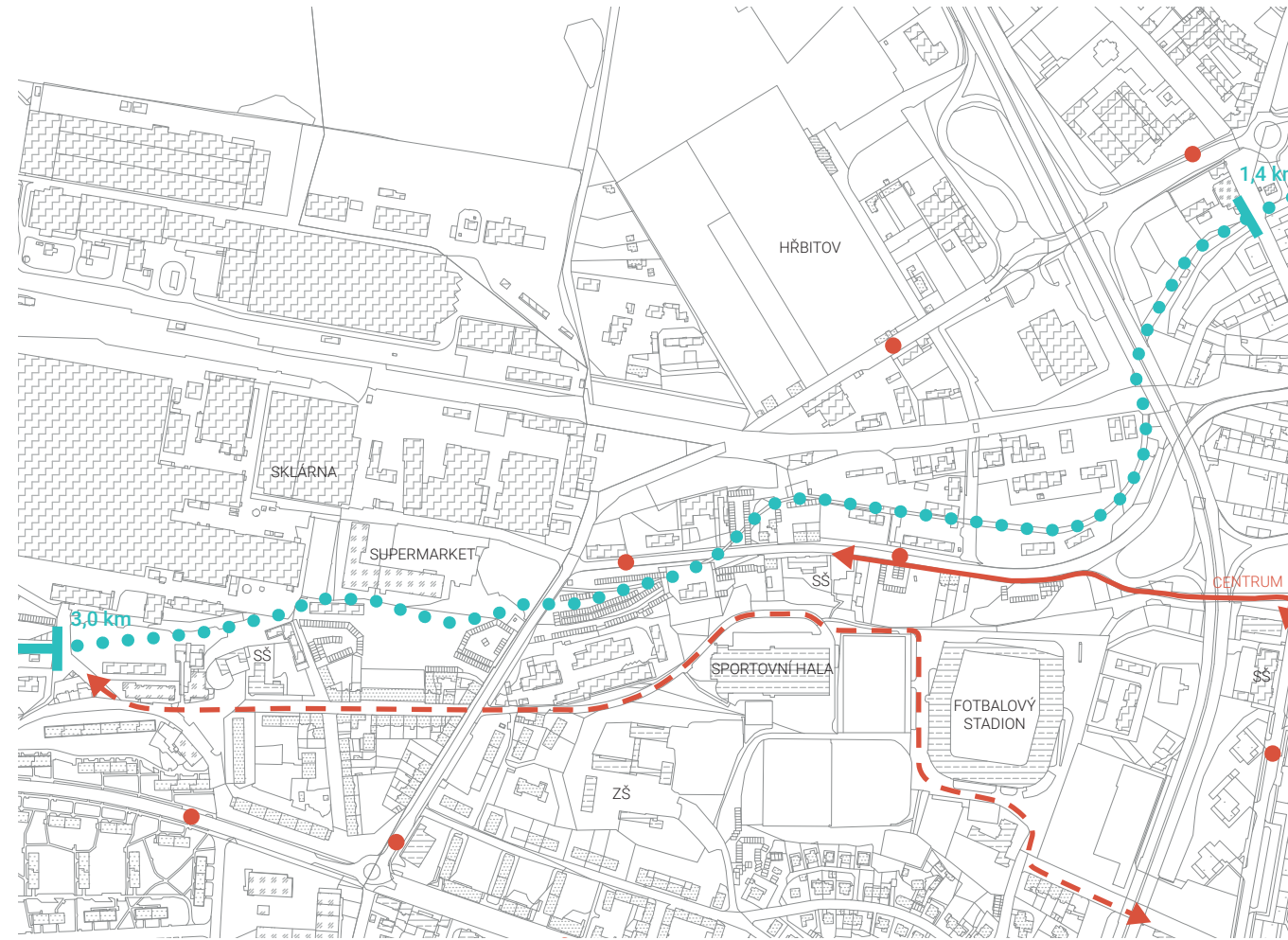
Obr. 89 – Sviní potok vede v divoké zeleni pod parovodem

Obr. 92 – Domek č. p. 279 na území dnešního areálu ČEZ u břehu Sviního potoka, v pozadí viadukt u Hornické ulice

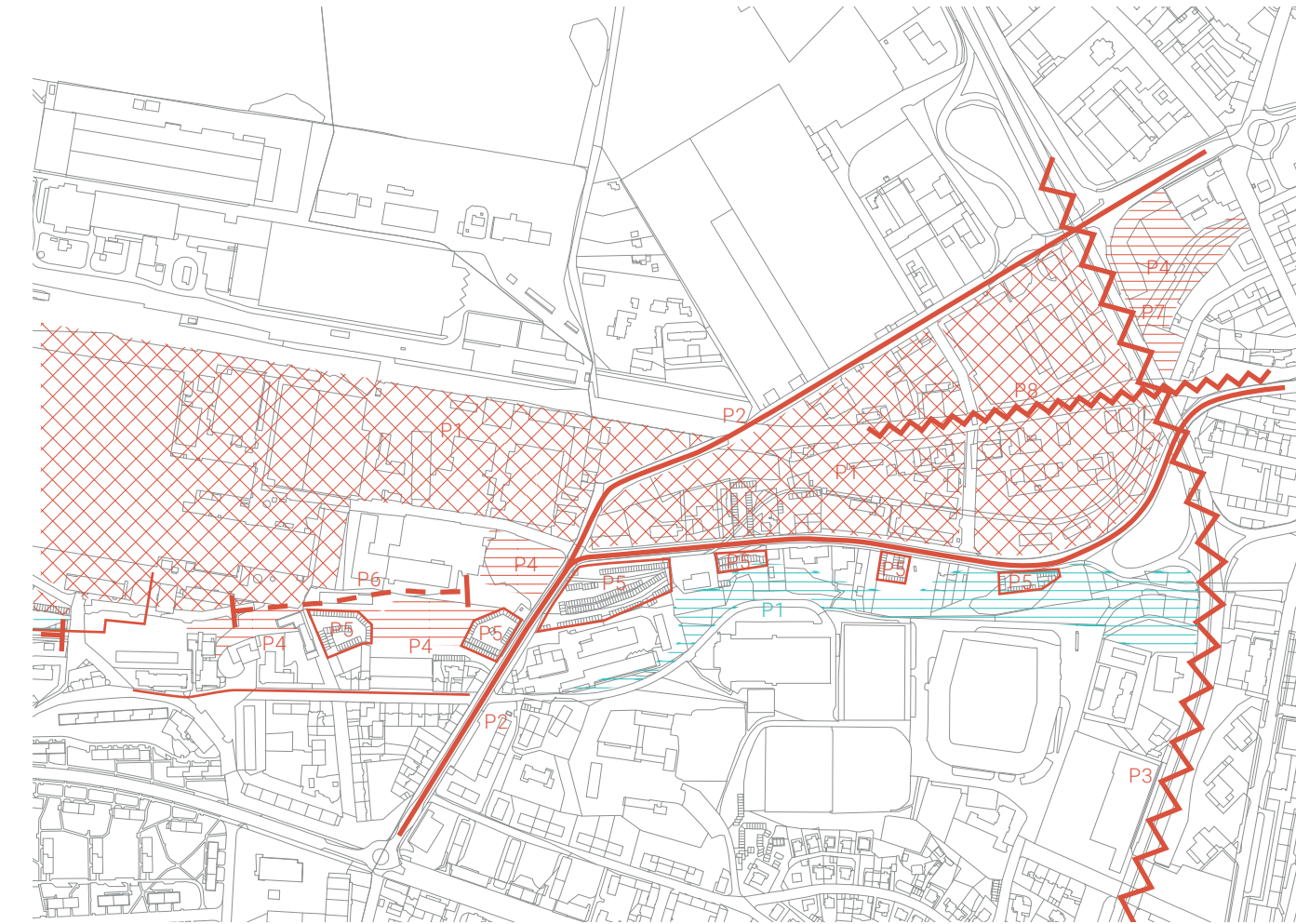
STABILNÍ KATASTR 1842

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ

1 : 8 000

- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK
- BYDLENÍ
- OBČANSKÁ VYBAVENOST
- OBCHOD, SLUŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- ↔ HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- - - CYKLOTRASA

POZITIVA A NEGATIVA

1 : 8 000

P1 ZALESNĚNÝ SVAH TVOŘÍCÍ BARIÉRU MEZI VÝROBNÍMI AREÁLY NA SEVERU A OBYTNÝM A SPORTOVNÍM ÚZEMÍM NA JIHU

— ÚZEMÍ VÝROBNÍCH AREÁLŮ – GENERUJÍ NÁKLADNÍ DOPRAVU V OKOLÍ; NE-VYTVÁŘEJÍ BODY ZÁJMU PRO CHODCE, ÚZEMÍM TAK PROCHÁZÍ MINIMUM OBYVATEL, VYTVÁŘÍ NEPROSTUPNOU BARIÉRU

- P1 VÝROBNÍ AREÁLY
- P2 DOPRAVOU VYTIŽENÉ MÍSTNÍ KOMUNIKACE
- P3 VIZUÁLNÍ I FYZICKÁ BARIÉRA SILNICE I. TŘÍDY NA ESTAKÁDĚ
- P4 NÍZKÁ KVALITA SÍDELNÍ ZELENĚ
- P5 PLOCHY GARÁŽÍ BEZ SOCIÁLNÍ KONTROLY
- P6 CHYBĚJÍCÍ PĚŠÍ PROPOJENÍ Z OBYTNÉ ČÁSTI K SUPERMARKETU
- P7 OBLAST POD MOSTEM VYUŽÍVANÁ LIDMI BEZ DOMOVA
- P8 BARIÉRA ŽELEZNIČNÍ TRATI

ORTOFOTO

1 : 8 000

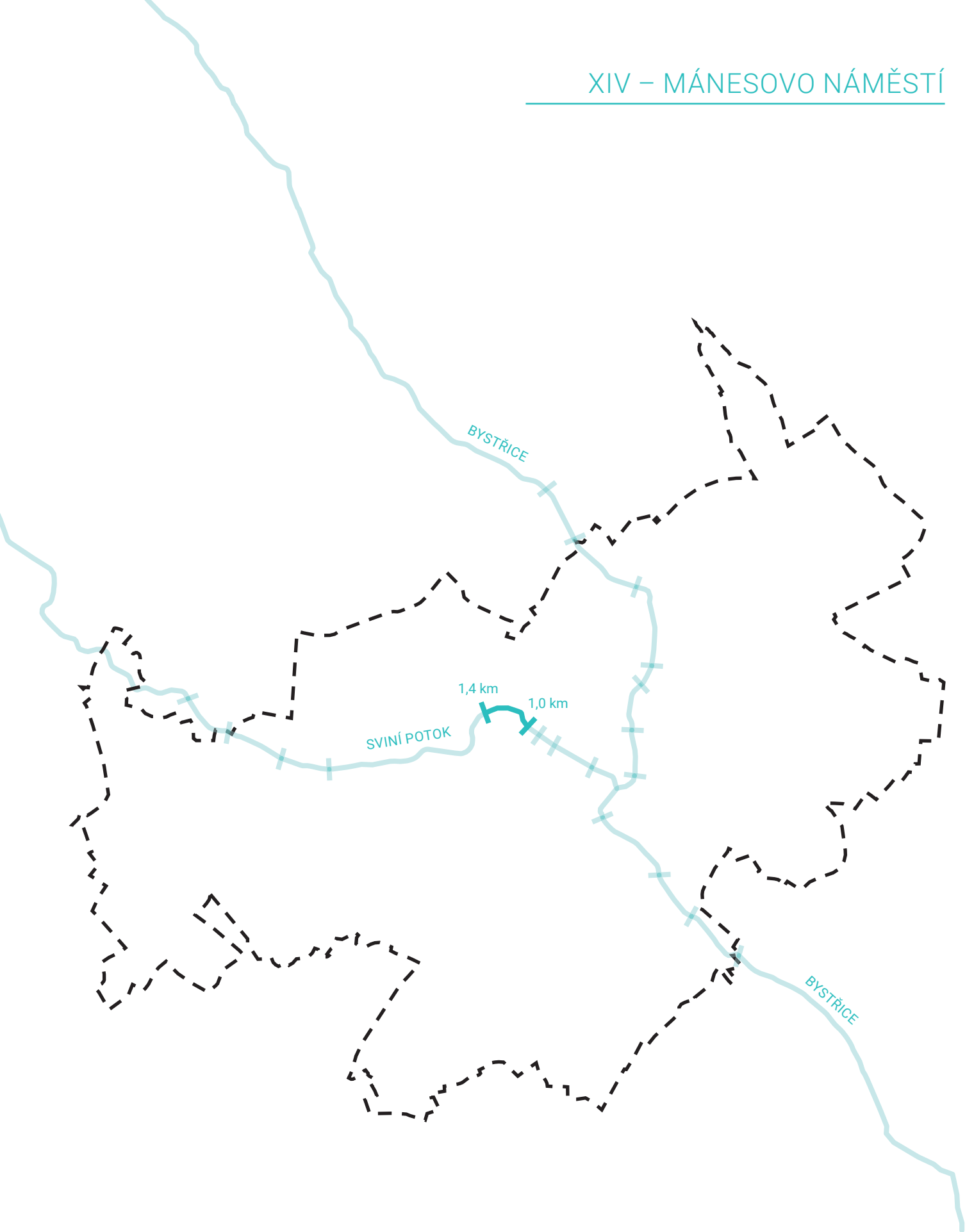
- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ A REKREAČNÍ PLOCHY

1 : 8 000

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY

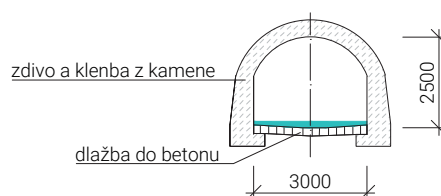
Většina trasy Sviního potoka je v tomto úseku přístupná, avšak nic nenapovídá tomu, že pod zemí teče vodní tok. Nachází se zde minimum zeleně, převážná část povrchu je zpevněna asfaltem.

Sviní potok nejprve prochází pod parkovištěm u supermarketu, podchází ulici Spojenecká a poté mizí pod železničním náspem. Jeho osu sleduje jedna ze dvou pěších komunikací spojujících území Mánesova náměstí s centrem města, nejedná se však o příjemnou cestu.

Zde začíná nejstarší úsek zaklenutí koryta, jedním z důvodů byla výstavba nových domů a ulic v okolí Mánesova náměstí.

Obr. 93 – Sviní potok protéká pod parkoviště u supermarketu

Obr. 96 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 94 – Terén začíná stoupat směrem k železnici

Obr. 97 – Pohlednice propagující výrobu droždí a lihu v Bramschově továrně na dnešním Mánesovo nám. (Bramschplatz)

Obr. 95 – V pozadí železniční trať

Obr. 98 – Většina domů v Hornické ulici nebyla od 50. let 20. století udržována a na konci století došlo k jejich stržení

ORTOFOTO

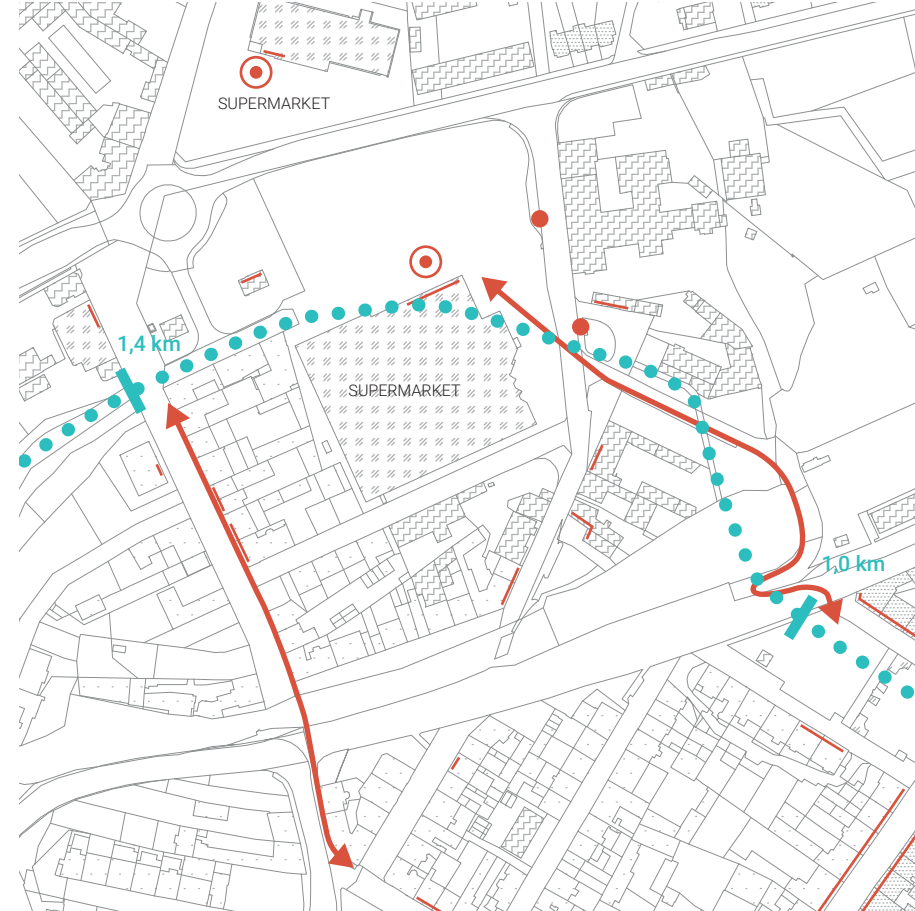
- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK

1 : 4 000

FUNKČNÍ VYUŽITÍ, PROSTUPNOST ÚZEMÍ

- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK
- BYDLENÍ
- OBCHOD, SLUŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- KONCENTRACE OBYVATEL
- HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- AKTIVNÍ PARTER

1 : 4 000

VEŘEJNÉ PROSTORY, ZELENĚ A REKREAČNÍ PLOCHY

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- MĚSTSKÁ ZELEŇ
- SOUKROMÉ ZAHRADY

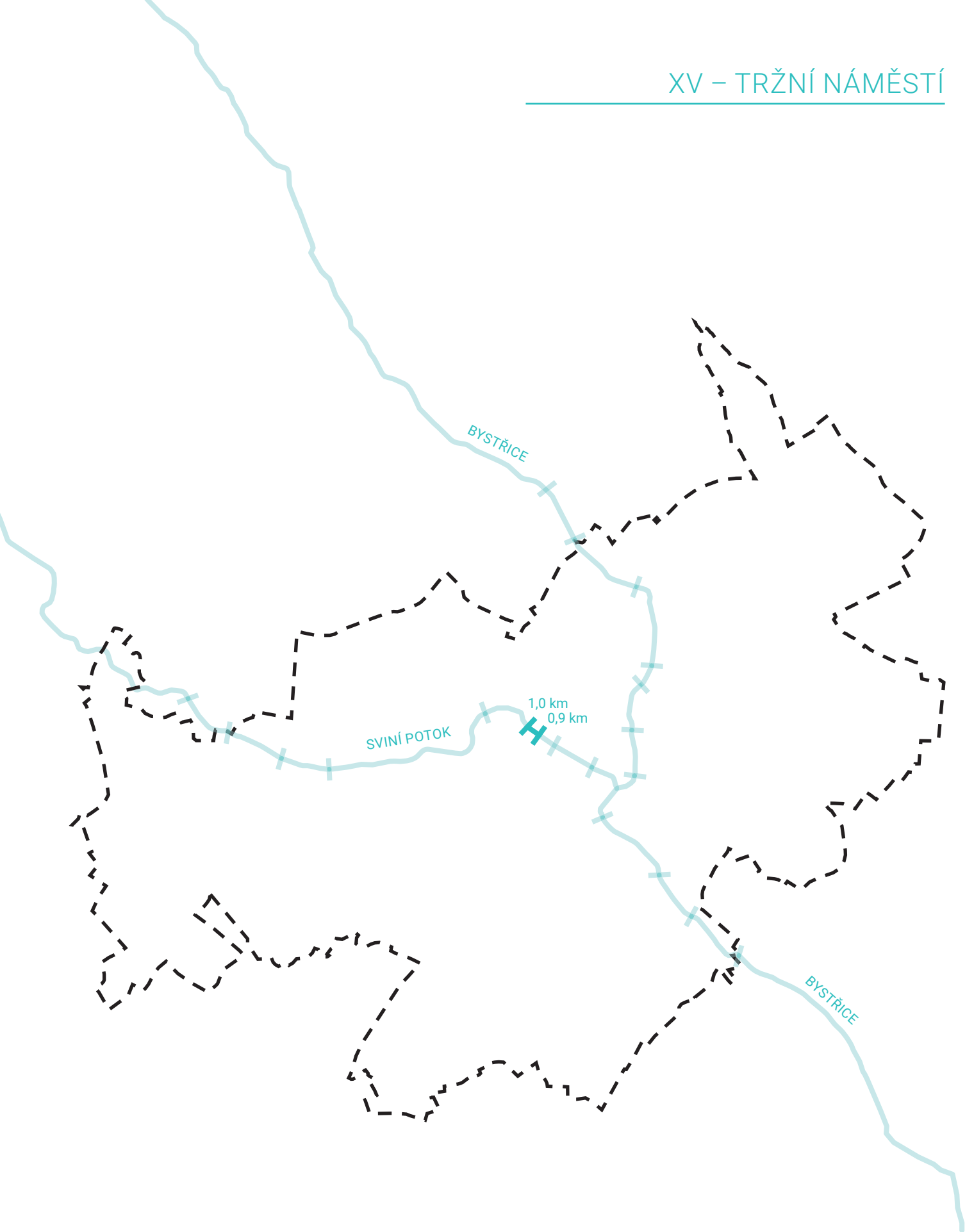
1 : 4 000

POZITIVA A NEGATIVA

- P1 VELKÁ PLOCHA VOLNÉ ROSTOUCÍ ZELENĚ
- N1 DOPRAVOU VYTIŽENÉ MÍSTNÍ KOMUNIKACE
- N2 BARIÉRA ŽELEZNIČNÍ TRATI
- N3 NEATRAKTIVNÍ PĚŠÍ SPOJENÍ TVOŘENÉ PŘECHODEM VYTIŽENÉ KOMUNIKACE A PODCHODEM POD ŽELEZNIČNÍ TRATÍ
- N4 PROTIHLUKOVÁ STĚNA TVOŘÍCÍ BARIÉRU V ÚZEMÍ
- N5 HISTORICKÁ ZÁSTAVBA V ZANEDBANÉM STAVU
- N6 PARKOVIŠTĚ TVOŘENÉ ROZSAHLOU ASFALTOVOU PLOCHOU

1 : 4 000

Tržní náměstí představuje jedno ze 4 náměstí v centru Teplic, jednoznačně se však jedná o to nejzanedbanější. Nachází se na okraji obytné čtvrti, blízko vytižené silnice a železniční trati, neprochází přes něj tedy mnoho pěších tras. Jeho poloha je jednou z příčin neutěšeného stavu. Spíše než tržní charakter má podobu parkoviště. Stále zázemí pro trhy není využíváno, prodej probíhá na náměstí Svobody blíže centru.

Sviní potok se v těchto místech nachází zhruba 10 metrů pod zemí, jeho odkrytí proto není možné. Na vodní tok však mohou odkazovat vodní prvky ve veřejném prostoru.

Obr. 99 – Polovina Tržního náměstí je využívána jako parkovací plocha

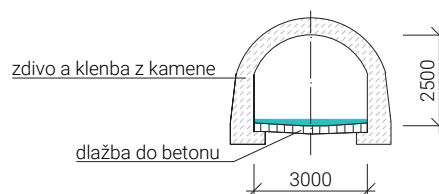

Obr. 100 – Pozůstatky zázemí pro trhy

Obr. 101 – V současné době zde funguje pouze pár provizorních prodejních stánků

Původní meandry potoka zanikly při rozvoji města, neboť pro výstavbu nových ulic a domů bylo koryto zakryto a terén výrazně navýšen.

Obr. 102 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 103 – Dnešní ulice 28. října, Tržní náměstí (Schmeykalplatz) se nachází na levé straně, v ose je vidět teplické nádraží

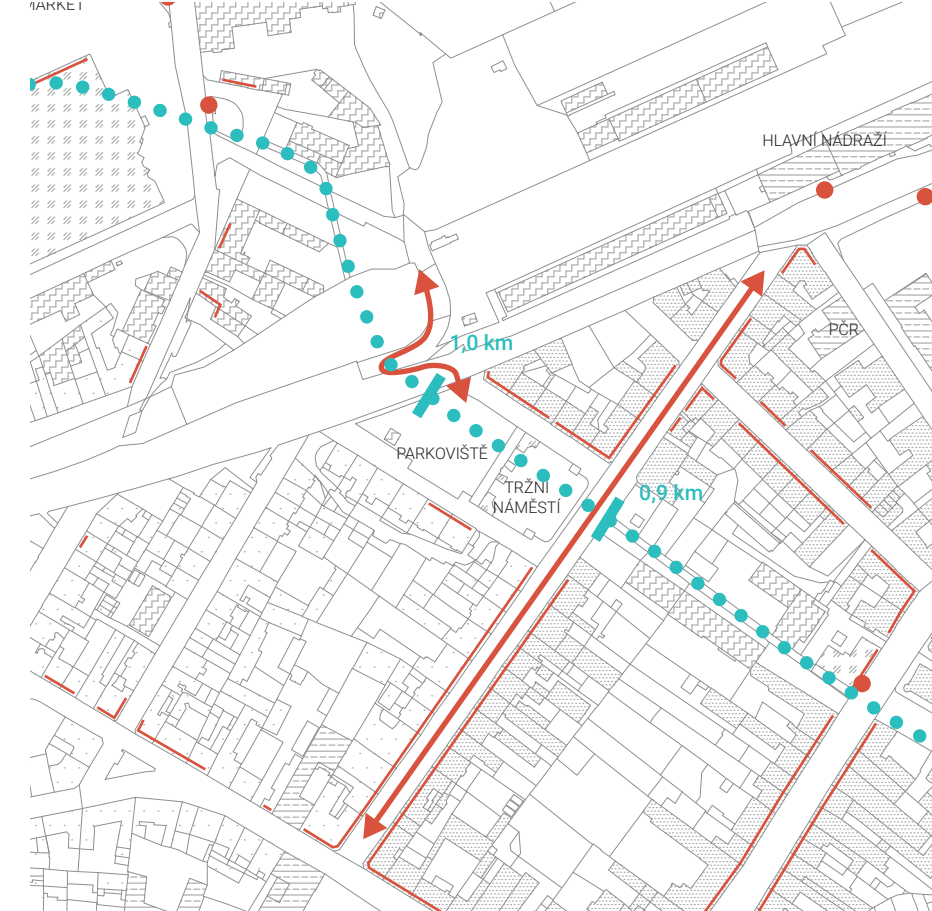
Obr. 104 – Bývalý hotel Nádraží v severovýchodním rohu Tržního náměstí

- SVINÍ POTOK
- ● ● ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK

- SVINÍ POTOK
- ● ● ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK
- BYDLENÍ
- OBCHOD, SLUŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- KONCENTRACE OBYVATEL
- HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- AKTIVNÍ PARTER

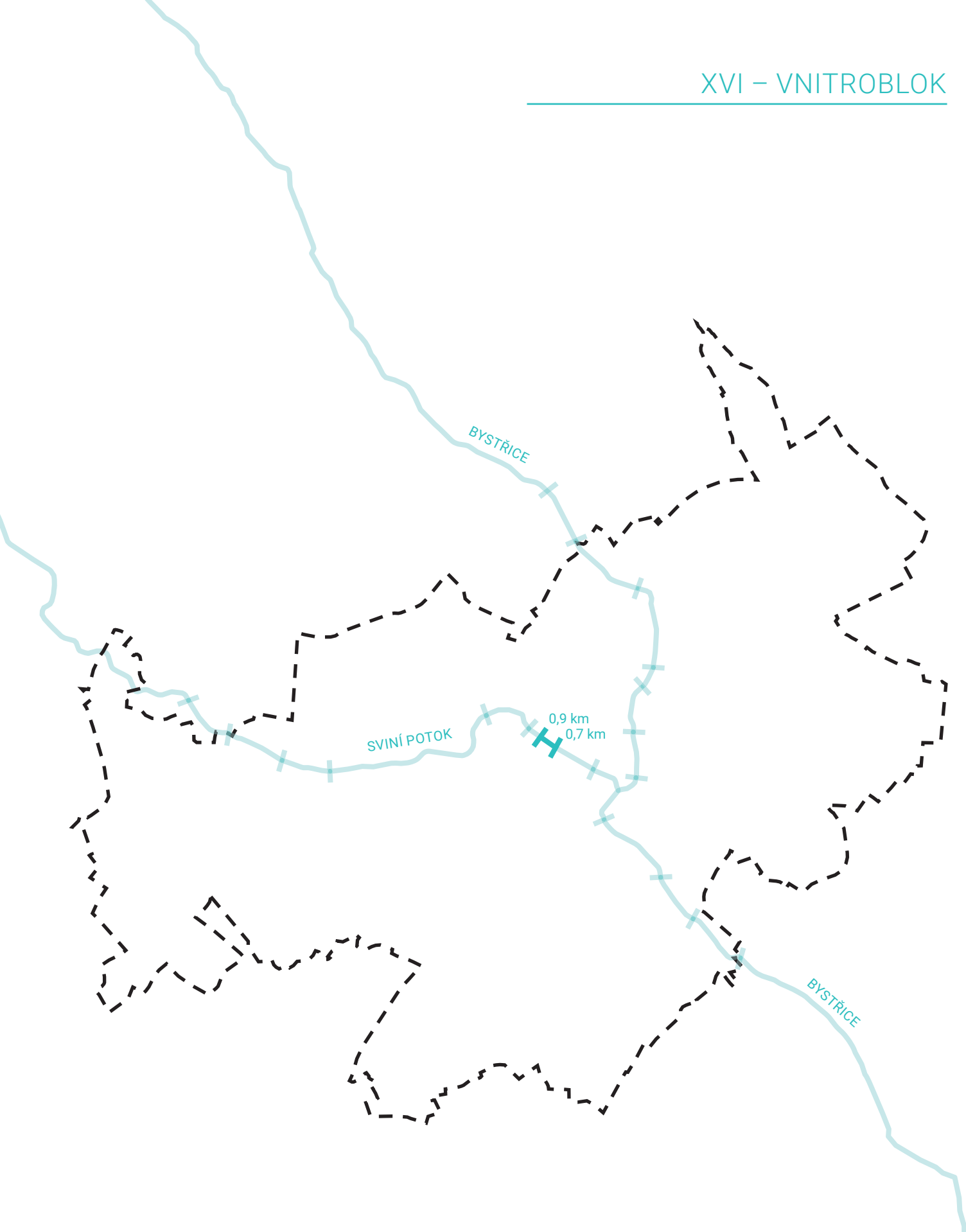

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY

- + NÁMĚSTÍ JE DOBRĚ DOSTUPNÉ MHD
- ÚZEMÍ PŮSOBÍ ZANEDBANĚ
- N1 NEVYUŽÍVANÉ A CHÁTRAJÍCÍ ZÁZEMÍ PRO TRHY
- N2 PLOCHA NÁMĚSTÍ VYUŽÍVANÁ JAKO PARKOVIŠTĚ
- N3 ZANEDBANÁ HISTORICKÁ ZÁSTAVBA

Jedná se jediný čistě vnitroblokový úsek potoků v Teplicích. Terén ve vnitrobloku je přibližně o 5 metrů níže než okolní ulice, trasa potoka kopíruje v přímé linii chátrající industriální objekt. Hlavní dominantu úseku tvoří palác pojišťovny Concordia z roku 1931.

Obnovení pěšího propojení by navázalo na osu Tržní náměstí – Šanovský park. Především lepší dostupnost náměstí by přispěla ke zvýšení jeho atraktivity. Renovace industriálního objektu a přeměna přilehlého vnitrobloku vytvoří rekreační plochu uvnitř centra, které se vyznačuje nízkým podílem zeleně.

Obr. 105 – Pohled od vnitrobloku teréně položeného cca o 5 metrů níže, na jehož dně se nachází strop Sviního potoka

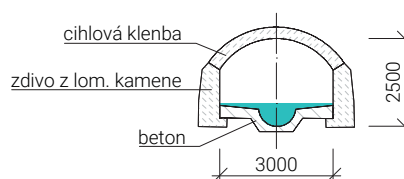

Obr. 106 – Zřetelný výškový rozdíl na konci úseku mezi vnitroblokem a Masarykovou třídou

Obr. 107 – Provizorním stánkem zastavěný přístup do vnitrobloku z Masarykovy ulice

Koryto potoka bylo před stoletím zakryto, avšak pěší propojení podél jeho trasy existovalo ještě ve 2. polovině 20. století.

Obr. 108 – Řez korytem 1 : 200

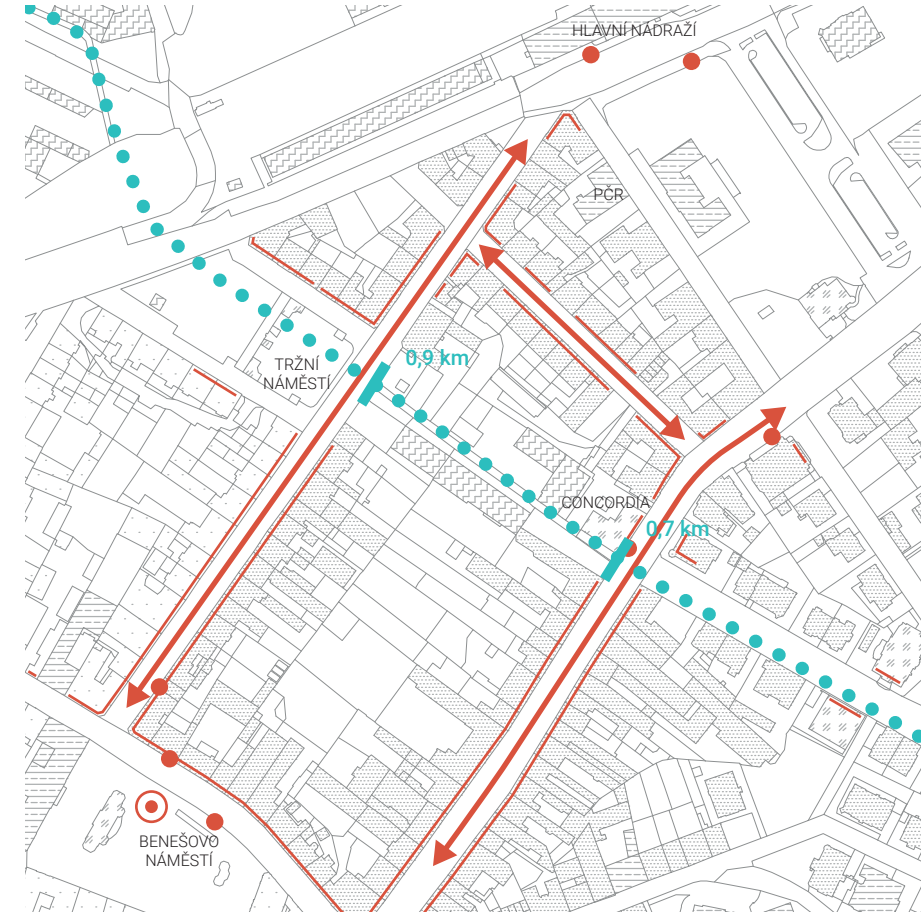
Obr. 109 – Funkcionalistický dům Concordia vyzdobený politickými poutači SdP před volbami v roce 1938

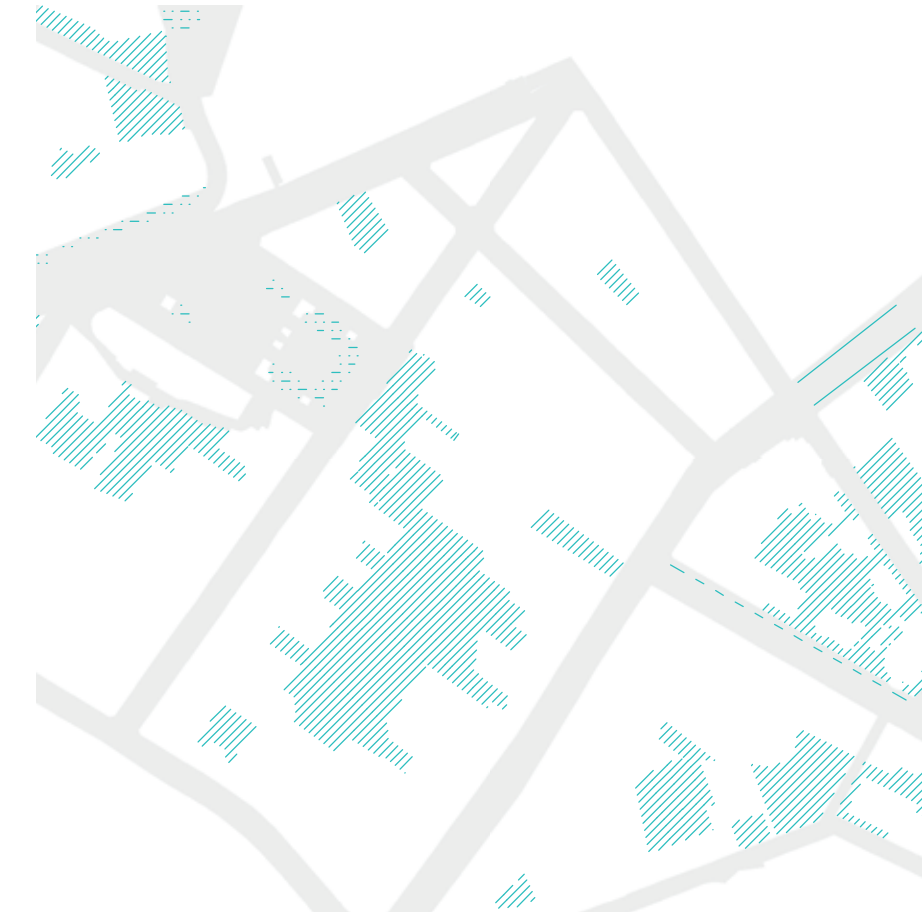
- SVINÍ POTOK
- ● ● ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK

- SVINÍ POTOK
- ● ● ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK
- BYDLENÍ
- OBCHOD, S. UŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- KONCENTRACE OBYVATEL
- HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- AKTIVNÍ PARTER

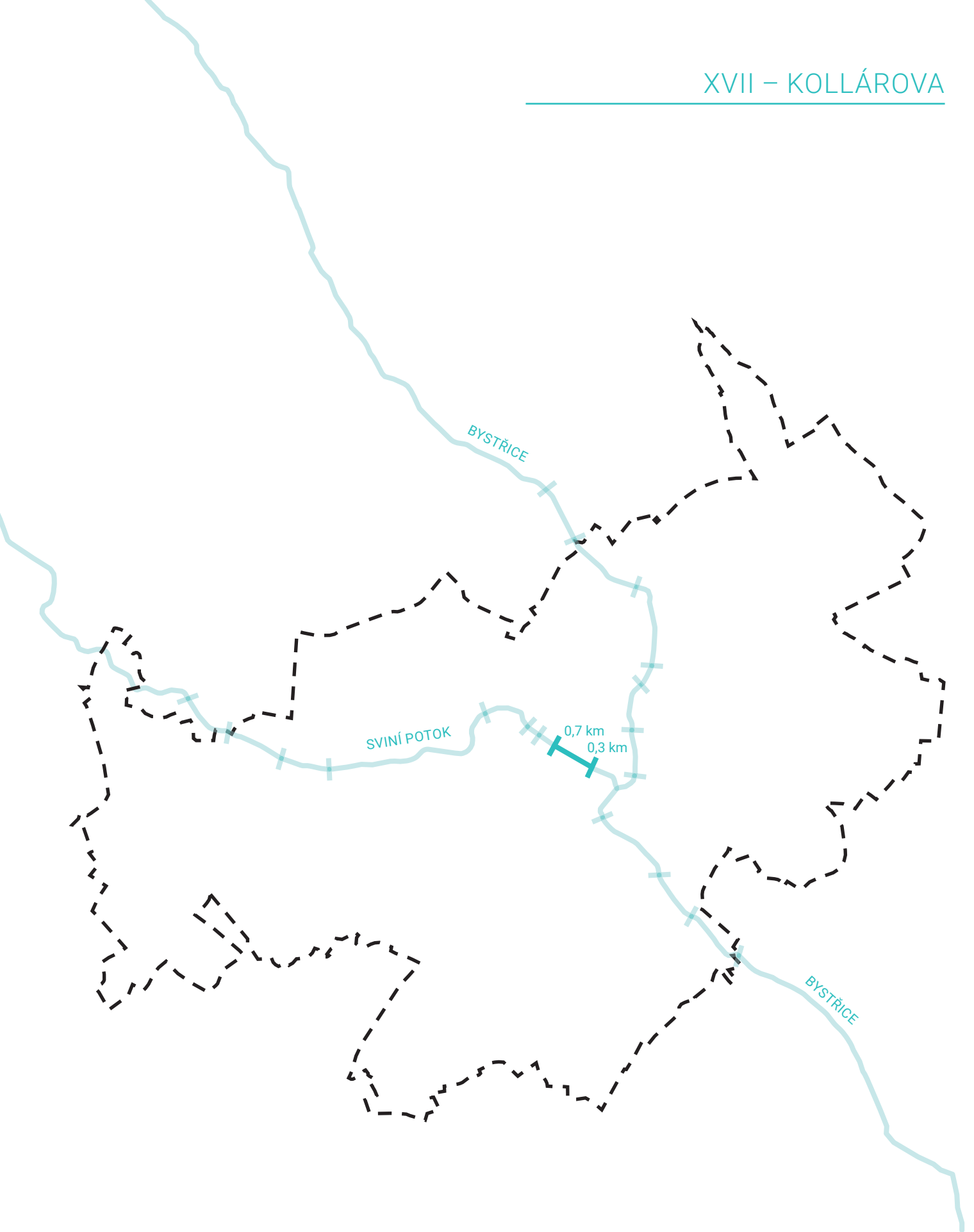

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY
- LINIOVÁ MĚSTSKÁ ZELENĚ
- - - STROMOŘADÍ

- + ÚZEMÍ S HISTORICKOU ZÁSTAVBOU (MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE), DOBRĚ DOSTUPNÉ MHD
- N1 NEPROSTUPNÝ VNITROBLOK V OSE TRŽNÍ NÁMĚSTÍ – KOLLÁROVA – ŠANOVSKÝ PARK
- N2 CHÁTRAJÍCÍ INDUSTRIÁLNÍ BUDOVA
- N3 VELKÁ ČÁST VNITROBLOKU BEZ ZELENĚ, VYUŽIVANÁ JAKO PARKOVIŠTĚ
- N4 VÝŠKOVÁ BARIÉRA 5 m MEZI VNITROBLOKEM A ULICÍ MASARYKOVA TRŽDA
- N5 PALÁC POJIŠTOVNY CONCORDIA – FUNKCIONALISTICKÁ BUDOVA S PŘESTÁVENOU KOMERČNÍ ČÁSTÍ A OBCHODY NÍZKÉ KVALITY

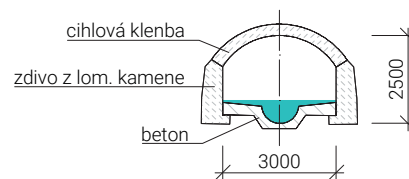
Ulice Kollárova tvoří jedno z hlavních spojení mezi centrem Teplic, konkrétně aktivní ulicí Masarykova třída, a lázeňskou částí města. Přestože zde není velká hustota aktivního parteru, význam spojení generuje vyšší počet návštěvníků. Na první pohled však v ulici dominují parkovací stání, zeleň je zastoupena pouze chudším stromořadím. Sviní potok zde protéká pod obytnými domy na jižní straně ulice a není v území nijak zřejmý.

Význam této pěší osy by měl být podpořen i kvalitou veřejného prostoru. Ten by zároveň mohl upomínat na potok v podzemí.

Na jižní straně ústí Sviní potok k budově Městských lázní, které tvořili osovou dominantu ulice. Tato významná budova však začala na konci 20. století chátrat a v roce 2008 byla z developerských důvodů zbořena. Dosud se zde nachází její pozůstatky.

Obr. 110 – Počátek Kollárovy ulice

Obr. 113 – Řez korytem 1 : 200

Obr. 111 – Pohled proti proudu do Kollárovy ulice

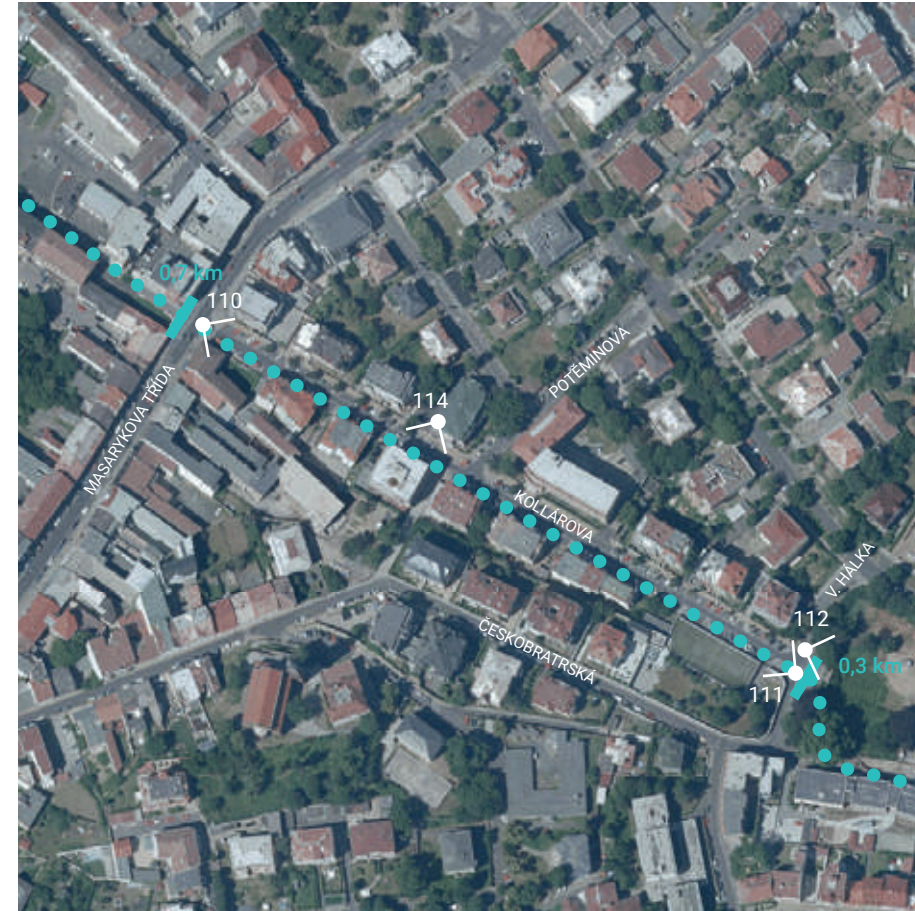
Obr. 112 – Vyústění úseku k pozůstatku schodů zbořených Městských lázní. Za nimi se nachází šanovský park

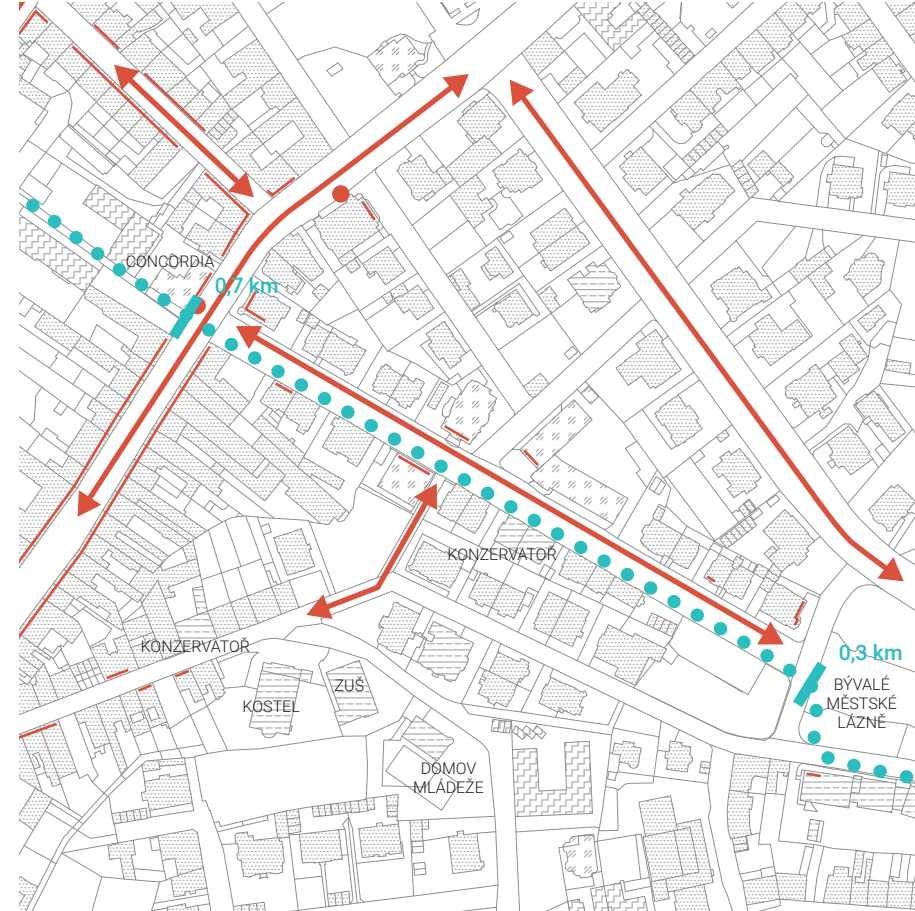
Obr. 114 – Na fotografii je zřetelné povrchové koryto Sviního potoka, dnes zakryté pod ulicí Kollárova

- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK

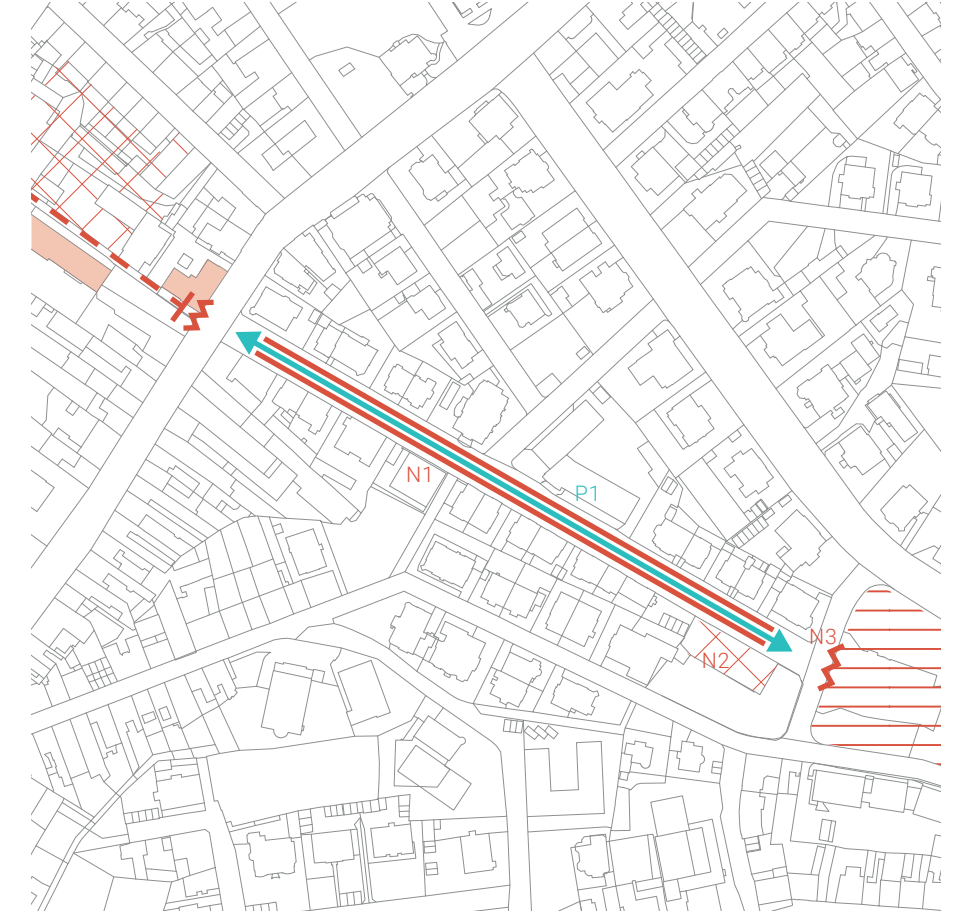
- SVINÍ POTOK
- ZAKRYTÝ SVINÍ POTOK
- BYDLENÍ
- OBCHOD, S. UŽBY
- VÝROBNÍ AREÁL
- ZASTÁVKA MHD
- HLAVNÍ PĚŠÍ TRASY
- AKTIVNÍ PARTER

- VEŘEJNÝ PROSTOR
- PARK
- MĚSTSKÁ ZELENĚ
- SOUKROMÉ ZAHRADY
- LINIOVÁ MĚSTSKÁ ZELENĚ
- STROMOŘADÍ

- KLIDNÁ OBYTNÁ ZÁSTAVBA, PŘEDEVŠÍM VILOVÉHO TYPU
- ULICE KOLLÁROVA VYUŽÍVÁNA PĚŠÍMI JAKO SPOJNICE NÁKUPNÍ MASARYKOVY TRÍDY A ŠANOVSKÉHO PARKU
- V PĚŠÍM INTENZIVNĚ VYUŽÍVANÉ ULICI DOMINUJÍ PARKOVACÍ STÁNÍ
- SOUKROMÉ TENISOVÉ HRÁŠTĚ, KTERÉ NENÍ PŘÍSTUPNÉ OKOLNÍM OBYVATELŮM
- POZŮSTATEK ZBOŘENÉ HISTORICKÉ BUDOVY MĚSTSKÝCH LÁZNÍ

CHARAKTERY

Na základě podrobné analýzy byly toky rozčleněny na úseky odpovídající či vykazující znaky jednoho z následujících charakterů:

PŘÍRODNÍ

PRŮMYSLOVÝ

PROMENÁDNÍ

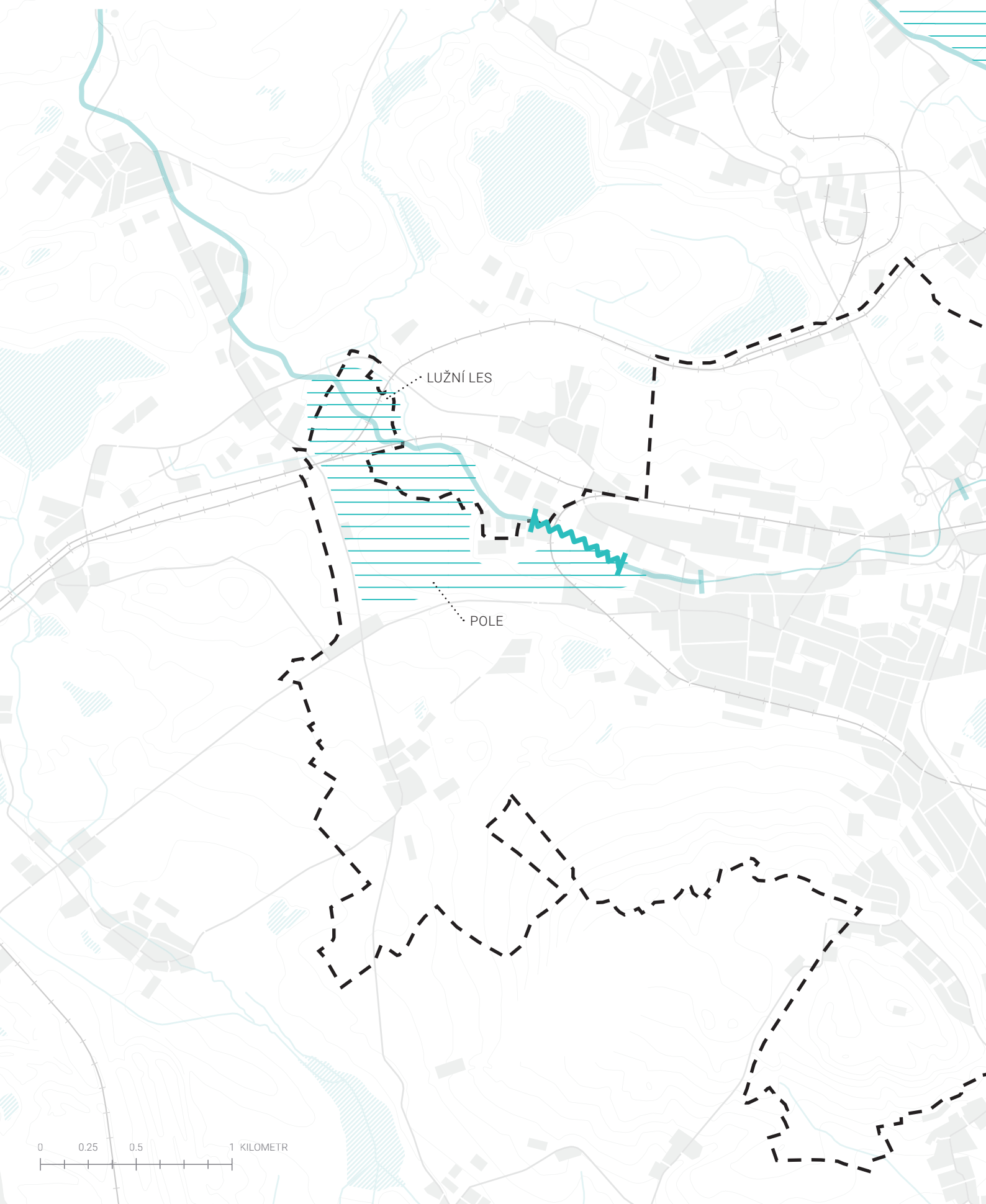
REKREAČNĚ OBYTNÝ

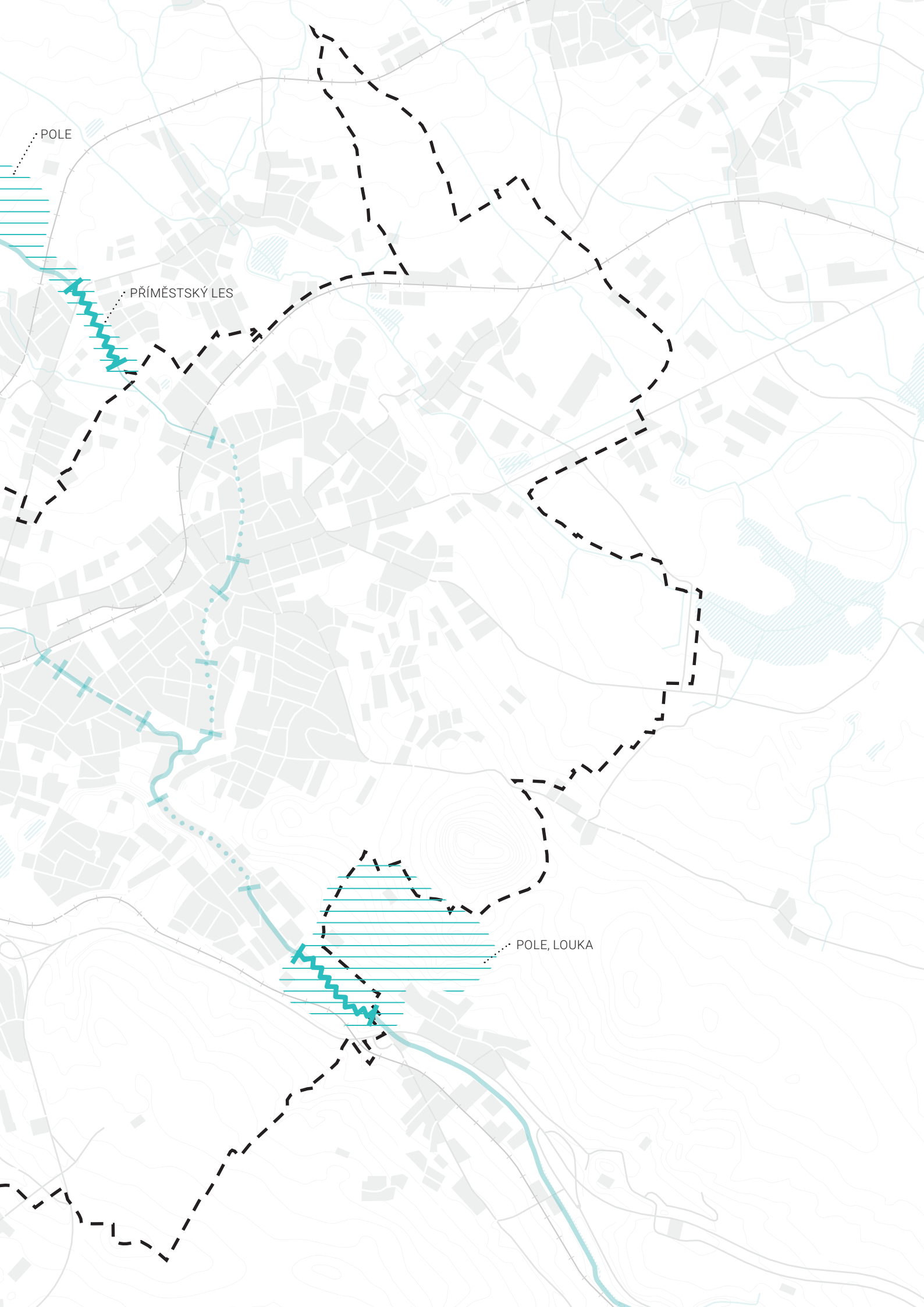
MĚSTSKÝ

PARKOVÝ

Úseky se nacházejí na rozhraní mezi městem a okolní krajinou. Prostředí je převážně přírodní, jen umělé koryto představuje vstup člověka. Břehy jsou lemovány příměstským nebo lužním lesem, v blízkosti najdeme i polní či luční společenství. Tyto biotopy souvisle navazují na krajinu v okolí.

Úseky vykazují **PŘÍRODNÍ CHARAKTER**.

POLE

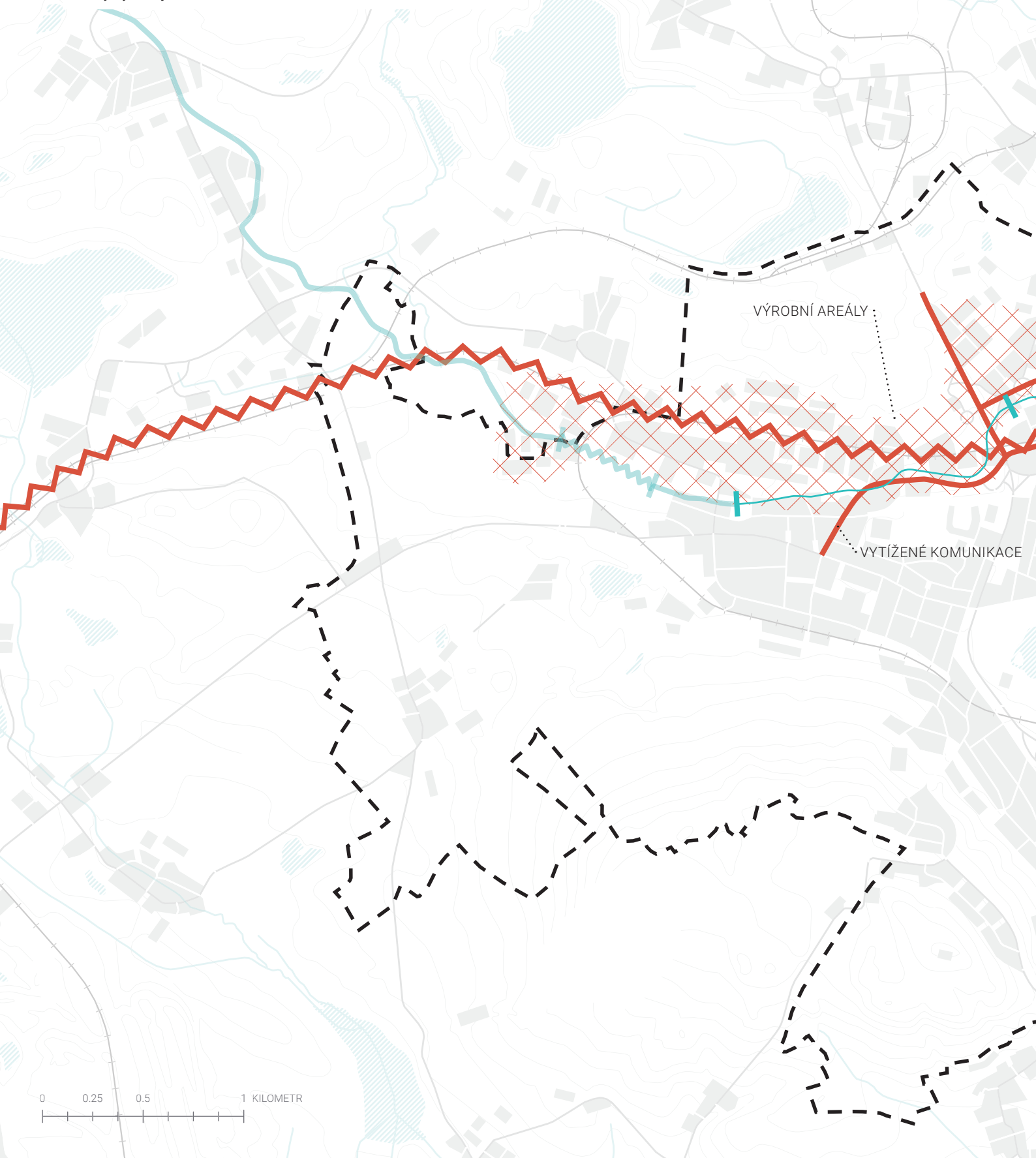
PŘÍMĚSTSKÝ LES

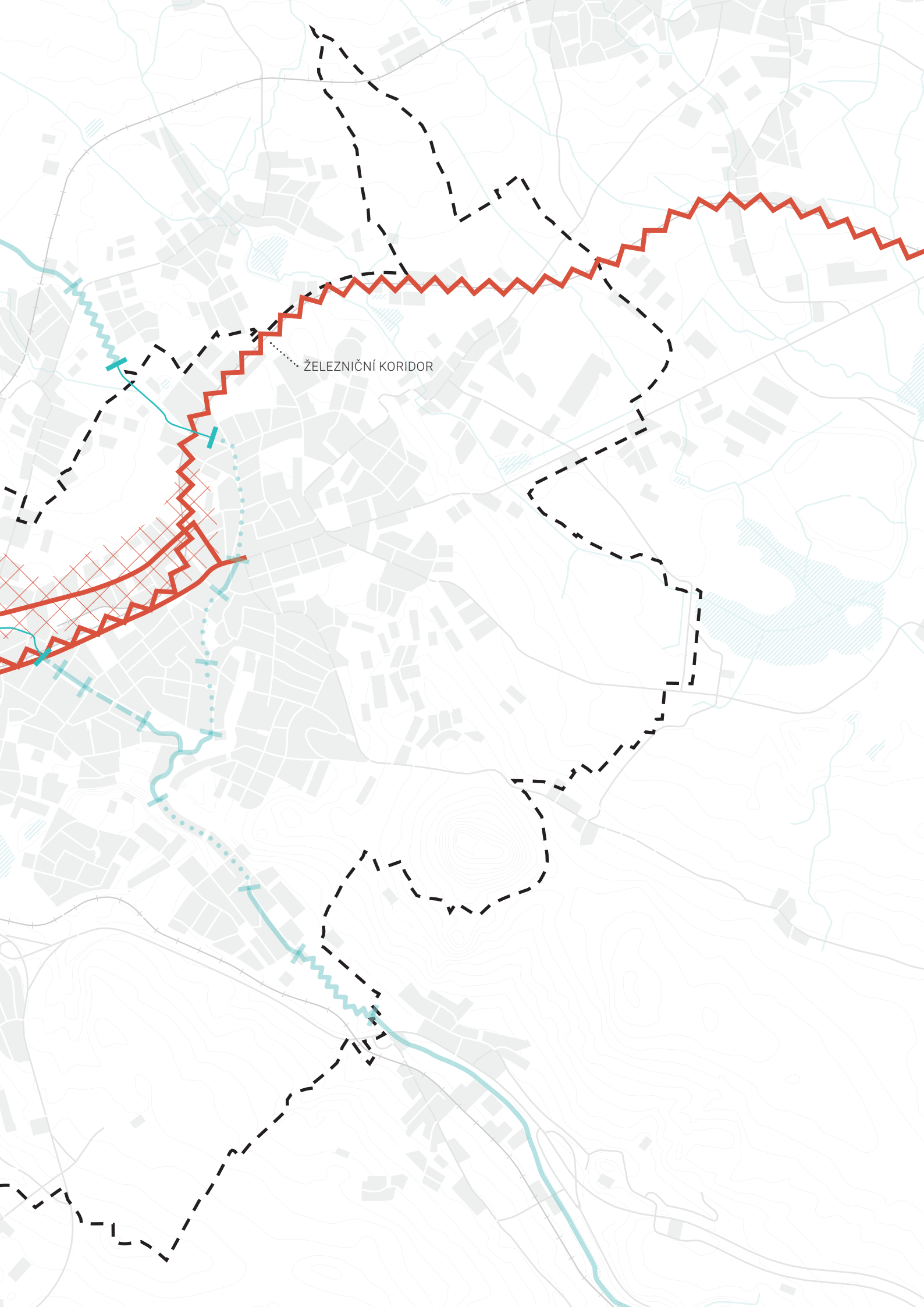
POLE, LOUKA

Úseky procházejí výrobními areály. Jedná se převážně o plochy, kde neprobíhá intenzivní výroba, jsou nepřístupné a využívány jako odstavné nebo skladovací zázemí. Potoky občas tvoří hranici mezi dvěma provozy, ani v tomto případě se však nedá podél toků pohybovat. Pokud je na některých místech koryto ve veřejném prostoru, je zakryté a jedná se o oblast garážových stání.

Území je křížováno hlavním železničním koridorem a vytiženými silnicemi, které vytváří jak fyzické bariéry v území, tak hlukové a atmosférické znečištění.

Úseky vykazují **PRŮMYSLOVÝ CHARAKTER**.

ŽELEZNIČNÍ KORIDOR

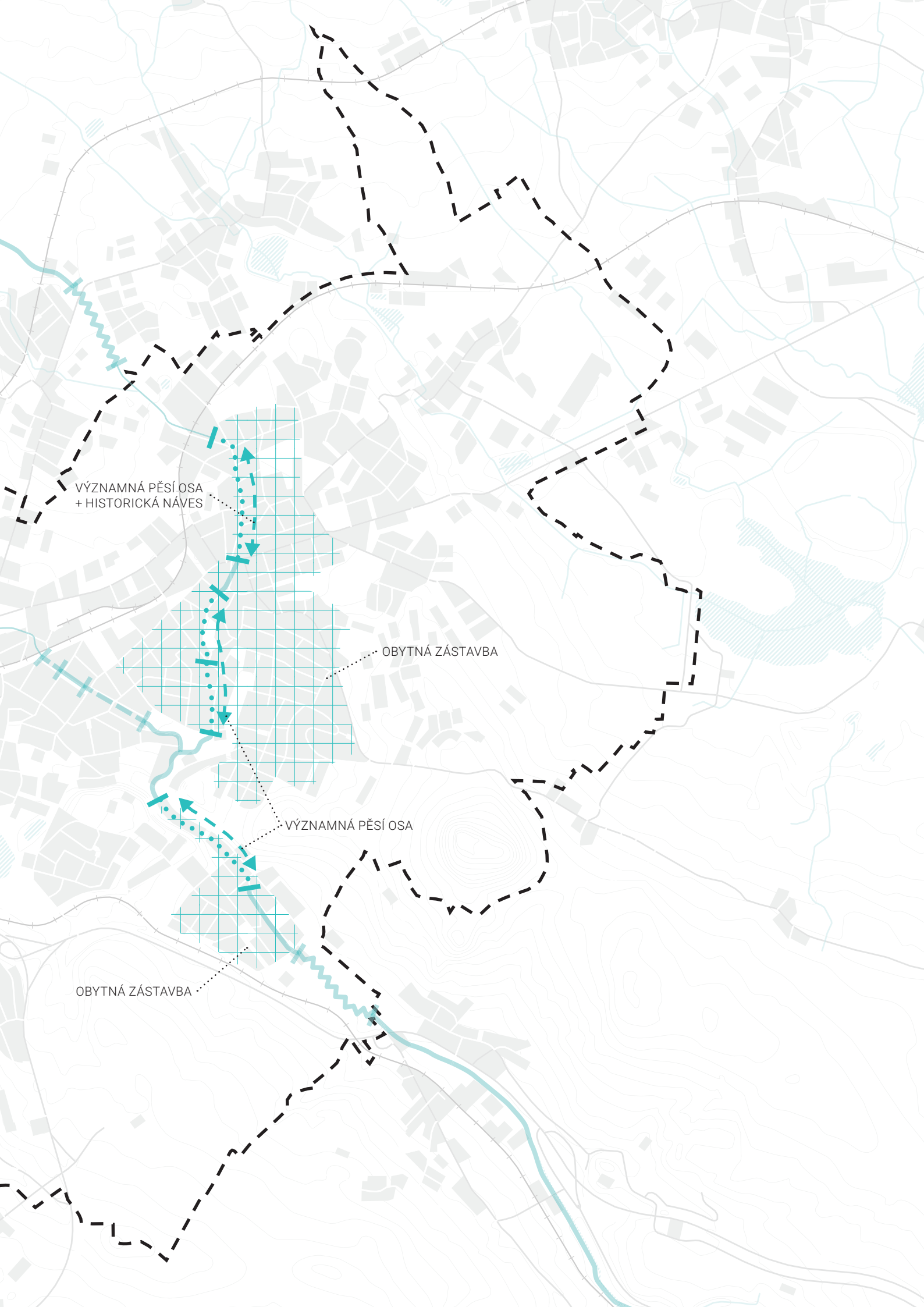
Úseky kopírují výrazné pěší spojení v radiálním směru města. Propojují obytnou zástavbu navzájem a zároveň ji napojují na lázeňské centrum. Na úsecích nad soutokem je koryto zakryté, aby umožnilo vzniknout širokému pěšímu koridoru, tato významná osa však existovala již před regulací. V Trnovanech Bystřice představovala hlavní prvek ve veřejném prostoru dnes již zaniklé lineární návsi. Dodnes se na několika místech zachovala zeleň kopírující trasu potoka.

Potoky procházejí obytnou zástavbou, jedná se o prostředí mimo hlavní puls města. Jednotlivé části jsou od sebe odděleny výraznými městskými komunikacemi.

Úseky vykazují **PROMENÁDNÍ CHARAKTER**.

0 0.25 0.5 1 KILOMETR

VÝZNAMNÁ PĚSÍ OSA
+ HISTORICKÁ NÁVES

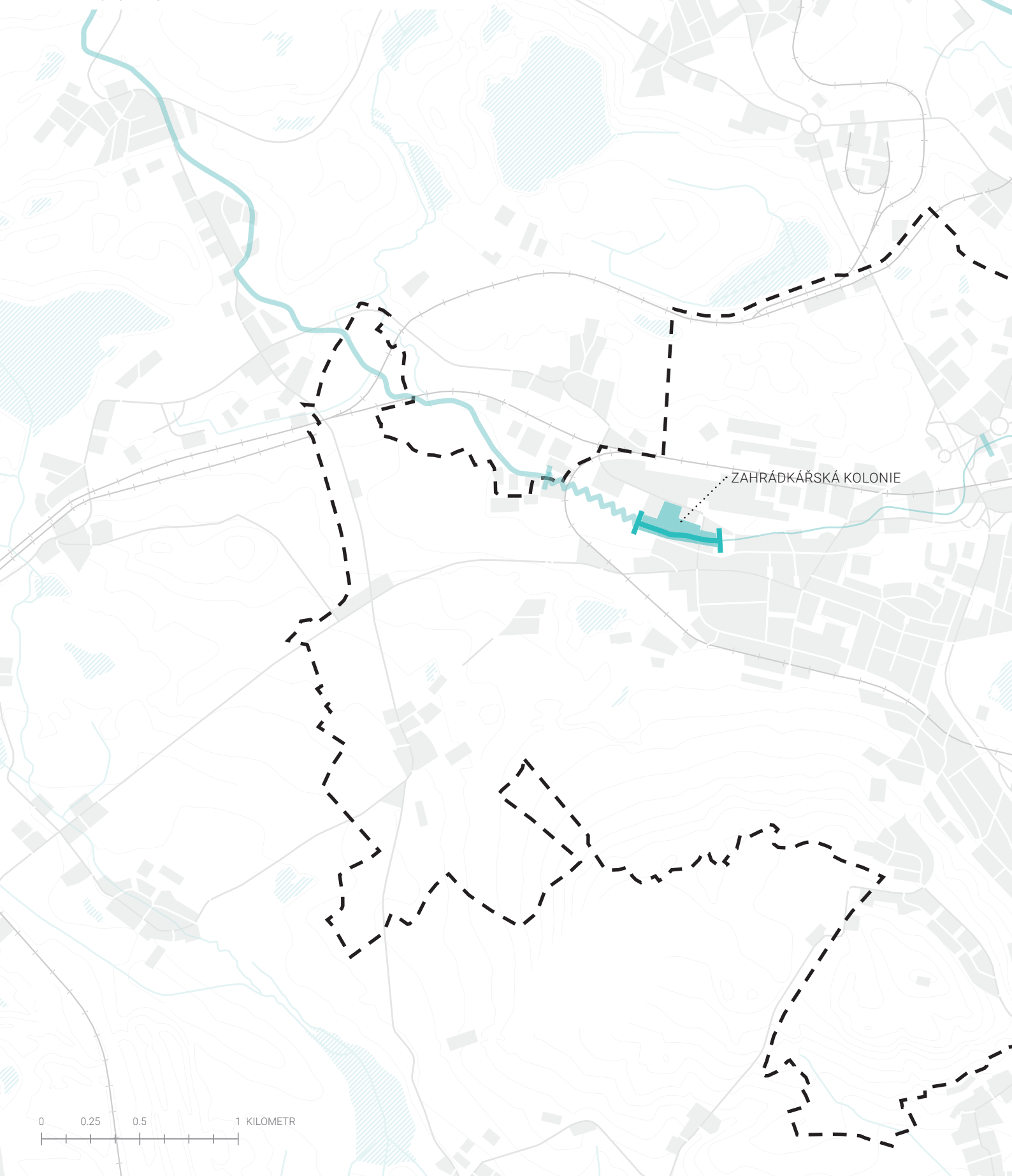
OBYTNÁ ZÁSTAVBA

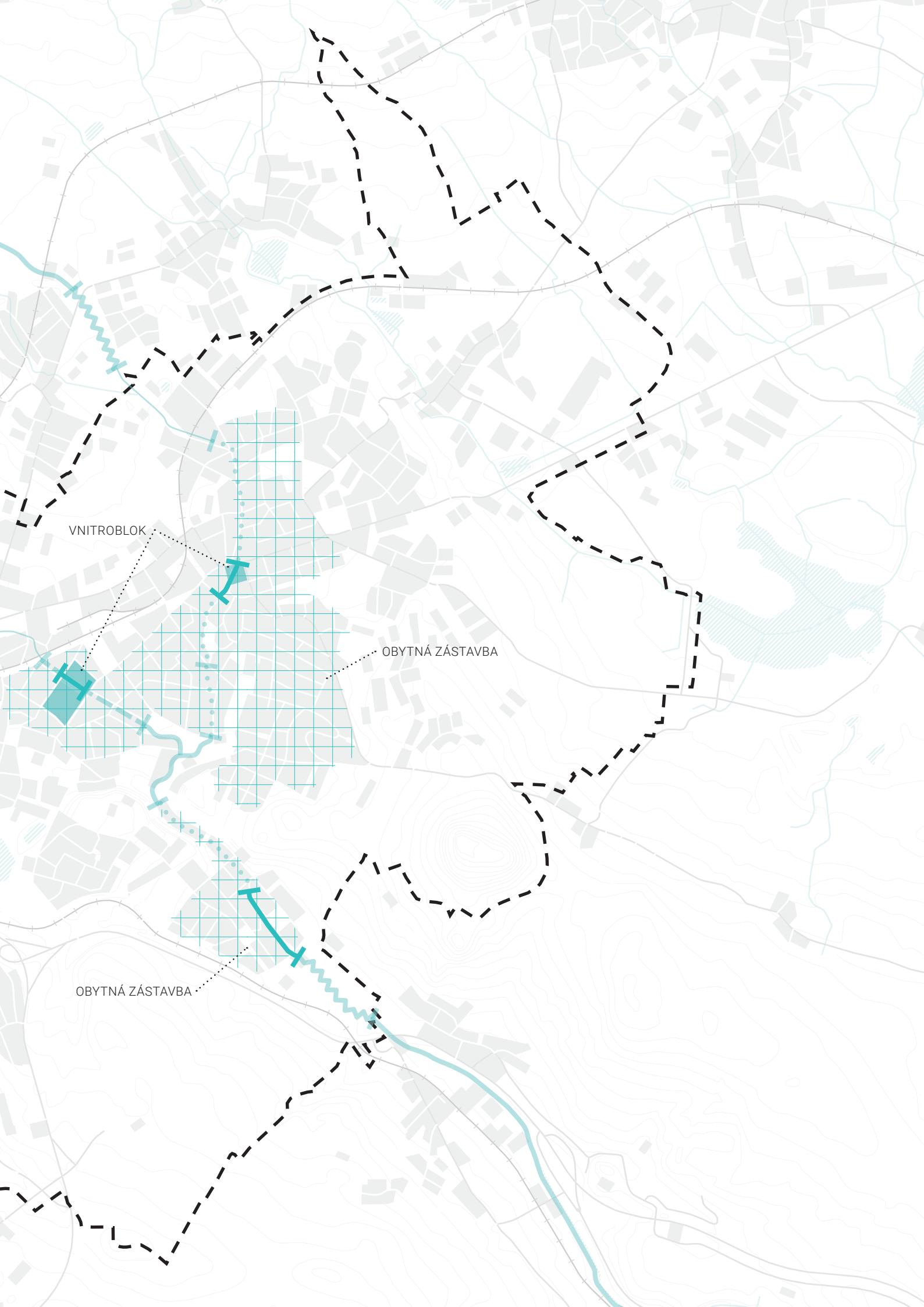
VÝZNAMNÁ PĚSÍ OSA

OBYTNÁ ZÁSTAVBA

Úseky procházejí obytnou zástavbou nebo místy využívanými ke každodenní rekreaci. Jde o klidné lokality s minimem dopravy a vyšším zastoupením zeleně, které mají potenciál sloužit okolním obyvatelům. V blízkosti centra města se jedná o dva vnitrobloky. V Proseticích protéká Bystřice nevyužitým veřejným prostorem v těsné návaznosti na panelové sídliště, pro obyvatele Řetenic by zprůchodnění zahrádkářské kolonie umožnilo rekreační využití.

Úseky vykazují **REKREAČNĚ OBYTNÝ CHARAKTER**.

VNITROBLOK

OBYTNÁ ZÁSTAVBA

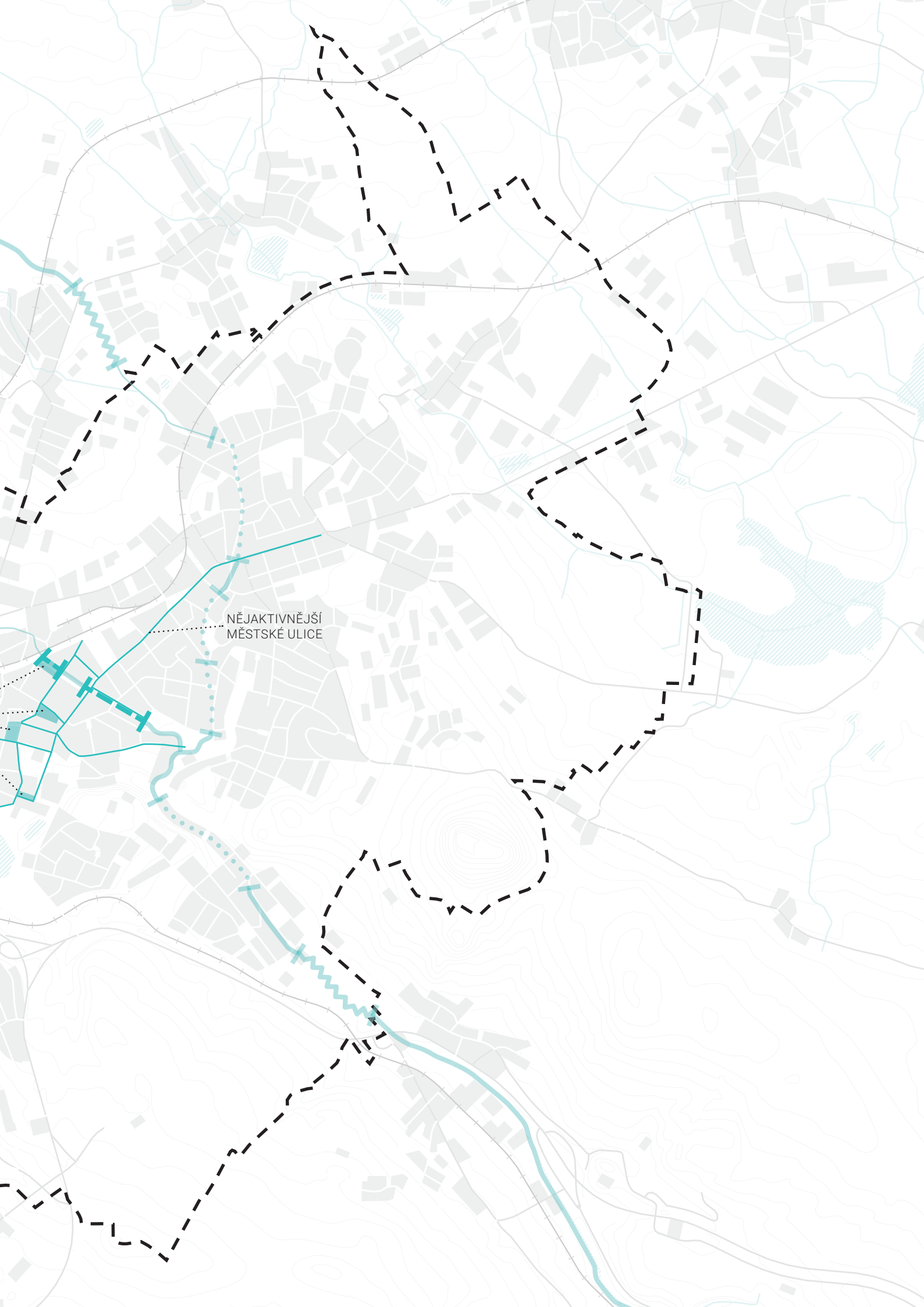
OBYTNÁ ZÁSTAVBA

Úseky kopírují neaktivnější veřejné prostory ve městě. Jedná se o náměstí v centru města a ulici, která tvoří jedno z hlavních spojení mezi nákupní třídou a lázeňskými areály. Obě místa využívají zpevněné povrchy se solitérní zelení a jsou doprovázena aktivním parterem.

Úseky vykazují **MĚSTSKÝ CHARAKTER**.

0 0.25 0.5 1 KILOMETR

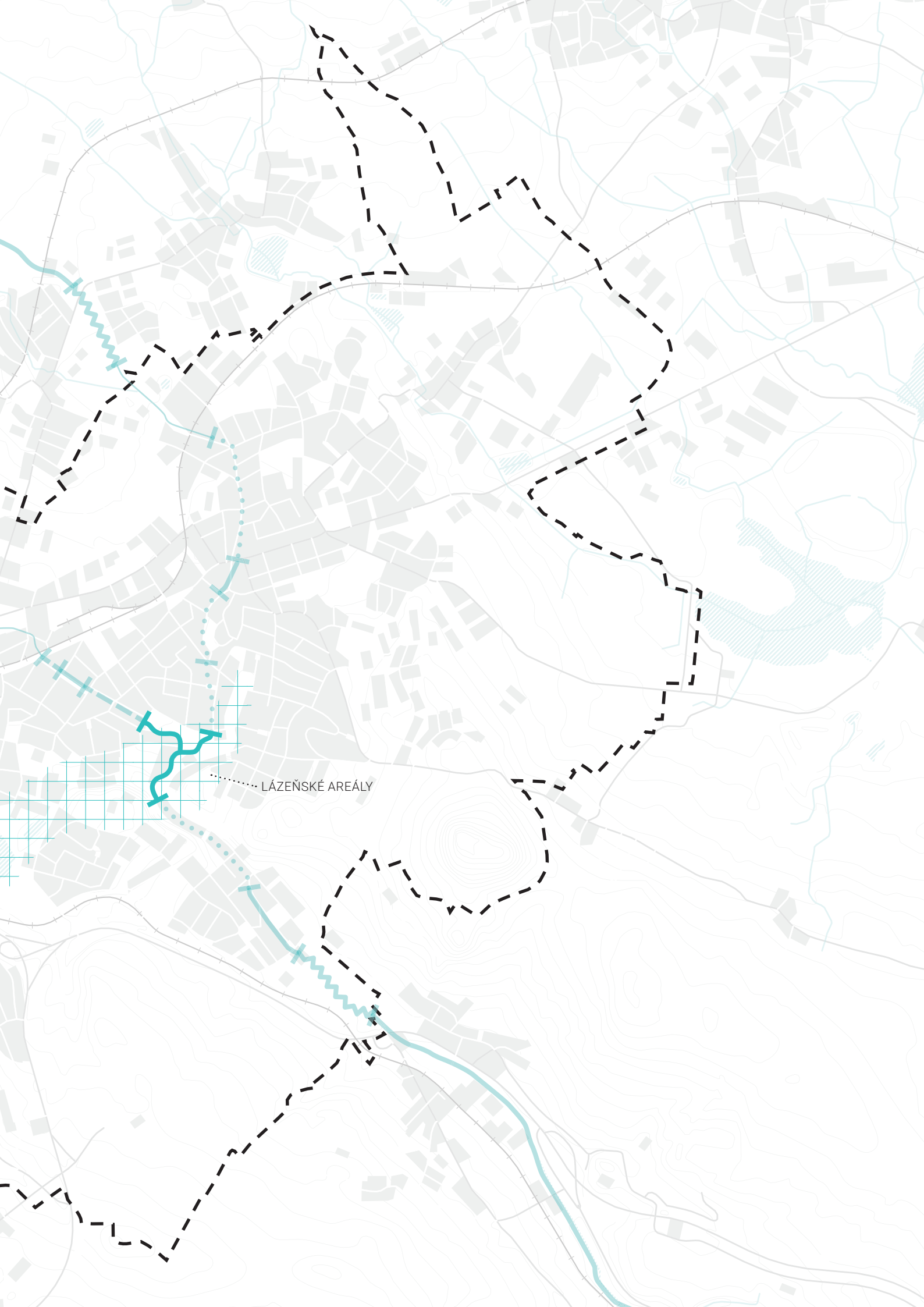
NĚJAKTIVNĚJŠÍ
MĚSTSKÉ ULICE

Soutok se nachází v šanovském parku, který je hojně využíván jak lázeňskými hosty, tak místními obyvateli. Park umožňuje pořádání kulturních akcí, v jeho přímé návaznosti se nacházejí lázeňské provozy. Parková zeleň je udržována na vysoké úrovni.

Úsek vykazuje **PARKOVÝ CHARAKTER**.

0 0.25 0.5 1 KILOMETR

LÁZEŇSKÉ AREÁLY

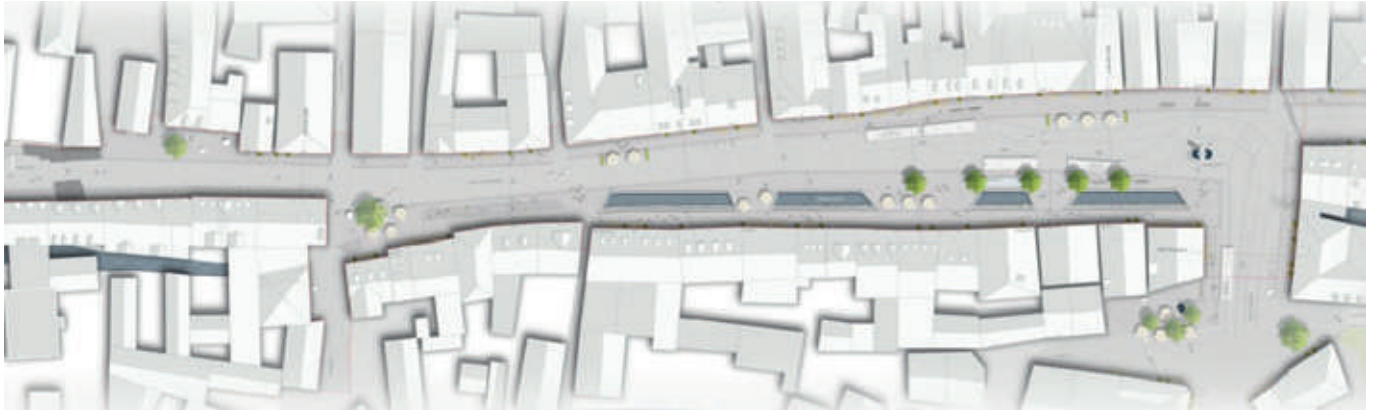
REFERENCE

FREISING

Německé město Freising na základě architektonické soutěže obnovuje veřejné prostory v historickém centru. Obnovují se obytné zóny s novým dlážděním, vznikají prostory pro interakci na ulici.

Součástí obnovy je otevření potoka Moosach vedeného v podzemním korytu. Břeh lemují pobytové schody umožňující přístup k vodě.

FREIBURG

Ve městě Freiburg na jihozápadě Německa protékají ulicemi malé vodní kanály již od 13. století. Voda, přiváděná z řeky Dreisam, sloužila v historii jako zdroj pitné i užitkové vody. V 19. století byly kanály z důvodu narůstající dopravy přemístěny ze středů ulic na jejich okraj a překryty mřížemi nebo ocelovými deskami. V 2. polovině 20. století došlo k jejich obnovení a nyní slouží jako charakteristický znak města Freiburg. S kanály se pojí i pověra: „Kdo do místního kanálu spadne, vezmi si Freiburčana.“

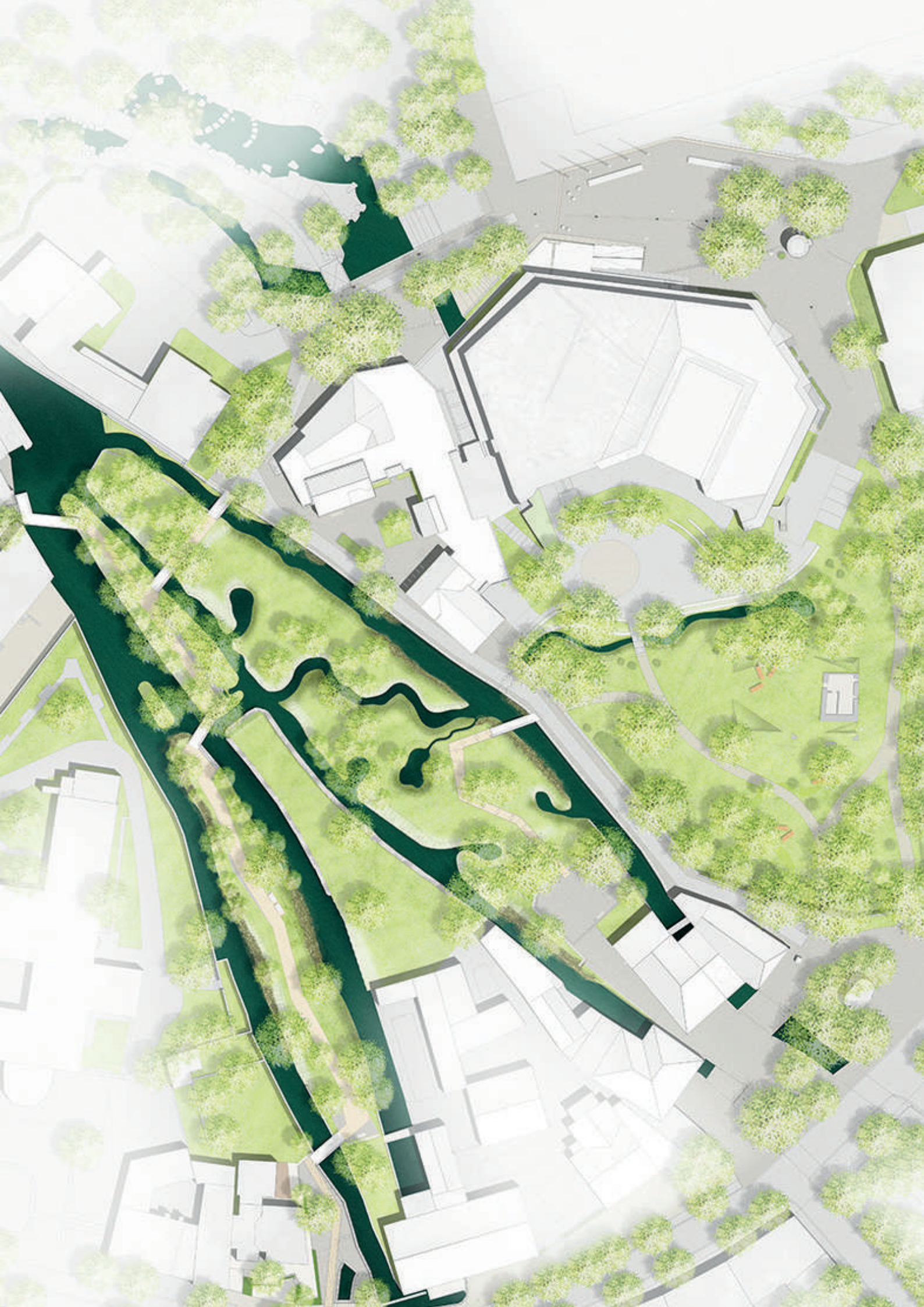

PADERBORN

Přímo v historickém centru německého města Paderborn se nachází prameniště krátké řeky Pader. Návrh kultivuje okolní prostředí tak, aby se dalo využít pro každodenní rekreaci a zároveň nenarušilo přírodní stránku místa. Vznikají nové cesty, místa pro setkávání i odpočinek.

PLANÁ NAD LUŽNICÍ

Zadáním architektonické soutěže byla revitalizace nábřeží Lužnice s cílem využití potenciálu řeky pro rekreaci obyvatel v přírodním prostředí. Návrh v co největší míře zpřístupňuje řeku a zapojuje ji do veřejného prostoru.

Podél řeky prochází úzká promenáda, který spojuje několik významných míst. Je doplněna mobiliářem, přístupovými schodišti a plovoucími moly. Říční břeh tvoří společenstva vlhkomilných rostlin.

LITOMYŠL

Návrh úpravy nábřeží říčky Loučné v Litomyšli stojí na koncepci obnovy a propojení čtyř různých městských prostor – nábřeží, břehů, parku a ulice do jednoho funkčního celku.

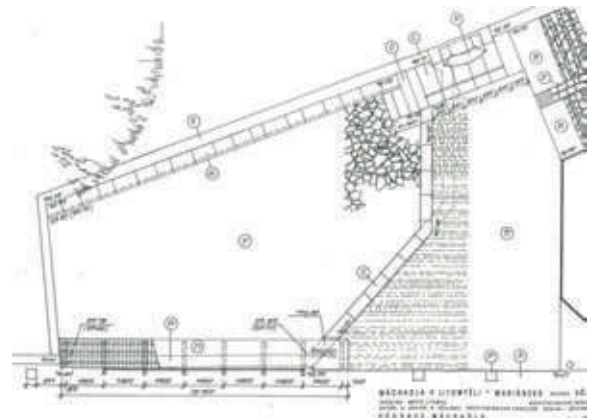
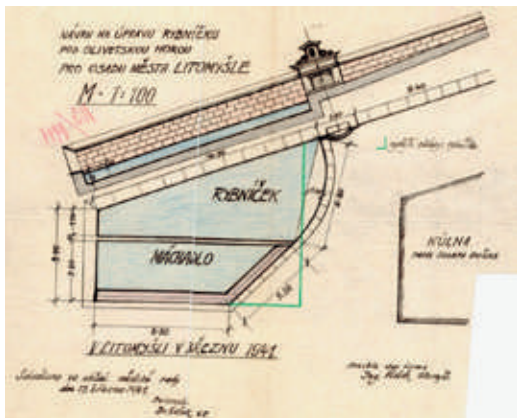
Na nábřeží vznikla městská promenáda pod stromy určená pro odpočinek, setkávání a hry. Lemuje ji nízká zídka vytvářející hranici mezi městem a přírodními břehy řeky. Nové pěší spojení umožňuje zavěšená lávka.

LITOMYŠL

Obnovené máchadlo je dnes jediným vodním prvkem v historickém jádru města. Vzniklo nejspíše v 18. století a jeho funkce se postupně přeměnila na okrasný prvek.

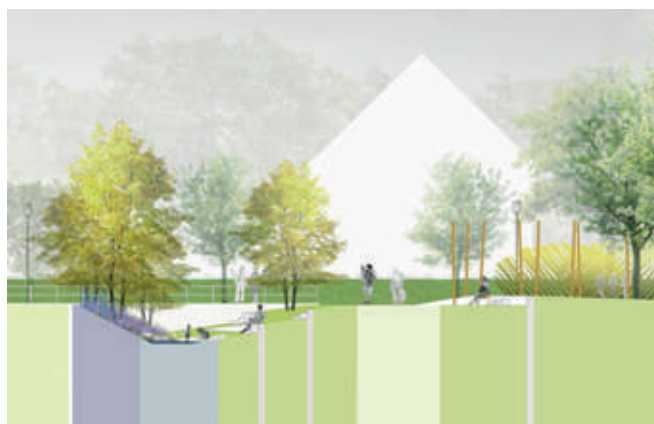

NA MÁCHADLE

BREITENGÜSSBACH

Architektonická soutěž v německém městě Breitengüßbach byla vyhlášena na ztvárnění centra obce. Návrh navrácí do centra zeleň a obnovuje přírodní koryto potoka Güßbach.

ZÁVĚR

ZÁVĚR

Historické dokumenty o teplických potocích a vodních plochách s nimi souvisejících poskytují velmi bohaté informace. Na území dokládají mnoho změn reagujících na záplavy či rozvoj města. Za uplynulých 100 let se však změnil charakter problémů města a dřívější řešení se v současné době míjí s účinkem.

Hospodaření s vodou doznalo výrazných změn. Ukázalo se, že přívalovým povodním lze lépe předcházet zadržením vody v krajině pomocí obnovy meandrujících toků nebo mokřadů než betonováním či zakrýváním koryt. Také je zřejmé, že vody začíná být v českých luzích a hájích nedostatek a měli bychom se snažit zde vodu udržet, ne ji odvádět pryč. Proto si myslím, že zakrytí potoků v Teplicích není z dnešního pohledu opodstatněné.

Do podzemních koryt, v minulých stoletích silně znečištěných, ústí jistě i dnes mnoho neevidovaných či zapomenutých výpustí. Průmyslové odpadní vody však podléhají pravidelným kontrolám a veškerá zástavba je odkanalizována. Pokud tedy budeme uvažovat se systémem dobře fungující kanalizační sítě, hrozí znečištění pouze odpadky a lidskou neohledupností. I tady si ale myslím, že se vnímání životního prostředí za poslední desetiletí výrazně zlepšilo a lidé si svého prostředí začínají vážit.

Vodní prvky přinášejí mnoho benefitů pro současné město. Přispívají k rozdrobení tepelného ostrova a zlepšení mikroklimatu. Zároveň vnášejí do vystavěného světa krajinnou složku a příznivě působí na lidskou mysl. Odkrytí vodních toků v tomto směru představuje obrovský potenciál.

Zapojení Bystřice a Sviního potoka zpět do přírodního i vystavěného prostředí efektivně řeší problémy dnešní doby a zároveň přináší řadu pozitiv, které v uplynulém století upadly v zapomnění.

ZDROJE

TEXTOVÉ ZDROJE

- ¹ Teplice. Dějiny města [online]. Teplice [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://www.teplice.cz/dejiny-mesta/ms-22468/p1=22468>
- ² Teplice: Historie [online]. Teplice: Lázně Teplice v Čechách [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://www.lazneteplice.cz/stays-category/historie>
- ³ Teplice. Wikipedie [online]. San Francisco [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Teplice#HistorieLázně>
- ⁴ Srdečné pozdravy z města Teplice: Album starých pohlednic. Atelier V&V, 1995.
- ⁵ Lázeňský komplex Beethoven. Hrady.cz [online]. c1995–2022 [cit. 2022-02-13]. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/palac-dum-lazensky-komplex-beethoven/texty?tid=22537&pos=1000>
- ⁶ Lázně Teplice: Příběh vody [online]. Teplice: Lázně Teplice v Čechách [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://www.lazneteplice.cz/historie/pribeh-vody>
- ⁷ Teplice, lázeňské město spojené se sopkou. Bejvávalo [online]. 2022 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.bejvavalo.cz/clanky.php?detail=1503>
- ⁸ 10. února 1879: Průval vody na dole Döllinger. Český rozhlas Sever [online]. Ústí nad Labem: Český rozhlas, 2022 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://sever.rozhlas.cz/10-unora-1879-pruval-vody-na-dole-dollinger-7791796>
- ⁹ Catastrophic floods on Bystrice. Geocaching [online]. Groundspeak, 21. července 2009 [cit. 2022-01-30]. Dostupné z: https://www.geocaching.com/geocache/GC1W53B_catastrophic-floods-on-bystrice?guid=724ff989-6dce-4e0c-8ce5-fb50b7c8eb43
- ¹⁰ TC Anger. Junior Teplice [online]. Teplice: SK Junior Teplice [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.juniorteplice.cz/zobraz.asp?t=tc-anger>
- ¹¹ Teplice. Teplitz-Schönau – No 3.: Lesní branou do Trnovan a Řetenic. Europrinty, 2016.
- ¹² Bývalé Trnovany jako obec u rybníků. Iregio [online]. c2000–2010 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://iregio.cz/new/index.php?pg=aktuality&typ=3&co=690>
- ¹³ Turn: 100 let města Trnovany – Teplice. Europrinty, 2011.
- ¹⁴ Mlýnská ulice. Audioteplice [online]. Teplice [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://audioteplice.cz/text.php?id=08>
- ¹⁵ Plovárna v Zámecké zahradě v Teplicích (1932–96). Muzeum Teplice [online]. Teplice: Muzeum Teplice, 2019 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.muzeum-teplice.cz/exponaty-mesice-2019/1149.exponat-mesice-cervence-14/>
- ¹⁶ Microclimate. Wikipedia [online]. San Francisco: Wikimedia Foundation, c2021 [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Microclimate>
- ¹⁷ Mikroklima. Wikipedie [online]. San Francisco, 2021 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Mikroklima>
- ¹⁸ Proč příroda léčí. Respekt [online]. Praha, 2019 [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/tydenik/2019/46/proc-priroda-leci?gift=djarppjtll&fbclid=IwAR3b0NePL6sOYwMwIYn2VJyA09FpqWa1tz3voMYeGTQ3onjfwKYbdZRi0kk>
- ¹⁹ Urban heat island. Wikipedia [online]. San Francisco: Wikimedia Foundation, c2022 [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Urban_heat_island
- ²⁰ Co je tepelný ostrov Prahy a proč ho zkoumat?. Ekolist [online]. Praha: BEZK o. s., 2014 [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/PR-co-je-tepelny-ostrov-prahy-a-proc-ho-zkoumat>
- ²¹ Zaniklý trnovanský přírodní park. Enviweb [online]. Enviweb, c1999–2022, 2008 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.enviweb.cz/72763>

MAPOVÉ ZDROJE

- Archivní mapy – Archiv. Geoportál ČÚZK [online]. Praha: ČÚZK, c2010 [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>
- Současné mapy – Prohlížeč služby – WMS: ČÚZK [online]. Praha: ČÚZK, 2021 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: [https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(yzjrlr35uf5xetn4tjram0wg\)\)/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311](https://geoportal.cuzk.cz/(S(yzjrlr35uf5xetn4tjram0wg))/Default.aspx?mode=TextMeta&side=wms.verejne&text=WMS.verejne.uvod&head_tab=sekce-03-gp&menu=311)

OBRAZOVÉ ZDROJE

- Obr. 1, 2, 10, 27, 51 – Srdečné pozdravy z města Teplice: Album starých pohlednic. Atelier V&V, 1995.
- Obr. 3, 33, 39 – Turn: 100 let města Trnovany – Teplice. Europrinty, 2011.
- Obr. 4 – Teplice. Wikipedia [online]. San Francisco: Wikipedia, 2022 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Teplice>
- Obr. 9, 34 – Nejstarší lázeňská historie. Teplice – Malá Paříž [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <https://teplice.majestat.cz/obsah-stranek-2/3-sanov-lazne/nejstarsi-lazenska-historie>
- Obr. 11 – TC Anger. Junior Teplice [online]. Teplice: SK Junior Teplice [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.juniorteplice.cz/zobraz.asp?t=tc-anger>
- Obr. 12, 28, 40, 45, 52, 80, 85, 86, 92, 97, 98, 103, 104, 114 – Teplice. Teplitz-Schönau – No 3.: Lesní branou do Trnovan a Řetenic. Europrinty, 2016.
- Obr. 13 – Plovárna v Zámecké zahradě v Teplicích (1932–96). Muzeum Teplice [online]. Teplice: Muzeum Teplice, 2019 [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.muzeum-teplice.cz/exponaty-mesice-2019/1149.exponat-mesice-cervence-14/>
- Obr. 14 – Miha Rekar. Unsplash [online]. 2020 [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://unsplash.com/photos/gzMvo6cR6J0>
- Obr. 15 – Za Kamennými lázněmi v Teplicích opravují bortící se klenbu potoka Bystřice Zdroj: https://teplicky.denik.cz/zpravy_region/potok-bystrice-oprava-teplice-2021.html. Teplický deník [online]. Teplice: VLTAVA LABE MEDIA, 2021 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z: https://teplicky.denik.cz/zpravy_region/potok-bystrice-oprava-teplice-2021.html
- Obr. 5, 6, 7, 8, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 47, 48, 49, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 87, 88, 89, 93, 94, 95, 99, 100, 101, 105, 106, 107, 110, 111, 112 – vlastní
- Obr. 32, 38, 44, 50, 56, 62, 67, 90, 91, 96, 102, 108, 113 – Územní plán města Teplice: Vodní režim v území. Litoměřice: Ateliér městského inženýrství, Ing. Petr Hrdlička, 2004.
- Obr. 57, 58, 63, 109 – Teplice. Teplitz-Schönau – No 2.: Krupskou branou do Šanova. Europrinty, 2014.

REFERENCE (TEXT I OBRAZ)

Freising

– Neugestaltung der Innenstadt, Freising. Strauma [online]. Berlin: ST raum a. Gesellschaft von Landschaftsarchitekten mbH [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.strauma.com/portfolio/neugestaltung-der-innenstadt-freising/>

Freiburg

– Auf den Spuren der Bächle: „Das Freiburger Bächlebuch“ bietet Spaziergänge zur Geschichte der Wasserläufe in der Stadt. Badische Zeitung [online]. Freiburg: Badischer Verlag GmbH & Co., 19. září 2008 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.badische-zeitung.de/auf-den-spuren-der-baechle-5462712.html>

– Freiburger Bächle. Schwarzwald Geniessen [online]. Oberried: 4Ws Netdesign GbR [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.schwarzwald-geniessen.de/de/ausflugstipps/freiburger-baechle.php>

– Bächle. Wikipedia [online]. San Francisco: Wikipedia, 2009 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:B%C3%A4chle_\(Freiburg\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:B%C3%A4chle_(Freiburg).jpg)

– Bächle. Visit Freiburg [online]. Freiburg: Freiburg Wirtschaft Touristik und Messe GmbH & Co. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://visit.freiburg.de/en/attractions/baechle-gutters>

– Freiburg im Breisgau. Wikipedia [online]. San Francisco: Wikipedia, 2008 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://visit.freiburg.de/en/attractions/baechle-gutters>

Paderborn

– STÄDTISCHE QUELLEN: Umgestaltung Mittleres Paderquellgebiet, Paderborn. WES [online]. Hamburg: WES GmbH LandschaftsArchitektur, c2022 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.wes-la.de/de/projekte/umgestaltung-mittleres-paderquellgebiet-paderborn>

Planá nad Lužnicí

– PLÁNSKÉ NÁBŘEŽÍ. Do Parku [online]. Praha: Do parku, c2022, 2020 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://doparku.cz/projekt/planske-nabrezi/>

Litomyšl

– OBNOVA NÁBŘEŽÍ ŘEKY LOUČNÉ V LITOMYŠLI. Do Parku [online]. Praha: Do parku, c2022, 21. ledna 2021 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://doparku.cz/projekt/obnova-nabrezi-reky-loucne-v-litomysli/>

Litomyšl

– MÁCHADLO. Do Parku [online]. Praha: Do parku, c2022, 29. října 2020 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://doparku.cz/projekt/machadlo/>

Breitengüßbach

– Ortsmitte Breitengüßbach. Relais [online]. Berlin: relais Landschaftsarchitekten [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://relaisla.de/de/wettbewerbe/ortsmittle-breitenguessbach>

NĚMECKÉ TEXTY

^[1] Nikdy nevysychající Bystřice, v jejíž jasných vodách rejdí pstruzi, a jejíž břehy jsou olemovány sametovým mechem, plní rozsáhlý Sammelteich (rybník)...

^[2] Tyto rezervoáry by byly spojeny kanálem (štolou) s Bystřicí hned za Bílinskou pilou. V Bystřici by byl zhotoven jez, který by tekoucí vodu dělil tak, aby byla zajištěna pro vodní díla ležící na Bystřici tak, jako dříve.

^[3] Voda stoupala stále výše a brzy byly alej U Nových lázní, koncertní plocha, šanovská Lázeňská ulička a Pražská ulice zaplaveny nezvykle rychlou zpěněnou vodní masou. Voda se natlačila nejdříve do předsíní, pak do sklepů a nakonec také do přízemních obytných místností. Všechny lázeňské provozy, z velké části také Nové lázně, byly kolem dokola obklopeny hučícími proudy, doprava mezi částmi města situovanými na pravém a levém břehu Bystřice úplně přerušena.

^[4] Mezi Bystřicí a zahradou, přes kterou se hnal proud vody, se vytvořil malý ostrov. Na něm stáli dva muži, dvě ženy a jeden kojeneček, kteří volali o pomoc. Přístup nebyl z žádné strany snadný.

^[5] V první řadě bude regulována ta část Bystřice, která leží mezi fabrikou Pohl & Riedel a základní školou v Bystřici. Koryto potoka bude zčásti přeloženo a narovnáno, jak je zřejmé z plánů zhotovených císařským stavebním úřadem dle regulačních prací.

^[6] Co se profilu projektované regulace Bystřice od horního Dubí k trnovanskému parku týká, doporučují se dva profily:

1. Dlážděný svah s 3 metry širokým dlážděným dnem
2. Vyzděný do 1,5 metru výšky.

^[7] Výbor správního obvodu byl zmocněn provést regulaci Bystřice od Parkové ulice k zaústění do Sviního potoka.

^[8] Jeho excelence Ministr polního hospodářství Freiherr baron von Giovanelli ... projel ... plochu pro stavbu rezerováru, poté vzal na vědomí regulační práce na Bystřici a Sviním potoku a v 9 hodin večer nastoupil na cestu do Ústí.

^[9] Převržený mléčný vůz

Včera stál mléčný vůz vlastníka nemovitostí pana M., ve kterém byl zapřažen kůň, bez dohledu v aleji U Nových lázní, neboť se od něj děvečka vzdálila. Když zaklepal v blízkosti pekařský učeň na domovní vrata, aby mohl vstoupit, kůň se splašil a utekl. Mléčný vůz se převrhl a 47 litrů mléka vyteklo do Bystřice.

^[10] Výjimečně silné sněžení posledních dní a následné bezprostřední tání mělo všude, také v Teplicích, za následek prudké zvýšení vodních toků. Sviní potok se stal v průběhu několika hodin obrovským proudem a na domech a pozemcích ležících vedle jeho břehů způsobil opravdu velké škody.

^[11] Tento potok, který pojmul odpudivě vonící odpady různých industriálních provozů, spíše otevřená odpadní stoka než potok, je opravdu „Sviní potok“.

^[12] Sviní potok dostává svému jménu, více než obce Teplice a Šanov své cti. Různé věci kalí jeho jasné vlny a pekelné vůně, které se z něj linou, rozšiřují pověst, že ani bohové podzemí by si tento zápach nespletli s kadidlem.

^[13] Jedna z nejdůležitějších sanitárních záležitostí našeho města – jedná se totiž o tak dlouhé plánované a žádané překlenutí Sviního potoka a s tím spojenou regulaci Míšeňské (Spojenec-ké) a Hanzovní ulice (28. října).

^[14] ... Šanovský plán ... podporuje pokračování Císařského parku až k mostu; požaduje přes zaklenutý Sviní potok 14 sáhů široký park s dvěma pojízdnými ulicemi po 5 sázích. Široký na obě strany, takže nezastavěná plocha by měla šířku 24 sáhů o délce 185 sáhů, což by Teplicím vyneslo plochu o cca 3 500 čtverečných sáhů. Sviní potok musí být podle tohoto plánu obcí Teplice rovněž zaklenut, což bude stát 40 000 zlatých.

^[15] Právě zhotovené zaklenutí Sviního potoka bude od domu U Harfy v Šanově až na konec zaklenutí vydlážděno cihlami...

^[16] Na zadní straně domu v Malé mlýnské ulici vede dolů kanál podél Pautschmühle (mlýn) směrem k Svinímu potoku.

